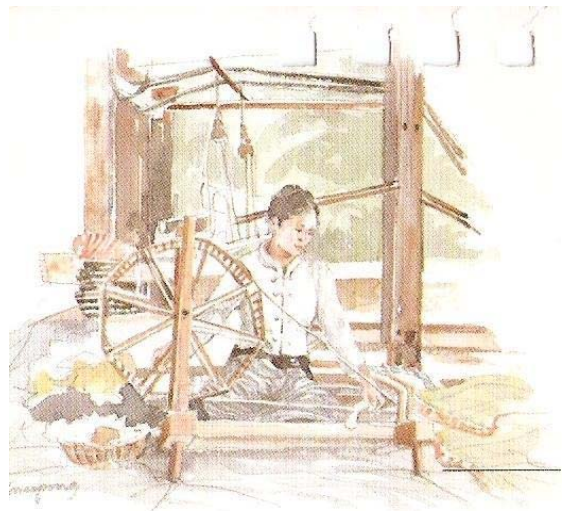

บ้านพักโฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น
บ้านหลังที่ 8
เจ้าของบ้าน ทอง เพิ่มพูน (ป้าทอง)

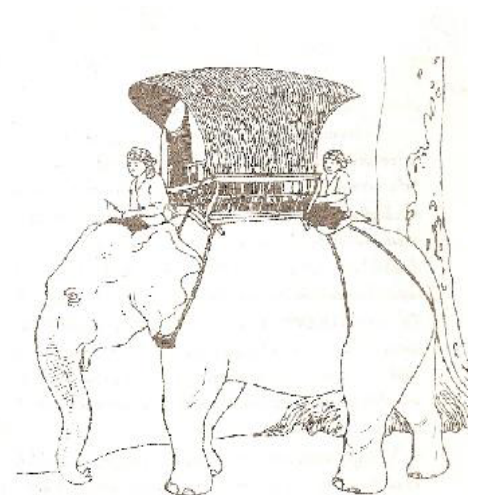
บ้านสองชั้น อยู่ในซอยบ้านผู้ใหญ่
อยู่ร่วมกับเจ้าของบ้านจำนวน 2 ท่าน
สามารถรองรับนักท่องเที่ยวที่มาพักได้ 4 คน
โดยแยกเป็น ห้องโถง 1 ห้อง พักได้ 4 คน
ห้องน้ำ 1 ห้อง

บ้านพักโฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น
บ้านหลังที่ 9
เจ้าของบ้าน มณี สืบพันธุ์ (ป้าสิทธิ)

บ้านสองชั้น อยู่ชอยสุดท้าย
อยู่ร่วมกับเจ้าของบ้านจำนวน 1 ท่าน
สามารถรองรับนักท่องเที่ยวที่มาพักได้ 6 คน
โดยแยกเป็น ห้องนอน 1 ห้องพักได้ 2 คน
ห้องโถง 1 ห้อง พักได้ 4 คน
ห้องน้ำ 1 ห้อง

บ้านพักโฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น

บ้านหลังที่ 10

เจ้าของบ้าน สด รวยริน (ลุงสด)

บ้านสองชั้น อยู่ใกล้ลำธาร ตรงทางเข้าปางช้าง

อยู่ร่วมกับเจ้าของบ้านจำนวน 1 ท่าน

สามารถรองรับนักท่องเที่ยวที่มาพักได้ 22 คน

โดยแยกเป็น ห้องนอน 2ห้องพักได้ 4 คน

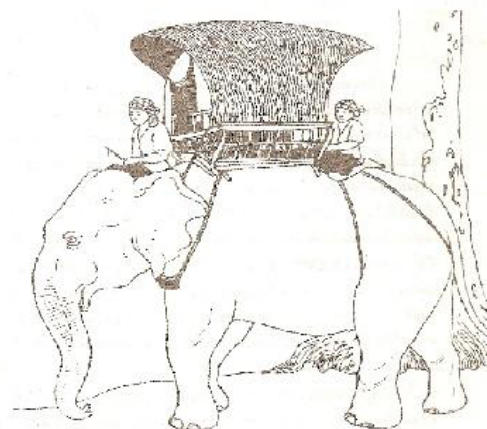
ห้องโถง 2 ห้อง พักได้ 10 คน

ห้องน้ำ 2 ห้อง

บ้านพักโฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น
บ้านหลังที่ 11
เจ้าของบ้าน สยาม ศรีวิไล (พี่บอย)

บ้านชั้นเดียว เป็นส่วนตัว ห่างจากชุมชน
อยู่กันเอง (ไม่มีห้องครัว)
สามารถรองรับนักท่องเที่ยวที่มาพักได้ 6 คน
ห้องโถง 1 ห้อง พักได้ 6 คน
ห้องน้ำ 1 ห้อง

บ้านพักโฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น
บ้านหลังที่ 12
เจ้าของบ้าน อุไร นนทธี

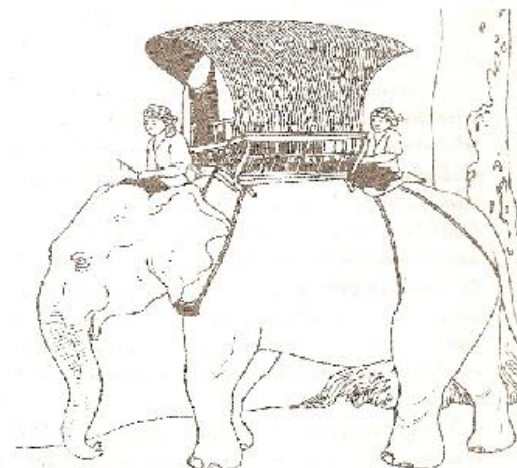
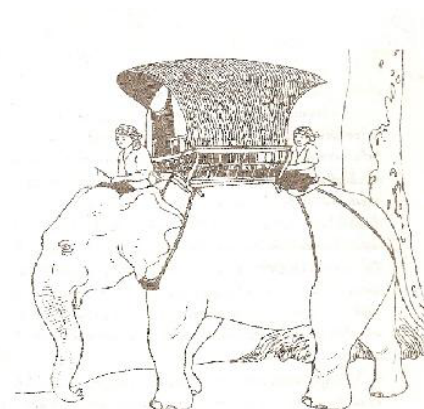

บ้านชั้นเดียว เป็นส่วนตัว ห่างจากชุมชน
อยู่กันเอง (มีห้องครัว)
สามารถรองรับนักท่องเที่ยวที่มาพักได้ 2 คน
โดยแยกเป็น ห้องนอน 1 ห้อง พักได้ 2 คน
ห้องน้ำ 1 ห้อง

บ้านพักโฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น
บ้านหลังที่ 13
ปางช้าง 1

บ้านชั้นเดียว เป็นส่วนตัว ห่างจากชุมชน
อยู่กันเอง(ไม่มีห้องครัว)
สามารถรองรับนักท่องเที่ยวที่มาพักได้ 2 - 3 คน
ห้องนอน 1 ห้อง ห้องน้ำ 1 ห้อง

บ้านพักโฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น

บ้านหลังที่ 14

ปางช้าง 2

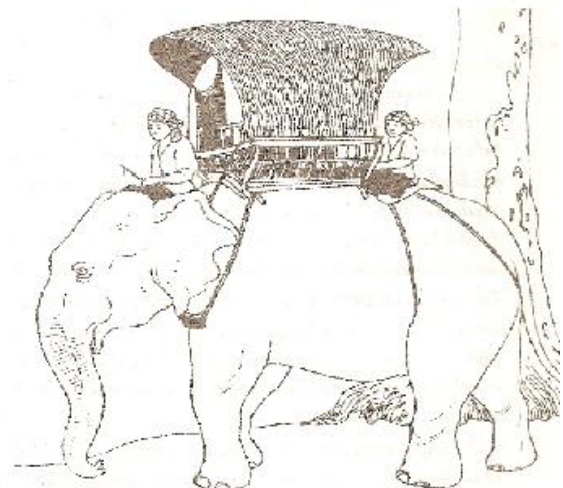
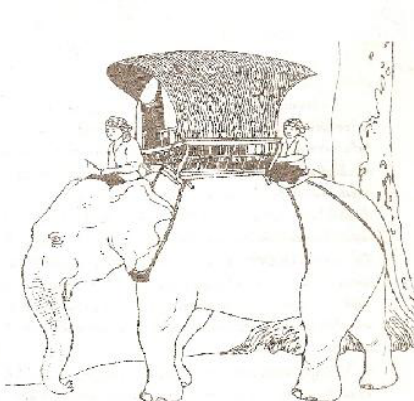

บ้านชั้นเดียว เป็นส่วนตัว ห่างจากชุมชน

อยู่กันเอง (ไม่มีห้องครัว)

สามารถรองรับนักท่องเที่ยวที่มาพักได้ 2 - 3 คน

ห้องนอน 1 ห้อง ห้องน้ำ 1 ห้อง

บ้านพักโฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น

บ้านหลังที่ 15

เจ้าของบ้าน ทนายความ

บ้านสองชั้น อยู่ใกล้กับศูนย์อุตสาหกรรมทอผ้า

อยู่ร่วมกับเจ้าของบ้านจำนวน 2 ท่าน

สามารถรองรับนักท่องเที่ยวที่มาพักได้ 6 คน

เป็น ห้องนอน 3 ห้องพักได้ 2 คน

พร้อมห้องน้ำในตัว

ใบจองโฮมสเตย์

บ้านนาต้นจั่น ต.บ้านดึก อ.ศรีสาขาน้ำย จ.สุโขทัย 64130

บ้านที่..... เจ้าของบ้าน.....

ชื่อผู้จอง วันที่ติดต่อจอง

เบอร์โทรผู้จอง วันที่เข้าพัก

ลำดับที่	ชื่อผู้เข้าพัก	เพศ	จองอาหารหรือไม่ (ระบุมื้อที่ต้องการ)
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			

หมายเหตุ : ติดต่อจองได้ที่ คุณแหม่ม โทรศัพท์ บ้าน 055-677209 มือถือ 085 - 9050961

กลยุทธ์ **5. พัฒนาด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์**

แผนงาน **5.1 กำหนดกลุ่มเป้าหมายด้านการตลาด**

โครงการ **โครงการจัดทำแผนกิจกรรมนำเที่ยวในหมู่บ้านนาต้นจั่น**

วัตถุประสงค์

จัดทำกิจกรรมนำเที่ยวในหมู่บ้านนาต้นจั่น

หลักในการปฏิบัติ

จัดประชุมกลุ่มทีมงานในการวางแผนจัดทำแผนการนำเที่ยวในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว

ผลการดำเนินงาน

ได้แผนการนำเที่ยวจำนวน 7 แบบ เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวได้เลือกโปรแกรมการท่องเที่ยวที่ตรงกับช่วงเวลาต่างๆ ที่เข้ามาในหมู่บ้าน (ดูรายการนำเที่ยว)

โครงการจัดทำแผนกิจกรรมนำเที่ยวในหมู่บ้านนาต้นจั่น

ประชุมจัดทำแผนการท่องเที่ยวภายในชุมชน

ของดีที่น่าเป็นส่วนหนึ่งของการทำโปรแกรมการท่องเที่ยว

อนุสาวรีย์หมื่นด้งนคร

วัดนาต้นจั่น

สาธิตการทอผ้า

ศูนย์อุตสาหกรรมเพื่อการท่องเที่ยว

ปางช้าง

กล้วยเดี่ยวพระร่วง
อาหารที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น

ประเพณีลงผีบ้าน

ประเพณีแห่น้ำขึ้นโองสร่งน้ำเจ้าพ่อเมืองด่ง

การแสดงของชาวบ้าน

ตัวอย่างบ้านพักแบบโฮมสเตย์

โปรแกรมท่องเที่ยวบ้านนาต้นจั่น ที่กำหนดโดยชุมชนมีทั้งหมด 7 โปรแกรม

โปรแกรมที่ 1

วันที่ 1

เช้า เดินทางไปเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย ซึ่งตั้งอยู่ที่ตำบลศรีสัชนาลัย บริเวณที่เรียกว่า “แก่งหลวง” ห่างจากตัวอำเภอศรีสัชนาลัยลงมาทางอำเภอสวรรคโลก 11 กิโลเมตร หรือห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 550 กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ในเขตของตำบลศรีสัชนาลัย ตำบลสารจิตร ตำบลหนองอ้อ ตำบลท่าชัย ส่วนตัวเมืองโบราณศรีสัชนาลัยอยู่ในเขตหมู่บ้านพระปรารักษ์ ตำบลศรีสัชนาลัย มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 45.14 ตารางกิโลเมตร เดิมชื่อว่า “เมืองเชลียง” แล้วเปลี่ยนชื่อเป็น “ศรีสัชนาลัย” ในสมัยกษัตริย์ราชวงศ์พระร่วงขึ้นครองกรุงสุโขทัย และได้สร้างเมืองขึ้นใหม่เป็นศูนย์กลางการปกครองแทนเมืองเชลียง ในบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์มีโบราณสถาน และ โบราณวัตถุทั้งหมด 215 แห่ง สำรวจค้นพบแล้ว 204 แห่ง เพื่อดูศิลปกรรมของ 3 อาณาจักรอันได้แก่ สุโขทัย อุรุธยา ถิ่นนาที่ผสมผสานผ่านโบราณสถาน โบราณวัตถุมากมายในเขตอุทยานประวัติศาสตร์แห่งนี้ จากนั้นรับประทานอาหารกลางวันที่สวนอาหารแก่งลึก บริเวณทางเข้าอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย ซึ่งมีเมนูเด็ดจากปลาแม่น้ำหลากหลายรายการให้เลือกชิมตามความสนใจ

บ่าย เดินทางเข้าชมอุตสาหกรรมทอผ้าของชาวบ้านนาต้นจั่น ซึ่งเป็นชาวล้านนาที่อพยพเข้ามาตั้งหมู่บ้านเมื่อราว 150 ปีก่อน โดยกลุ่มสตรีในหมู่บ้านมีความสามารถในการทอผ้าแบบต่างๆ ที่มีลวดลายจากวิถีชีวิตและเรื่องราวของชุมชน จนกลายเป็นเส้นสายลายผ้าและสามารถเดิมชื่อในลวดลายทอผ้าเพื่อเป็นของที่ระลึกได้

เย็น ชมการแสดงของเยาวชนในบ้านนาต้นจันทน์ที่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิต การทอผ้าของผู้หญิง การเลี้ยงช้างของผู้ชาย พร้อมทั้งรับประทานอาหารร่วมกันแบบขันโตกและนอนแบบโฮมสเตย์ที่บ้านนาต้นจันทน์

วันที่ 2

เช้า ทำบุญร่วมกันกับชาวบ้านนาต้นจันทน์ที่วัดประจำหมู่บ้าน สายๆออกเดินทางไปสักการะหมื่นดงนคร วีรบุรุษตำนานของชุมชน ทหารเอกของอาณาจักรล้านนาที่สู้รบกับพระบรมไตรโลกนาถ จนสามารถยึดเมืองศรีสัชนาลัยได้แล้วเปลี่ยนชื่อเป็นเมืองเชียงขึ้น ถ้ามาในช่วงเดือนเมษายนอาจเข้าร่วมพิธีแห่น้ำขึ้นโฮง ซึ่งจัดงานในช่วงวันที่ 18-19 เมษายนของทุกปี ณ บริเวณลานอนุสาวรีย์เจ้าพ่อหลักเมืองดง ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย การจัดงานจัดขึ้นเพื่อเป็นการยกย่องเชิดชู “หมื่นนคร” หรือ “เจ้าพ่อเมืองดง” ผู้สร้างเมืองดง มีความเก่งกล้าทางด้านการสู้รบ เชี่ยวชาญในการจับช้าง และใช้ช้างศึก ภายหลังต้องยอมรับโทษประหาร เพื่อแสดงความซื่อสัตย์ และจงรักภักดีต่อพระเจ้าติโลกราช เมื่อประมาณปี พ.ศ. 2012 ต่อมาชาวบ้านได้จัดพิธีบวงสรวงเจ้าพ่อเมืองดงด้วยการจัดขบวนช้างที่ตกแต่งอย่างสวยงามกว่า 50 เชือก ผ่านหมู่บ้านไปไหว้ศาล

เจ้าพ่อข้าวมุ้ง และไปลานอนุสรณ์เจ้าพ่อเมืองดั่ง เพื่อทำพิธีบวงสรวง สักการะ เจ้าพ่อเมืองดั่ง พร้อม
 ทั้งร่วมรับประทานพื้นเมืองที่มีชื่อเสียงของท้องถิ่นที่เรียกว่า “ก๋วยเตี๋ยวพระร่วง”

บ่าย ชมการทำเฟอร์นิเจอร์จากรากไม้ของกลุ่มหัตถกรรมพื้นบ้านนาต้นจั่น
 นอกจากนั้นยังสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับการชักลากไม้แบบโบราณ และเรื่องเกี่ยวกับช้างได้จาก
 โรงพยาบาลช้าง ตำบลบ้านดึก หรือชมการทำสมุนไพรพื้นบ้านของชาวบ้านดึก

เย็น เดินทางกลับ

โปรแกรมที่ 2

วันที่ 1

บ่าย เดินทางถึงบ้านนาต้นจั่น เข้าชมอุตสาหกรรมทอผ้าของชาวบ้านนาต้นจั่น ซึ่งเป็นชาวล้านนาที่อพยพเข้ามาตั้งหมู่บ้านเมื่อราว 150 ปีก่อน โดยกลุ่มสตรีในหมู่บ้านมีความสามารถในการทอผ้าแบบต่างๆ ที่มีลวดลายจากวิถีชีวิตและเรื่องราวของชุมชน จนกลายเป็นเส้นสายลายผ้าและสามารถเติมซื้อในลวดลายทอผ้าเพื่อเป็นของที่ระลึกได้

เย็น ชมการแสดงของเยาวชนในบ้านนาต้นจั่นที่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิต การทอผ้าของผู้หญิง การเลี้ยงช้างของผู้ชาย พร้อมทั้งรับประทานอาหารร่วมกันแบบขันโตกและนอนแบบโฮมสเตย์ที่บ้านนาต้นจั่น

วันที่ 2

เช้า ทำบุญร่วมกันกับชาวบ้านนาต้นจั่นที่วัดประจำหมู่บ้าน สายๆออกเดินทางไปสักการะหมื่นดั่งนคร วีรบุรุษตำนานของชุมชน ผู้เป็นทหารเอกของอาณาจักรล้านนาที่สู้รบกับพระบรมไตรโลกนาถ จนสามารถยึดเมืองศรีสัตนาคนหุตได้แล้วเปลี่ยนชื่อเป็นเมืองเชียงขึ้น ถ้ามารในช่วงเดือนเมษายนอาจเข้าร่วมพิธีแห่น้ำขึ้นโขง ซึ่งจัดงานในช่วงวันที่ 18-19 เมษายนของทุกปี ณ

บริเวณลานอนุสาวรีย์เจ้าพ่อหลักเมืองดั่ง ตำบลบ้านดึก อำเภอสรีสาชนาลัย การจัดงานจัดขึ้นเพื่อเป็นการยกย่องเชิดชู “หมื่นนคร” หรือ “เจ้าพ่อเมืองดั่ง” ผู้สร้างเมืองดั่ง มีความเก่งกล้าทางด้านการสู้รบ เชี่ยวชาญในการจับช้าง และใช้ช้างศึก ภายหลังต้องยอมรับโทษประหาร เพื่อแสดงความซื่อสัตย์ และจงรักภักดีต่อพระเจ้าติโลกราช เมื่อประมาณปี พ.ศ. 2012 ต่อมาชาวบ้านได้จัดพิธีบวงสรวงเจ้าพ่อเมืองดั่งด้วยการจัดขบวนช้างที่ตกแต่งอย่างสวยงามกว่า 50 เชือก ผ่านหมู่บ้านไปไหว้ศาลเจ้าพ่อข้าวมุ้ง และไปลานอนุสรณ์เจ้าพ่อเมืองดั่ง เพื่อทำพิธีบวงสรวง สักการะ เจ้าพ่อเมืองดั่ง พร้อมทั้งชมการทำเฟอร์นิเจอร์จากรากไม้ของกลุ่มหัตถกรรมพื้นบ้านนาต้นจัน จากนั้นรับประทานอาหารพื้นเมืองที่มีชื่อเสียงของท้องถิ่นที่เรียกว่า “ก๋วยเตี่ยวพระร่วง” เป็นมื้อเช้า ต่อจากนั้นก็เดินทางกลับหรือเดินทางไปยังที่อื่นๆ

โปรแกรมที่ 3

วันที่ 1

บ่าย เข้าชมอุตสาหกรรมทอผ้าของชาวบ้านนาต้นจั่น ซึ่งเป็นชาวล้านนาที่อพยพเข้ามาตั้งหมู่บ้านเมื่อราว 150 ปีก่อน โดยกลุ่มสตรีในหมู่บ้านมีความสามารถในการทอผ้าแบบต่างๆ ที่มีลวดลายจากวิถีชีวิตและเรื่องราวของชุมชน จนกลายเป็นเส้นสายลายผ้าและสามารถเติมชื่อในลวดลายทอผ้าเพื่อเป็นของที่ระลึกได้

เย็น ชมการแสดงของเยาวชนในบ้านนาต้นจั่นที่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิต การทอผ้าของผู้หญิง การเลี้ยงช้างของผู้ชาย พร้อมทั้งรับประทานอาหารร่วมกันแบบขันโตกและนอนแบบโฮมสเตย์ที่บ้านนาต้นจั่น

วันที่ 2

เช้า ทำบุญร่วมกันกับชาวบ้านนาต้นจั่นที่วัดประจำหมู่บ้านเพื่อความสุขและความเป็นสิริมงคลในยามเช้า เพื่อให้สอดคล้องกับความหมายของชื่อจังหวัดสุโขทัย ที่แปลว่า รุ่งอรุณแห่งความสุข

บ่าย เดินทางไปเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย ซึ่งตั้งอยู่ที่ตำบลศรีสัชนาลัย บริเวณที่เรียกว่า “แก่งหลวง” ห่างจากตัวอำเภอศรีสัชนาลัยลงมาทางอำเภอสวรรคโลก 11 กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ในเขตของตำบลศรีสัชนาลัย ตำบลสารจิตร ตำบลหนองอ้อ ตำบลท่าชัย ส่วนตัวเมืองโบราณศรีสัชนาลัยอยู่ในเขตหมู่บ้านพระปรารักษ์ ตำบลศรีสัชนาลัย มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 45.14 ตารางกิโลเมตร เดิมชื่อว่า “เมืองเชลียง” แล้วเปลี่ยนชื่อเป็น “ศรีสัชนาลัย” ในสมัยกษัตริย์ราชวงศ์พระร่วงขึ้นครองกรุงสุโขทัย และได้สร้างเมืองขึ้นใหม่เป็นศูนย์กลางการปกครองแทนเมืองเชลียง ในบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์มีโบราณสถาน และโบราณวัตถุทั้งหมด 215 แห่ง สำรวจค้นพบแล้ว 204 แห่ง เพื่อศิลปกรรมของ 3 อาณาจักรอันได้แก่ สุโขทัย อุรุธยา ล้านนาที่ผสมผสานผ่านโบราณสถาน โบราณวัตถุมากมายในเขตอุทยานประวัติศาสตร์แห่งนี้ จากนั้นรับประทานอาหารที่สวนอาหารแก่งสัก บริเวณทางเข้าอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย ซึ่งมีเมนูเด็ดจากปลาแม่น้ำหลากหลายรายการให้เลือกชิมตามความสนใจ จากนั้นจึงเดินทางกลับ

โปรแกรมที่ 4

วันที่ 1

เช้า เดินทางไปเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย ซึ่งตั้งอยู่ที่ตำบลศรีสัชนาลัย บริเวณที่เรียกว่า “แก่งหลวง” ห่างจากตัวอำเภอศรีสัชนาลัยลงมาทางอำเภอสวรรคโลก 11 กิโลเมตร หรือห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 550 กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ในเขตของตำบลศรีสัชนาลัย ตำบลสารจิตร ตำบลหนองอ้อ ตำบลท่าชัย ส่วนตัวเมืองโบราณศรีสัชนาลัยอยู่ในเขตหมู่บ้านพระปรารักษ์ ตำบลศรีสัชนาลัย มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 45.14 ตารางกิโลเมตร เดิมชื่อว่า “เมืองเชลียง” แล้วเปลี่ยนชื่อเป็น “ศรีสัชนาลัย” ในสมัยกษัตริย์ราชวงศ์พระร่วงขึ้นครองกรุงสุโขทัย และได้สร้างเมืองขึ้นใหม่เป็นศูนย์กลางการปกครองแทนเมืองเชลียง ในบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์มีโบราณสถาน และโบราณวัตถุทั้งหมด 215 แห่ง สำรวจค้นพบแล้ว 204 แห่ง เพื่อดูศิลปกรรมของ 3 อาณาจักรอันได้แก่ สุโขทัย อยุธยา ล้านนาที่ผสมผสานผ่านโบราณสถาน โบราณวัตถุมากมายในเขตอุทยานประวัติศาสตร์แห่งนี้จากนั้นรับประทานอาหารกลางวัน ที่สวนอาหารแก่งสัก บริเวณทางเข้าอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย ซึ่งมีเมนูเด็ดจากปลาแม่น้ำหลากหลายรายการให้เลือกชิมตามความสนใจ จากนั้นเดินทางไปหมู่บ้านนาต้นจั่น ตำบลบ้านตึก

บาย ชมการทำเฟอร์นิเจอร์จากรากไม้ของกลุ่มหัตถกรรมพื้นบ้านนาต้นจั่น นอกจากนั้นยังสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับการชักลากไม้แบบโบราณ และเรื่องเกี่ยวกับช้างได้จากโรงพยาบาลช้าง ตำบลบ้านดึก ต่อจากนั้นก็เดินทางไปสักการะหมื่นดงนคร วีรบุรุษตำนานของชุมชน ผู้เป็นทหารเอกของอาณาจักรล้านนาที่สู้รบกับพระบรมไตรโลกนาถ จนสามารถยึดเมืองศรีสัชนาลัยได้แล้วเปลี่ยนชื่อเป็นเมืองเชียงขึ้น ถ้ามาในช่วงเดือนเมษายนอาจเข้าร่วมพิธีแห่น้ำขึ้นโฮง ซึ่งจัดงานในช่วงวันที่ 18-19 เมษายนของทุกปี ณ บริเวณลานอนุสาวรีย์เจ้าพ่อหลักเมืองดงตำบลบ้านดึก อำเภอศรีสัชนาลัย การจัดงานจัดขึ้นเพื่อเป็นการยกย่องเชิดชู “หมื่นนคร” หรือ “เจ้าพ่อเมืองดง” ผู้สร้างเมืองดง มีความเก่งกล้าทางด้านการสู้รบ เชี่ยวชาญในการจับช้าง และใช้ช้างศึกภายหลังต้องยอมรับโทษประหาร เพื่อแสดงความซื่อสัตย์ และจงรักภักดีต่อพระเจ้าติโลกราช เมื่อประมาณปี พ.ศ. 2012 ต่อมาชาวบ้านได้จัดพิธีบวงสรวงเจ้าพ่อเมืองดงด้วยการจัดขบวนช้างที่ตกแต่งอย่างสวยงามกว่า 50 เชือก ผ่านหมู่บ้านไปไหว้ศาลเจ้าพ่อข้าวมุ้ง และไปลานอนุสรณ์เจ้าพ่อเมืองดง เพื่อทำพิธีบวงสรวง สักการะ เจ้าพ่อเมืองดง

เย็น ชมการแสดงของเยาวชนในบ้านนาต้นจั่นที่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิต การทอผ้าของผู้หญิง การเลี้ยงช้างของผู้ชาย พร้อมทั้งรับประทานอาหารร่วมกันแบบขันโตกและนอนแบบโฮมสเตย์ที่บ้านนาต้นจั่น

วันที่ 2

เช้า ทำบุญร่วมกันกับชาวบ้านนาต้นจันทน์ที่วัดประจำหมู่บ้าน สายๆก็เดินทางเข้าชม
อุตสาหกรรมทอผ้าของชาวบ้านนาต้นจันทน์ ซึ่งเป็นชาวล้านนาที่อพยพเข้ามาตั้งหมู่บ้านเมื่อราว 150 ปี
ก่อน โดยกลุ่มสตรีในหมู่บ้านมีความสามารถในการทอผ้าแบบต่างๆ ที่มีลวดลายจากวิถีชีวิตและ
เรื่องราวของชุมชน จนกลายเป็นเส้นสายลายผ้าและสามารถเติมซื้อในลวดลายทอผ้าเพื่อเป็น
ของที่ระลึกได้) พร้อมทั้งร่วมรับประทานอาหารพื้นเมืองที่มีชื่อเสียงของท้องถิ่นที่เรียกว่า “ก๋วยเตี๋ยว
พระร่วง”

บ่าย เดินทางกลับหรือเดินทางไปยังที่อื่นๆ

โปรแกรมที่ 5

เช้า เดินทางไปสักการะหมื่นดงนคร วีรบุรุษตำนานของชุมชนทหารเอกของอาณาจักรล้านนาที่สู้รบกับพระบรมไตรโลกนาถ จนสามารถยึดเมืองศรีสัตนาแลยได้แล้วเปลี่ยนชื่อเป็นเมืองเชียงขึ้น ถ้ามามีในช่วงเดือนเมษายนอาจเข้าร่วมพิธีแห่น้ำขึ้นโฮง ซึ่งจัดงานในช่วงวันที่ 18-19 เมษายนของทุกปี ณ บริเวณลานอนุสาวรีย์เจ้าพ่อหลักเมืองดง ตำบลบ้านดึก อำเภอศรีสัตนาแลย การจัดงานจัดขึ้นเพื่อเป็นการยกย่องเชิดชู “หมื่นนคร” หรือ “เจ้าพ่อเมืองดง” ผู้สร้างเมืองดง มีความเก่งกล้าทางด้านการสู้รบ เชี่ยวชาญในการจับช้าง และใช้ช้างศึก ภายหลังต้องยอมรับโทษประหารเพื่อแสดงความซื่อสัตย์ และจงรักภักดีต่อพระเจ้าติโลกราช เมื่อประมาณปี พ.ศ. 2012 ต่อมาชาวบ้านได้จัดพิธีบวงสรวงเจ้าพ่อเมืองดงด้วยการจัดขบวนช้างที่ตกแต่งอย่างสวยงามกว่า 50 เชือกผ่านหมู่บ้านไปไหว้ศาลเจ้าพ่อข้าวมุ้ง และไปลานอนุสรณ์เจ้าพ่อเมืองดง เพื่อทำพิธีบวงสรวงสักการะ เจ้าพ่อเมืองดง จากนั้นชมเรื่องเกี่ยวกับช้างได้จากโรงพยาบาลช้าง ตำบลบ้านดึก นอกจากนั้นยังสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับการชักลากไม้แบบโบราณ ต่อด้วยการชมการทำเฟอร์นิเจอร์จากรากไม้ของกลุ่มหัตถกรรมพื้นบ้านนาต้นจัน รับประทานอาหารกลางวันที่ยืนชื่อได้แก่ ก๋วยเตี๋ยวพระร่วง

บ้าย เดินทางเข้าชมอุตสาหกรรมทอผ้าของชาวบ้านนาคันจัน ซึ่งเป็นชาวล้านนาที่อพยพเข้ามาตั้งหมู่บ้านเมื่อราว 150 ปีก่อน โดยกลุ่มสตรีในหมู่บ้านมีความสามารถในการทอผ้าแบบต่างๆ ที่มีลวดลายจากวิถีชีวิตและเรื่องราวของชุมชน จนกลายเป็นเส้นสายลายผ้าและสามารถเติมซื้อในลวดลายทอผ้าเพื่อเป็นของที่ระลึกได้

เย็น ชมการแสดงของเยาวชนในบ้านนาคันจันที่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิต การทอผ้าของผู้หญิง การเลี้ยงช้างของผู้ชาย ต่อจากนั้นเดินทางกลับหรือไปยังที่อื่นๆต่อไป

โปรแกรมที่ 6

วันที่ 1

เช้า เดินทางไปสักการะหมื่นดงนคร วิบุรุษตำนานของชุมชนทหารเอกของอาณาจักรล้านนาที่สู้รบกับพระบรมไตรโลกนาถ จนสามารถยึดเมืองศรีสัตนาแลยได้แล้วเปลี่ยนชื่อเป็นเมืองเชียงชื่น ถ้ามานในช่วงเดือนเมษายนอาจเข้าร่วมพิธีแห่น้ำขึ้นโฮง ซึ่งจัดงานในช่วงวันที่ 18-19 เมษายนของทุกปี ณ บริเวณลานอนุสาวรีย์เจ้าพ่อหลักเมืองดง ตำบลบ้านดึก อำเภอศรีสัตนาแลย การจัดงานจัดขึ้นเพื่อเป็นการยกย่องเชิดชู “หมื่นนคร” หรือ “เจ้าพ่อเมืองดง” ผู้สร้างเมืองดง มีความเก่งกล้าทางด้านการสู้รบ เชี่ยวชาญในการจับช้าง และใช้ช้างศึก ภายหลังต้องยอมรับโทษประหารเพื่อแสดงความซื่อสัตย์ และจงรักภักดีต่อพระเจ้าติโลกราช เมื่อประมาณปี พ.ศ. 2012 ต่อมาชาวบ้านได้จัดพิธีบวงสรวงเจ้าพ่อเมืองดงด้วยการจัดขบวนช้างที่ตกแต่งอย่างสวยงามกว่า 50 เชือกผ่านหมู่บ้านไปไหว้ศาลเจ้าพ่อข้าวมุ้ง และไปลานอนุสรณ์เจ้าพ่อเมืองดง เพื่อทำพิธีบวงสรวงสักการะ เจ้าพ่อเมืองดง จากนั้นชมเรื่องเกี่ยวกับช้างได้จากโรงพยาบาลช้าง ตำบลบ้านดึก นอกจากนั้นยังสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับการชักลากไม้แบบโบราณ ต่อด้วยการชมการทำเฟอร์นิเจอร์จากรากไม้ของกลุ่มหัตถกรรมพื้นบ้านนาต้นจั่น รับประทานอาหารกลางวันที่ยืนชื่อได้แก่ ก๋วยเตี๋ยวพระร่วง

บ่าย เดินทางเข้าชมอุตสาหกรรมทอผ้าของชาวบ้านนาต้นจั่น ซึ่งเป็นชาวล้านนาที่อพยพเข้ามาตั้งหมู่บ้านเมื่อราว 150 ปีก่อน โดยกลุ่มสตรีในหมู่บ้านมีความสามารถในการทอผ้าแบบต่างๆ ที่มีลวดลายจากวิถีชีวิตและเรื่องราวของชุมชน จนกลายเป็นเส้นสายลายผ้าและสามารถเดิมชื่อในลวดลายทอผ้าเพื่อเป็นของที่ระลึกได้

เย็น ชมการแสดงของเยาวชนในบ้านนาต้นจั่นที่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิต การทอผ้าของผู้หญิง การเลี้ยงช้างของผู้ชาย พร้อมทั้งรับประทานอาหารร่วมกันแบบขันโตกและนอนแบบโฮมสเตย์ที่บ้านนาต้นจั่น

วันที่ 2

เช้า ทำบุญร่วมกันกับชาวบ้านนาคันจันที่วัดประจำหมู่บ้านเพื่อความสุขและความเป็นสิริมงคลในยามเช้า เพื่อให้สอดคล้องกับความหมายของชื่อจังหวัดสุโขทัย ที่แปลว่า รุ่งอรุณแห่งความสุข รับประทานอาหารเช้าแบบพื้นเมือง จากนั้นเดินทางไปเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย ซึ่งตั้งอยู่ที่ตำบลศรีสัชนาลัย บริเวณที่เรียกว่า “แก่งหลวง” ห่างจากตัวอำเภอศรีสัชนาลัยลงมาทางอำเภอสวรรคโลก 11 กิโลเมตร หรือห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 550 กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ในเขตของตำบลศรีสัชนาลัย ตำบลสารจิตร ตำบลหนองอ้อ ตำบลท่าชัย ส่วนตัวเมืองโบราณศรีสัชนาลัยอยู่ในเขตหมู่บ้านพระปรารักษ์ ตำบลศรีสัชนาลัย มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 45.14 ตารางกิโลเมตร เดิมชื่อว่า “เมืองเชลียง” แล้วเปลี่ยนชื่อเป็น “ศรีสัชนาลัย” ในสมัยกษัตริย์ราชวงศ์พระร่วงขึ้นครองกรุงสุโขทัย และได้สร้างเมืองขึ้นใหม่เป็นศูนย์กลางการปกครองแทนเมืองเชลียง ในบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์มีโบราณสถาน และโบราณวัตถุทั้งหมด 215 แห่ง สํารวจค้นพบแล้ว 204 แห่ง เพื่อดูศิลปกรรมของ 3 อาณาจักรอันได้แก่ สุโขทัย อุทยาน ล้านนาที่ผสมผสานผ่านโบราณสถาน โบราณวัตถุมากมายในเขตอุทยานประวัติศาสตร์แห่งนี้จากนั้นรับประทานอาหารกลางวัน ที่ สวนอาหารแก่งสັก บริเวณทางเข้าอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย ซึ่งมีเมนูเด็ดจากปลาแม่น้ำหลากหลายรายการให้เลือกชิมตามความสนใจ จากนั้นเดินทางกลับหรือเดินทางไปท่องเที่ยว ที่อื่นๆ ต่อ

โปรแกรมที่ 7

วันที่ 1

เช้า ทำบุญร่วมกันกับชาวบ้านนาต้นจันทน์ที่วัดประจำหมู่บ้านเพื่อความสุขและความเป็นสิริมงคลในยามเช้า เพื่อให้สอดคล้องกับความหมายของชื่อจังหวัดสุโขทัย ที่แปลว่า รุ่งอรุณแห่งความสุข รับประทานอาหารเช้าแบบพื้นเมือง จากนั้นเดินทางไปเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย ซึ่งตั้งอยู่ที่ตำบลศรีสัชนาลัย บริเวณที่เรียกว่า “แก่งหลวง” ห่างจากตัวอำเภอศรีสัชนาลัยลงมาทางอำเภอสวรรคโลก 11 กิโลเมตร หรือห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 550 กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ในเขตของตำบลศรีสัชนาลัย ตำบลสารจิตร ตำบลหนองอ้อ ตำบลท่าชัย ส่วนตัวเมืองโบราณศรีสัชนาลัยอยู่ในเขตหมู่บ้านพระปรารักษ์ ตำบลศรีสัชนาลัย มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 45.14 ตารางกิโลเมตร เดิมชื่อว่า “เมืองเชลียง” แล้วเปลี่ยนชื่อเป็น “ศรีสัชนาลัย” ในสมัยกษัตริย์ราชวงศ์พระร่วงขึ้นครองกรุงสุโขทัย และได้สร้างเมืองขึ้นใหม่เป็นศูนย์กลางการปกครองแทนเมืองเชลียง ในบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์มีโบราณสถาน และโบราณวัตถุทั้งหมด 215 แห่ง สํารวจค้นพบแล้ว 204 แห่ง เพื่อดูศิลปกรรมของ 3 อาณาจักรอันได้แก่ สุโขทัย อุทยานฯ ล้วนเป็นที่ผสมผสานผ่านโบราณสถาน โบราณวัตถุมากมายในเขตอุทยานประวัติศาสตร์แห่งนี้จากนั้นรับประทานอาหารกลางวัน ที่สวนอาหารแก่งสັก บริเวณทางเข้าอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย ซึ่งมีเมนูเด็ดจากปลาแม่น้ำหลากหลายรายการให้เลือกชิมตามความสนใจ จากนั้นเดินทางกลับหรือเดินทางไปท่องเที่ยว ที่อื่นๆ ต่อ

บาย เดินทางไปสักการะหมื่นดงนคร นคร วิจารณ์ตำนานของชุมชนทหารเอกของ อาณาจักรล้านนาที่สู้รบกับพระบรมไตรโลกนาถ จนสามารถยึดเมืองศรีสัชนาลัยได้แล้วเปลี่ยนชื่อ เป็นเมืองเชียงขึ้น ถ้ามานในช่วงเดือนเมษายนอาจเข้าร่วมพิธีแห่น้ำขึ้นโขง ซึ่งจัดงานในช่วงวันที่ 18-19 เมษายนของทุกปี ณ บริเวณลานอนุสาวรีย์เจ้าพ่อหลักเมืองดง ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย การจัดงานจัดขึ้นเพื่อเป็นการยกย่องเชิดชู “หมื่นนคร” หรือ “เจ้าพ่อเมืองดง” ผู้สร้างเมืองดง มีความเก่งกล้าทางด้านการสู้รบ เชี่ยวชาญในการจับช้าง และใช้ช้างศึก ภายหลังต้องยอมรับโทษ ประหาร เพื่อแสดงความซื่อสัตย์ และจงรักภักดีต่อพระเจ้าติโลกราช เมื่อประมาณปี พ.ศ. 2012 ต่อมาชาวบ้านได้จัดพิธีบวงสรวงเจ้าพ่อเมืองดงด้วยการจัดขบวนช้างที่ตกแต่งอย่างสวยงามกว่า 50 เชือก ผ่านหมู่บ้านไปไหว้ศาลเจ้าพ่อข้าวมุ้ง และไปลานอนุสรณ์เจ้าพ่อเมืองดง เพื่อทำพิธีบวงสรวง สักการะ เจ้าพ่อเมืองดง จากนั้นชมเรื่องเกี่ยวกับช้างได้จากโรงพยาบาลช้าง ตำบลบ้านตึก นอกจากนั้นยังสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับการชักลากไม้แบบโบราณ ต่อด้วยการชมการทำเฟอร์นิเจอร์ จากรากไม้ของกลุ่มหัตถกรรมพื้นบ้านนาต้นจั่น หรือชมการทำสมุนไพรพื้นบ้านของชาวบ้านตึก

เย็น ชมการแสดงของเยาวชนในบ้านนาต้นจั่นที่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิต การทอผ้า ของผู้หญิง การเลี้ยงช้างของผู้ชาย พร้อมทั้งรับประทานอาหารร่วมกันแบบขันโตกและนอนแบบ โสมสณฑ์ที่บ่านาต้นจั่น

วันที่ 2

เช้า ทำบุญร่วมกันกับชาวบ้านนาต้นจันทน์ที่วัดประจำหมู่บ้าน รับประทานอาหารพื้นเมืองขึ้นชื่อที่เรียกว่า “ก๋วยเตี๋ยวพระร่วง” จากนั้นเดินทางเข้าชมอุตสาหกรรมทอผ้าของชาวบ้านนาต้นจันทน์ ซึ่งเป็นชาวล้านนาที่อพยพเข้ามาตั้งหมู่บ้านเมื่อราว 150 ปีก่อน โดยกลุ่มสตรีในหมู่บ้านมีความสามารถในการทอผ้าแบบต่างๆ ที่มีลวดลายจากวิถีชีวิตและเรื่องราวของชุมชน จนกลายเป็นเส้นสายลายผ้าและสามารถเติมชื่อในลวดลายทอผ้าเพื่อเป็นของที่ระลึกได้ ต่อจากนั้นเดินทางกลับหรือไปยังที่อื่นๆต่อไป

บทที่ 8

ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในพื้นที่ระเบียงวัฒนธรรม(กำแพงเพชร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย) อาจกล่าวสรุปเป็นประเด็นได้ดังนี้

จุดมุ่งหมายการวิจัย

1. ศึกษาสำรวจข้อมูลอุปสงค์และอุปทานการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม สำหรับเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์หาค่าศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว
2. โดยกำหนดมาตรฐานในการคัดเลือกแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม และจัดลำดับความสำคัญเพื่อจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว
3. การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมโดยพิจารณาจาก ความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มต่าง ๆ
4. ศึกษาเชิงปฏิบัติการแนวทางและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และ วัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วมของประชาคมรอบอุทยานประวัติศาสตร์

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ซึ่งประกอบไปด้วย 4 จังหวัดคือ กำแพงเพชร สุโขทัย พิษณุโลก เพชรบูรณ์
2. ขอบเขตด้านเนื้อหาที่ทำการศึกษา การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอุปสงค์ และอุปทานด้านการท่องเที่ยว(Inter related system of demand and supply factors) เพื่อนำไปสู่ การศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละแห่งบนขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว ของชุมชนโดยแยกออกเป็น 2 ประเด็นสำคัญคือ 1.พิจารณาในมิติของผู้เป็นเจ้าของแหล่ง ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ได้แก่ ประชาคมรอบๆแหล่งโบราณสถาน เจ้าของธุรกิจท่องเที่ยวใน จังหวัดและผู้ดูแลทรัพยากรการท่องเที่ยวทั้งภาครัฐและเอกชน 2. พิจารณาในมิติของผู้มาเยี่ยมชม เพื่อนำไปใช้ในการจัดการพื้นที่แบบเชื่อมโยงเครือข่าย (Network Area) ในการรองรับกิจกรรมการ ท่องเที่ยวของสถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในรูปแบบต่าง ๆ (รายการนำเที่ยว) ตามความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิง ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วมโดยเน้นให้ประชาคมชุมชนรอบๆแหล่งท่องเที่ยวเชิง ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมมีการจัดทำแผนสร้างสรรค์กิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วม

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยแบ่งการวิจัยออกเป็น

1. การวิจัยเอกสาร ทบทวนวรรณกรรมเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิดและรูปแบบในการจัดการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในสังคมไทย

2. การวิจัยภาคสนาม โดยวิธีการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์โดยแบ่งออกเป็น

2.1 การสำรวจพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ที่มีกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในเขตพื้นที่ 4 จังหวัดได้แก่ กำแพงเพชร เพชรบูรณ์ พิษณุโลก และ สุโขทัยทั้งนี้จะใช้วิธีการสัมภาษณ์อย่างคร่าว ๆ เพื่อให้มองเห็นภาพรวมและปูพื้นฐานในการทำความเข้าใจรูปแบบต่าง ๆ ในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

2.2 การเก็บข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม_โดยการสังเกตการณ์และพูดคุยกับนักท่องเที่ยว ชาวบ้าน และบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ตลอดจนเข้าไปสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชนและบริเวณใกล้เคียง หลังจากนั้นจึงนำข้อมูลเบื้องต้นที่ได้มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม และการจัดตั้งคำถามในการเก็บข้อมูลขั้นต่อไป ซึ่งได้แก่ 1) การสร้างแบบสอบถามทัศนคติและความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่นักท่องเที่ยวต้องการ 2) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในชุมชน 3) การเก็บข้อมูลแบบประชุมกลุ่ม (Focus Group)

2.3 การเก็บข้อมูลโดยแบบสอบถาม เป็นการเก็บข้อมูลแบบกรอกรายการ (Check lists) ซึ่งสร้างมาเพื่อให้ครอบคลุมความสัมพันธ์ทางด้านอุปสงค์และอุปทานและความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เป็นการสุ่มตัวอย่างจากชุมชนโดยแยกออกเป็น 2 กลุ่มสำคัญคือ 1) กลุ่มผู้เป็นเจ้าของแหล่งประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมได้แก่ประชาคมรอบๆแหล่งโบราณสถาน เจ้าของธุรกิจท่องเที่ยวในจังหวัดและผู้ดูแลทรัพยากรการท่องเที่ยวทั้งภาครัฐและเอกชน 2) กลุ่มผู้มาเยือนหรือนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย ทั้ง 2 กลุ่มเป็นจำนวนกลุ่มละ 50%

2.4 การเก็บข้อมูลโดยวิธีสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-dept interview)_หลังจากทำการเก็บข้อมูลเบื้องต้นและทำความเข้าใจกับกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมแล้ว ได้ทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมรอบอุทยานประวัติศาสตร์ จัดเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key

information) เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครง และปลายเปิดเพื่อศึกษาถึงแนวทางการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วมเช่น การจัดเส้นทางเชื่อมต่อระหว่างอุทยานประวัติศาสตร์กับหมู่บ้าน การจัดการภายในชุมชน การจัดโฮมสเตย์รองรับนักท่องเที่ยว ซึ่งสร้างมาเพื่อให้ครอบคลุมความสัมพันธ์ทางด้านอุปสงค์และอุปทานและความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม พร้อมทั้งศึกษาประวัติศาสตร์ ความเป็นมา และความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนและแหล่งโบราณสถาน โบราณวัตถุในพื้นที่ในรูปของเรื่องเล่าหรือตำนานท้องถิ่นเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนในพื้นที่กับประวัติศาสตร์ โดยสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจำนวน 50 รายในชุมชนที่เกี่ยวข้อง

2.5 การเก็บข้อมูลแบบประชุมกลุ่ม (Focus group) จัดประชุมกลุ่มกับกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ตลอดจนปัญหาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เมื่อภายหลังจากวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มต่าง ๆ ในการรองรับการท่องเที่ยวเพื่อนำมาสู่การกำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับความเป็นจริง

3. การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ระดับโดยการทำพร้อมกันเพื่อที่จะตรวจสอบการกำหนดและการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่ชัดเจน โดยแบบการวิเคราะห์ออกเป็นดังนี้

ขั้นที่ 1 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อหาศักยภาพและการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวโดยใช้สมการ carrying capacity function ซึ่งผลการวิเคราะห์มาจัดลำดับความสำคัญ โดยออกเป็น 3 กลุ่มคือ

กลุ่มที่หลัก กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสามารถในการรองรับน้อย

กลุ่มที่รองกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสามารถในการรองรับปานกลาง

กลุ่มที่เสริม กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสามารถในการรองรับมาก

ขั้นที่ 2 นำข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม (Focus group) และสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเพื่อทราบถึงปัญหาความต้องการลักษณะกิจกรรมการท่องเที่ยวที่พึงประสงค์ของประชามรอบๆ อุทยานประวัติศาสตร์และแหล่งทรัพยากรทางวัฒนธรรม

ขั้นที่ 3 นำข้อมูลจากการวิเคราะห์ทั้ง 2 ระดับมากำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยว (รายการท่องเที่ยว) โดยนำผลของการวิเคราะห์ศักยภาพของความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวที่ปรากฏออกมาแล้ว โดยยึดหลักตามความเหมาะสมตามศักยภาพ โดยกิจกรรมประกอบไปด้วย กิจกรรมการท่องเที่ยว กิจกรรมการพักค้างคืน กิจกรรมการเดินทาง กิจกรรมการบริโภคอาหารและเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว

4. จัดทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วม โดยชุมชนรอบๆอุทยานประวัติศาสตร์หรือแหล่งทรัพยากรทางวัฒนธรรมโดยนำผลการวิเคราะห์ทั้งหมด และกิจกรรมบางอย่างที่ได้รับจากการทำประชุมกลุ่ม(Focus group) นำไปสู่ความร่วมมือในการจัดทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วม ในกิจกรรมด้านต่างๆ

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาแบ่งตามวัตถุประสงค์การวิจัย ได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 สืบหาข้อมูลอุปสงค์และอุปทานการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมสำหรับเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์หาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว โดยมีกิจกรรมคือศึกษาข้อมูลเอกสาร สืบหาแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้อง เก็บข้อมูลภาคสนามเบื้องต้น สร้างแบบสอบถามและเก็บข้อมูลโดยการ สัมภาษณ์ขั้นลึกเกี่ยวกับความคิดเห็น ความพึงพอใจ พบว่า

สถานการณ์การท่องเที่ยวด้านอุปสงค์ ตลาดการท่องเที่ยวของผู้มาเยี่ยมเยือนชาวต่างประเทศมีศักยภาพที่จะพัฒนาต่อไปได้ เนื่องจากภูมิภาคนี้มีทรัพยากรที่ตรงกับรสนิยมของผู้เยี่ยมเยือนชาวต่างประเทศ จากการสำรวจพบว่าผู้มาเยี่ยมเยือนชาวต่างประเทศกลับมาท่องเที่ยวครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 ในพื้นที่จังหวัดกำแพงเพชรและเพชรบูรณ์เพิ่มขึ้น ในขณะที่จังหวัดสุโขทัยและพิษณุโลกมีนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวครั้งแรกเป็นจำนวนมากและค่อยๆ ลดลงในครั้งต่อๆ มา ผลจากการสำรวจผู้เยี่ยมเยือนชาวต่างประเทศพบว่า ผู้เยี่ยมเยือนมีความสนใจที่จะเข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ของรัฐและเอกชน ตลอดจนประเพณีและเทศกาลประจำปี พร้อมทั้งมีแนวโน้มที่จะเยี่ยมชมแหล่งโบราณคดีและแหล่งประวัติศาสตร์ที่อยู่ภายในชุมชน แต่อย่างไรก็ตาม พบว่าจุดอ่อนที่สำคัญที่ส่งผลให้การเข้ามาเยี่ยมเยือนของผู้มาเยี่ยมเยือนชาวต่างประเทศประสบกับปัญหา แม้ว่ามีความสนใจที่จะเข้าร่วมประเพณีและวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น คือ ปัญหาด้านการขาดมาตรฐานของแหล่งท่องเที่ยว ภาษา แผ่นพับแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว ตลอดจนมีบุคลากรพื้นถิ่นที่สามารถนำชมสถานที่ท่องเที่ยวได้

จากการสำรวจพบว่าผู้มาเยี่ยมเยือนชาวไทย มีความสนใจเข้ามาเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์และเทศกาลประจำปี ตลอดจนอุทยานประวัติศาสตร์และโบราณสถาน โบราณวัตถุที่เกี่ยวข้องกับตำนานต่าง ๆ แต่ปัญหาสำคัญคือ ผู้มาเยี่ยมเยือนชาวไทยไม่นิยมเข้าไปท่องเที่ยวในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน หรือสถานที่ท่องเที่ยวที่จะไปต้องไม่อยู่ไกลจากที่พัก และมีความหลากหลายของประเภทของแหล่งท่องเที่ยวที่ครบถ้วนในแหล่งเดียวกัน มีความสนใจในการเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชน ในระดับปานกลาง

ปัญหาโดยรวมของพื้นที่ศึกษา จากการสำรวจพบว่าพื้นที่ศึกษาไม่มีการประสานงานกัน ตลอดจนขาดการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ ที่จะแสวงหาจุดเด่นของแต่ละจังหวัดที่เสริม

กันและไม่แข่งขันกัน หรือเลือกพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแต่ละจังหวัดที่ได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ ดังนั้นการพัฒนารูปแบบให้เกิดโอกาสทางการตลาดด้านการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมนั้นจำเป็นต้อง การสร้างระบบการท่องเที่ยวในเชิงรุกเพื่อสร้างตลาดท่องเที่ยวใหม่ในรูปแบบ “แหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยง” ภายใต้อุดมการณ์ร่วมกันของพื้นที่ศึกษา ที่มีลักษณะเฉพาะทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมว่า “แดนตำนาน แหล่งวิภักดิ์และคนกล้า ” โดยมีกระบวนการดังนี้

1. กำหนดพื้นที่หลัก พื้นที่รองและพื้นที่เสริม ซึ่งเกิดจากการวิเคราะห์ศักยภาพของแต่ละพื้นที่ ที่มีระยะทางใกล้เคียง สามารถกำหนดลักษณะของเรื่องเล่าและตำนานผ่านโบราณสถานและโบราณวัตถุร่วมกันเป็นเรื่องราว

2. เสริมศักยภาพในพื้นที่รองและพื้นที่เสริม ให้ได้มาตรฐานพร้อมรองรับผู้มาเยี่ยมชมเยือนชาวต่างประเทศ

3. การส่งเสริมและโฆษณา ต้องเลือกสื่อให้เหมาะสมกับประเภทของผู้เยี่ยมชม

4. สร้างโอกาสให้ผู้เยี่ยมชมรับรู้ข้อมูลเพิ่มเติมในลักษณะกลยุทธ์เชิงรุก

5. สร้างรายการแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้เห็นลักษณะเด่นหรือลักษณะพิเศษเฉพาะตัวในกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวแบบต่าง ๆ

6. พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเครือข่ายที่สอดคล้องกับอุปสงค์ของผู้เยี่ยมชมในมิติต่าง ๆ ในลักษณะแหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยง ที่มีลักษณะของการเสริมแรงให้เกื้อกันและกัน

ด้านอุปทานของพื้นที่ ในเขตพื้นที่ศึกษาทั้ง 4 จังหวัด มีจำนวนแหล่งท่องเที่ยวทั้งสิ้น 154 แห่ง โดยอาจแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มประวัติศาสตร์ และกลุ่มประเพณีวัฒนธรรมและกิจกรรมที่สำคัญ

1. กลุ่มประวัติศาสตร์ ได้แก่ โบราณวัตถุสถาน และศาสนา เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญในทางประวัติศาสตร์ โบราณคดีหรือศาสนา ได้แก่ วัด โบราณสถาน อุทยานประวัติศาสตร์ ชุมชน โบราณ พิพิธภัณฑสถาน กำแพงเมือง ศาสนสถาน คูเมือง อนุสาวรีย์ และอนุสรณ์สถาน โดยในพื้นที่ 4 จังหวัดมีแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้ จำนวนทั้งสิ้น 106 แห่ง

2. กลุ่มประเพณีวัฒนธรรมและกิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ ทรัพยากรการท่องเที่ยวอีกรูปแบบหนึ่ง ในลักษณะของพิธีกรรม งานประเพณี ความเป็นอยู่ วิถีชีวิต ศูนย์วัฒนธรรม สินค้าพื้นเมือง โดยในพื้นที่ 4 จังหวัดมีแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้ 48 แห่ง

ตารางที่ 8.1 แหล่งท่องเที่ยวจำแนกเป็นรายประเภทและรายจังหวัด

จังหวัด	ประวัติศาสตร์	ประเพณี/วัฒนธรรม/ กิจกรรมที่สำคัญ	รวม
กำแพงเพชร	18	10	28
พิษณุโลก	29	12	41
เพชรบูรณ์	38	9	47
สุโขทัย	21	17	38
รวม	106	48	154

วัตถุประสงค์ที่ 2 กำหนดมาตรฐานในการคัดเลือกแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมและจัดลำดับความสำคัญเพื่อจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว ได้ดำเนินการพัฒนาเกณฑ์และกำหนดมาตรฐานในการคัดเลือกแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมและจัดลำดับความสำคัญเพื่อจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยการดำเนินการทบทวนกรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดมาตรฐานและการรองรับแหล่งท่องเที่ยว นำมาสู่การสร้างดัชนีชี้วัดมาตรฐานคุณภาพและรูปแบบประเมินแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในมิติต่าง ๆ

ในการตรวจสอบมาตรฐานคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมหรือกรอบประเด็นที่กำหนดขึ้นมาเพื่อใช้ในการวัดและประเมินคุณลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวว่าสมควรได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพหรือไม่ ถ้าสมควรได้รับ ควรได้รับในระดับใด สำหรับการศึกษานี้ได้กำหนดกรอบสำหรับการตรวจสอบไว้ 8 มิติ ดังนี้

1. มิติด้านลักษณะทางกายภาพแหล่งท่องเที่ยว
2. มิติด้านความทนทานของทรัพยากร
3. มิติด้านปริมาณนักท่องเที่ยว
4. มิติด้านปริมาณของกิจกรรมหรือการใช้สอย
5. มิติด้านการออกแบบการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวก
6. มิติด้านทัศนคติและพฤติกรรมนักท่องเที่ยว
7. มิติด้านการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น
8. มิติด้านมลพิษทางการท่องเที่ยวหรือผลกระทบข้างเคียง

เพื่อทำการประเมินแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในพื้นที่ระบียงวัฒนธรรมอันประกอบด้วยจังหวัดกำแพงเพชร พิษณุโลก เพชรบูรณ์และสุโขทัย ถึงความสามารถในการรองรับ (Carrying capacity) หรือระดับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในการให้บริการนักท่องเที่ยวจำนวนหนึ่ง โดยที่นักท่องเที่ยวได้รับความพึงพอใจจากการใช้บริการและระบบนิเวศ

ของแหล่งท่องเที่ยวได้รับผลกระทบจากการใช้บริการน้อยที่สุด ทั้งนี้การพิจารณาความสามารถในการรองรับสามารถพิจารณาได้ใน 3 ลักษณะ คือ ความสามารถในการรองรับทางกายภาพ (Physical Carrying capacity) ความสามารถในการรองรับทางสังคม (Social Carrying capacity) และความสามารถในการรองรับทางนิเวศวิทยา (Ecological Carrying capacity)

พร้อมนำค่าระดับมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมมาที่ประเมินจากแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือแหล่งท่องเที่ยวพื้นที่หลัก พื้นที่รอง พื้นที่เสริม โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

1. แหล่งท่องเที่ยวที่ได้คะแนนระดับดีเยี่ยมและดีมากเป็นกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวพื้นที่หลัก
2. แหล่งท่องเที่ยวที่ได้คะแนนระดับดีเป็นกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวพื้นที่รอง
3. แหล่งท่องเที่ยวที่ได้คะแนนระดับปานกลางและต่ำเป็นกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวพื้นที่เสริม

จากผลประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดต่าง ๆ และนำมากำหนดกลุ่มจากแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในพื้นที่ระยองวัฒนธรรมจำนวน 154 แห่ง โดยแบ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มพื้นที่หลัก จำนวน 22 แห่ง พื้นที่รอง จำนวน 40 แห่ง และพื้นที่เสริมจำนวน 92 แห่ง ดังปรากฏรายละเอียดในตาราง

ตารางที่ 8.2 ตารางแสดงลำดับความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในพื้นที่ระยองวัฒนธรรม (กำแพงเพชร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย)

จังหวัด	พื้นที่หลัก	พื้นที่รอง	พื้นที่เสริม	รวม
กำแพงเพชร	3	12	13	28
สุโขทัย	11	11	16	38
พิษณุโลก	4	9	28	41
เพชรบูรณ์	4	8	35	47
รวม	22	40	92	154

วัตถุประสงค์ที่ 3 การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมโดยพิจารณาจากความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มต่าง ๆ นำผลการประเมินศักยภาพไปใช้ในการจัดรูปแบบการท่องเที่ยวในลักษณะเชื่อมโยงที่สอดคล้องสัมพันธ์กันระหว่างแหล่งท่องเที่ยวหลัก แหล่งท่องเที่ยวรอง และแหล่งท่องเที่ยวเสริม โดยการนำผลจากการศึกษาทั้งด้านอุปสงค์และอุปทานมากำหนดลักษณะของการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ได้ในลักษณะต่างๆ ในรูปแบบการท่องเที่ยวเครือข่ายเชื่อมโยงที่มีลักษณะของการเสริมแรงให้เกื้อกันและกัน ตามลักษณะพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ตลอดจนตามศักยภาพเชิงพื้นที่

ของแหล่งท่องเที่ยวในเรื่องประวัติศาสตร์ ดำนาน และเรื่องเล่าของท้องถิ่น โดยผ่านการกำหนดพื้นที่หลัก พื้นที่รอง และพื้นที่เสริมที่มีระยะทางใกล้กัน ในรูปแบบของเรื่องเล่าและตำนานผ่านโบราณสถานและโบราณวัตถุต่างๆร่วมกัน ภายใต้ลักษณะเฉพาะทางพื้นที่ ที่เป็นแหล่งศูนย์กลางทางศิลปะและวัฒนธรรมที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศไทย ภายใต้แนวคิด “แดนตำนาน แหล่งวีรกรรมและคนกล้า” จากแนวคิดดังกล่าวจะนำไปสู่การสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในเขตพื้นที่ระบียงวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายและเหมาะสม ในแต่ละกลุ่ม

โดยมีกระบวนการการตรวจสอบและการมีส่วนร่วมของประชาชนและผู้เชี่ยวชาญในการจัดทำรายการนำเที่ยวโดยมีการจัดประชุมโดยขอความคิดเห็นและแนวทางในการเลือกเส้นทางการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ในเขตพื้นที่ระบียงวัฒนธรรมในจังหวัดกำแพงเพชร สุโขทัย พิษณุโลก และเพชรบูรณ์ โดยมีผู้เกี่ยวข้องของทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม โดยดำเนินการจัดประชาคมโครงการจัดประชุมเพื่อพิจารณาเส้นทางนำเที่ยว เชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในจังหวัดต่าง ๆ และนำผลการประชุมมาพิจารณากำหนดเส้นทางดังนี้

ตารางที่ 8.3 ตารางแสดงกลุ่มเส้นทางและจำนวนเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

ลำดับที่	เส้นทาง	จำนวน
1	เส้นทางกลุ่มตำนาน	11
2	เส้นทางกลุ่มประวัติศาสตร์	21
3	เส้นทางกลุ่มวัฒนธรรม	19
4	เส้นทางกลุ่มตำนานและประวัติศาสตร์	3
5	เส้นทางกลุ่มตำนานและวัฒนธรรม	2
6	เส้นทางกลุ่มประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม	3

วัตถุประสงค์ที่ 4 ศึกษาเชิงปฏิบัติการแนวทางและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วมของประชาคมรอบอุทยานประวัติศาสตร์ โดยมีพื้นที่กรณีศึกษาได้แก่หมู่บ้านนาต้นจัน อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย เนื่องจากการศึกษาในการสำรวจภาคสนามพบว่า หมู่บ้านนาต้นจันมีทุนทางสังคมและวัฒนธรรมจำนวนมากทั้งด้านประวัติศาสตร์ ภูมิปัญญาด้านอาหาร การละเล่น และสมุนไพร ตลอดจนมีพัฒนาการตั้งแต่ปีพ.ศ. 2534 ในการพัฒนาเป็นหมู่บ้านอุตสาหกรรมชนบทที่ได้รับการรองรับจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ที่สามารถแสวงหาพันธมิตรจากภายนอกมาสนับสนุนจนกลายเป็นหมู่บ้านที่มีความเข้มแข็งในการผลิตอุตสาหกรรมทอผ้า

ในปัจจุบันได้มีการขยายผลไปสู่อุตสาหกรรมท่องเที่ยว แต่จากการศึกษาพบว่าปัญหาที่สำคัญของบ้านนาต้นจั่นคือ การบริหารจัดการอันจะผสมผสานทรัพยากรท่องเที่ยว การบริการ และนักท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ดังนั้นแนวทางการพัฒนาหมู่บ้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยว กรณีหมู่บ้านนาต้นจั่น ต้องพัฒนาระบบบริหารจัดการในลักษณะ “การค้นหาทิมงาน” เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เพื่อทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย เรียนรู้ และประเมินศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของหมู่บ้านตลอดจนพัฒนาและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของทีมงานกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวร่วมกัน ตลอดจนเข้าใจถึงหลักการที่สำคัญในการดำเนินการจัดการด้านการท่องเที่ยว ซึ่งจะต้องมีกระบวนการให้ทีมงานได้เรียนรู้ร่วมกันมากที่สุด เช่น ให้ทีมงานระดมสมองกันก่อนและเน้นถึงความสัมพันธ์ในการจัดการด้านการท่องเที่ยวของหมู่บ้านให้เกิดประสิทธิภาพ เสริมสร้างรายได้ให้กับชุมชนและเผยแพร่วัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามของชุมชน การอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว และให้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการนำชุมชนไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยเน้นศักดิ์ศรี โดยอาศัยกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน โดยดำเนินการประชุมกลุ่ม นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกมาวิเคราะห์ร่วมกัน เช่น วิเคราะห์ทรัพยากร วิเคราะห์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง วิเคราะห์องค์กรโดยหลักการ SWOT ร่วมกัน และจากการวิเคราะห์โดยหลักการ SWOT ร่วมกันกับทีมงาน ควรนำข้อมูลที่ได้มาสร้างเป็นแนวทางหรือกลยุทธ์ทางเลือกต่าง ๆ เพื่อดำเนินการต่อไป

ผลจากการทำ SWOT ทำให้ชุมชนสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ แผนงานและโครงการในการพัฒนาหมู่บ้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวบ้านนาต้นจั่นได้ โดยมี ยุทธศาสตร์การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว ผ่านกลยุทธ์ 5 แนวทางมีแผนงานจำนวน 13 แผน และโครงการ 19 โครงการที่จะดำเนินงานต่อไป

โดยมีเป้าหมายที่สำคัญคือการ พัฒนาบ้านนาต้นจั่นเป็นหมู่บ้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ตัวอย่าง “Village Based Tourism “ ในการบริหารจัดการและการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว ในการดำเนินงานของการวิจัยได้ดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ที่สอดคล้องกับกลยุทธ์ มีการดำเนินงานตามโครงการต่างๆ จำนวน 5 โครงการ โดยผลการดำเนินการพัฒนาโครงการต้นแบบ ดังนี้

1. โครงการปรับปรุงระบบบริการโครงข่ายการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยวโดยความร่วมมือกับยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัยและแขวงกาทางจนได้รับแผ่นป้ายบอกทางเข้าสู่หมู่บ้านจำนวน 3 ขนาด ขนาดละ 15 ชิ้น

2. โครงการปรับปรุงบ้านที่จะจัดชมการสาธิตการทอผ้าและโครงการปรับปรุงบ้านที่จะจัด home stay โดยโครงการมีเป้าหมายเพื่อสร้างจิตสำนึกและความเชื่อมั่นในการนำเสนอวิถีชีวิตดั้งเดิมของตนเอง โดยดำรงถึงอัตลักษณ์ดั้งเดิมไว้ ไม่ใช้การจัดการเพื่อเน้นการรองรับนักท่องเที่ยวแบบธุรกิจนำเที่ยว โดยมุ่งเน้นให้ชาวบ้านจัดการ การท่องเที่ยวได้โดยชุมชนเองและอยู่อย่างมี

ศักดิ์ศรี โดยพาไปทัศนศึกษาแหล่งท่องเที่ยวและการจัดบ้านพักในรูปแบบ home stay โดยชุมชน ที่บ้านเวียงบัว ตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

3. โครงการอาสาสมัครนำเที่ยวและโครงการเยาวชนเพื่อการอนุรักษ์ โดยได้รับความร่วมมือจากโรงเรียนและกรมศิลปากรในการจัดอบรมและคัดเลือกเยาวชนเพื่อเป็นอาสาสมัครนำเที่ยว พร้อมกันนั้นได้ให้โอกาสเยาวชนที่ไม่พร้อมในการเป็นอาสาสมัครนำเที่ยวได้เรียนรู้ร่วมกันเพื่อปลูกสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์วิถีชีวิตและประเพณีท้องถิ่น และหวังว่าเยาวชนเหล่านั้นจะมีส่วนช่วยในการพัฒนาการท่องเที่ยวในมิติอื่นๆ อีกต่อไป

4. โครงการจัดตั้งทีมงานและพัฒนาแผนงานการท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วมของชุมชน จากการศึกษาดูงานได้เกิดการประชุมกลุ่มและจัดตั้งทีมงานในการจัดการการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบมากยิ่งขึ้น โดยกลุ่มทีมงานจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านนาต้นจั่น ได้นำเสนอถึงแผนงานในส่วน of ชุมชนเองที่ต้องเตรียมความพร้อมเพิ่มเติมนอกเหนือจากความพร้อมในเรื่องความสามัคคี การมีส่วนร่วมในการเตรียมอาหาร การจัดแสดงและการนำเสนอวิถีชีวิตการท่องเที่ยวที่มีอยู่แล้ว คือ การจัดเตรียมรูปแบบของบ้านที่จะจัดเป็น home stay จำนวนผู้เข้าพักในแต่ละหลัง ความใกล้เคียงจากศูนย์กลางชุมชน บุคลากรในการรับ - ส่ง และรับรองที่พัก ตลอดจนการนำเสนอประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ตำบล

5. โครงการจัดทำแผนกิจกรรมนำเที่ยวในหมู่บ้านนาต้นจั่น เป็นการจัดประชุมกลุ่มทีมงานในการวางแผนจัดทำแผนการนำเที่ยวในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว จนได้แผนการท่องเที่ยวจำนวน 7 โปรแกรม

อภิปรายผล

สามารถอภิปรายผล ได้ว่า การจัดการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในพื้นที่ระเบียงวัฒนธรรม (กำแพงเพชร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย) จากการศึกษาอุปสงค์พบว่า ความต้องการของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ มีอยู่อย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีโอกาสขยายตัวสูงขึ้น แต่ขณะเดียวกันการจัดการการท่องเที่ยวในรูปแบบเดิม มุ่งเน้นกิจกรรมการท่องเที่ยวในเขตอุทยานประวัติศาสตร์และแหล่งท่องเที่ยวหลักเป็นสำคัญ โดยไม่มีการสร้างเกณฑ์มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวและจัดลำดับความสำคัญ ทำให้การขยายโอกาสด้านการตลาดทางการท่องเที่ยวจึงเป็นไปอย่างจำกัด

ดังนั้นการจัดการการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับพื้นที่ระเบียงวัฒนธรรม คือ การเปิดโอกาสการท่องเที่ยวเชิงรุก ในการเชื่อมโยงและประสานกันระหว่างแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ทั้งแหล่งท่องเที่ยวหลัก แหล่งท่องเที่ยวรอง และแหล่งท่องเที่ยวเสริม ที่มีลักษณะของการเสริมแรงให้เกื้อกันและกัน ตามลักษณะพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ตลอดจนตาม

ศักยภาพเชิงพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยวในเรื่องประวัติศาสตร์ ตำนาน และเรื่องเล่าของท้องถิ่น โดยผ่านการกำหนดพื้นที่หลัก พื้นที่รอง และพื้นที่เสริมที่มีระยะทางใกล้กัน ในรูปแบบของเรื่องเล่าและตำนานผ่านโบราณสถานและโบราณวัตถุต่างๆร่วมกัน ภายใต้ลักษณะเฉพาะทางพื้นที่ ที่เป็นแหล่งศูนย์กลางทางศิลปะและวัฒนธรรมที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศไทย ภายใต้แนวคิด “แดนตำนาน แหล่งวีรกรรมและคนกล้า” จากแนวคิดดังกล่าวจะนำไปสู่การสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในเขตพื้นที่ระเบียบวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายและเหมาะสม ในแต่ละกลุ่ม

ผลจากการจัดประชุมกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในพื้นที่ระเบียบวัฒนธรรม จำนวน 8 ครั้ง ในด้านการจัดเกณฑ์ประเมินคุณภาพและจัดลำดับความสำคัญ ตลอดจนการจัดเส้นทางการท่องเที่ยว ส่งผลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินและจัดลำดับความสำคัญเพื่อนำไปสู่การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ให้มีศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยว ทำให้ในปัจจุบัน เกิดการวางแผนนโยบายในภาพรวมของการจัดการการท่องเที่ยว คือ กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา ได้มีการจัดทำแผนแม่บทกลุ่มพื้นที่ท่องเที่ยว อารยธรรมสุโขทัย ซึ่งประกอบด้วย สุโขทัย พิษณุโลกและกำแพงเพชร พร้อมทั้งการจัดทำยุทธศาสตร์ท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัด ได้มีการปรับปรุง พัฒนา และดำเนินการให้สอดคล้องตามกลยุทธ์ของโครงการวิจัยภายใต้แนวคิด (Route Brands) “แดนตำนาน แหล่งวีรกรรมและคนกล้า” เช่น จังหวัดกำแพงเพชรและเพชรบูรณ์ ได้นำรูปแบบเส้นทางที่ได้นำเสนอไปเป็นแนวทางในการจัดทำเส้นทางการท่องเที่ยวจริง

พร้อมกันนั้นจำเป็นต้องมีการศึกษา พัฒนา การบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยวตัวอย่าง เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาคมรอบๆ แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมจากการศึกษาชุมชนบ้านนาต้นจั่น อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย พบว่า ถึงแม้ชุมชนจะมีศักยภาพทางด้านแหล่งท่องเที่ยว ผู้นำชุมชน องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น ภาครัฐ และ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง แต่ปัญหาสำคัญคือ การประสานงานและการเชื่อมโยงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆ ให้เป็นทีมในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนร่วมกัน ดังนั้น กลไกที่สำคัญในการจัดการการท่องเที่ยวกรณีศึกษา: บ้านนาต้นจั่น คือ การให้ชุมชนได้มีส่วนศึกษา สำรวจตนเอง โดยใช้วิธีการ SWOT Analysis อันจะนำไปสู่ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ร่วมกัน พร้อมทั้งผลักดันให้เกิดการทำงานร่วมกันภายใต้การเรียนรู้ ลองผิดลองถูก จนในที่สุด จะเกิดทีมงานที่มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีเป้าหมายร่วมกัน และเห็นถึงประโยชน์ร่วมกัน จนนำไปสู่การพัฒนาของกลุ่มของตนเองอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม องค์การภาครัฐและเอกชนในพื้นที่ระเบียงวัฒนธรรม ควรตระหนักถึงการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงรุก ในการเชื่อมโยงและประสานกันระหว่างแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ที่มีลักษณะของการเสริมแรงให้เกื้อกันและกันแทนการจัดรูปแบบการท่องเที่ยวแบบเก่าที่เป็นรูปแบบแข่งขันซึ่งกันและกัน
2. กระทรวงท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการ ควรจัดเส้นทางการท่องเที่ยวในลักษณะโซน (Zone) ที่เกี่ยวข้องกัน เช่น กลุ่มประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ในลักษณะเชื่อมโยงหลายจังหวัด แทนการจัดการท่องเที่ยวตามเขตพื้นที่จังหวัด
3. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ระเบียงวัฒนธรรมควรจัดให้มีการเผยแพร่ความรู้ด้านการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมผ่านสื่อต่างๆ ตลอดจนเกณฑ์ในการชี้วัดแหล่งท่องเที่ยว
4. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยควรสนับสนุนด้านวิชาการและงบประมาณให้แก่ชุมชนหรือท้องถิ่นที่มีศักยภาพในการจัดการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในพื้นที่ของตนเอง เพื่อนำไปเป็นทุนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นไปตามแนวทางการจัดการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนตามนโยบายของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
5. การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ภาครัฐตลอดจนองค์กรที่เกี่ยวข้องไม่ควรมุ่งเน้นประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจเป็นสำคัญเพียงด้านเดียว ควรมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการอยู่ร่วมกันของคนในชุมชนอย่างยั่งยืน โดยเน้นการเรียนรู้และพัฒนาาร่วมกันเพื่อนำไปสู่การลดผลกระทบและความขัดแย้งที่เกิดจากรายได้จากการท่องเที่ยวที่ไม่เท่าเทียมกัน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. องค์การภาครัฐ ทั้งส่วนกลางและท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ควรเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ แนวคิดการจัดการการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเพื่อให้เกิดการรับรู้และจิตสำนึกในการอนุรักษ์ หวงแหน แหล่งโบราณสถานและวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น
2. พัฒนาความสามารถและศักยภาพของชุมชนในการวางแผนการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นอาจจะผู้นำชุมชนไปศึกษาดูงาน การจัดการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่ประสบความสำเร็จในอื่นๆ เพิ่มเติม เพื่อกระตุ้นให้เกิดความสนใจและมีความต่อเนื่องในการดำเนินกิจกรรมต่อไป

3. ชุมชนต้องเร่งประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อจะนำผลของยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวที่วางไว้และยังไม่ได้ปฏิบัติเข้าบรรจุไว้ในแผนงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง ตลอดจนได้รับการสนับสนุนในด้านต่างๆ เพิ่มเติม

4. หน่วยงานการท่องเที่ยวในระดับจังหวัด ควรนำเสนอข้อมูลเส้นทางการท่องเที่ยวออกมาเป็นรูปธรรมเพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาาร่วมกันของภาครัฐและเอกชน ทั้งภายในจังหวัดและเชื่อมโยงระหว่างจังหวัด

5. หน่วยงานการท่องเที่ยวในระดับท้องถิ่น ควรนำผลจากการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในมิติต่างๆ มาพิจารณาเพื่อดำเนินการแก้ไขและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวให้ดียิ่งขึ้น พร้อมทั้งกระตุ้นให้ชุมชนที่อยู่ในพื้นที่การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการอย่างจริงจังมากขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. ควรมีการศึกษาวิจัย บทบาทของชุมชนในท้องถิ่นในการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) ในชุมชนต่างๆ ที่อยู่ในพื้นที่การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ทั้ง 154 แหล่ง เพื่อศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการเป็นแหล่งท่องเที่ยว

2. ทำการศึกษาความเป็นไปได้ของแต่ละเส้นทางในแง่การตลาดเพื่อการท่องเที่ยว โดยศึกษาถึง ต้นทุนทั้งทางตรงและทางอ้อมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเส้นทางการท่องเที่ยว

3. ทำการศึกษาศักยภาพและความพร้อมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของประชาคมอื่นๆ ที่อยู่รอบแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเพิ่มเติม

4. ทำการศึกษาแนวทางการเพิ่มศักยภาพของชุมชนและสมาชิกในชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เช่น การอบรมให้ความรู้ด้านบริการนักท่องเที่ยว การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว และการบริหารจัดการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

5. ทำการศึกษาแผนแม่บทและยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัด ในลักษณะการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

บรรณานุกรม

- กรรณิกา พิมพ์ศรี. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับการพัฒนาท้องถิ่น/ชุมชน เอกสารประกอบคำบรรยาย การอบรมมัคคุเทศก์เฉพาะ (ไทย-เฉพาะพื้นที่) รุ่นที่ 2/2548 ระหว่างวันที่ 17-31 ตุลาคม พ.ศ. 2548 จังหวัดน่าน
- กองวางแผนโครงการ ททท. สรุปแนวทางการร่วมมือเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวระหว่าง ททท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง, 2540.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ร่วมกับ สำนักบริการวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เอกสารประกอบการสัมมนา : โครงการศึกษาวิเคราะห์ศักยภาพแผนการการลงทุนของ จังหวัดทั่วประเทศด้านการท่องเที่ยว. ณ โรงแรมปรีnce พาเลซ กรุงเทพมหานคร, 25 เมษายน 2540.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. รายงานสถิติประจำปี 2545. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2545.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. รายงานสถิติประจำปี 2546. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2546.
- กิตติมา สุรสนธิ์. การสื่อสารเพื่อการพัฒนาประเทศ. กรุงเทพฯ: คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549.
- จิราภรณ์ สถาปนะวรรณ และคณะ. โครงการศึกษาเพื่อจัดทำแผนการจัดการอนุรักษ์และปรับปรุง สภาพแวดล้อมเมืองเก่าพิษณุโลก. พิษณุโลก : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2539.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คู่มือการอบรมมัคคุเทศก์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- ฉลาดชาย รมิตานนท์, วิระดา สมสวัสดิ์ และอนันท์ กาญจนพันธุ์. รายงานการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในชนบทภาคเหนือของประเทศไทย. เสนอต่อ United Nation Research Institute for Social Development. 2525.
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. รายงานการวิจัยเรื่องวัฒนธรรมกับศักยภาพชุมชน. มูลนิธิหมู่บ้าน สถาบันพัฒนาชนบท.
- ชยาภรณ์ ชื่นรุ่งโรจน์. การวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยว.คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2537.

สุทธิศรี ชูชาติ และคณะ. รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตลุ่มน้ำแม่ว่าง. เชียงใหม่ : โครงการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม, 2544.

ชัยอนันต์ สมุทรวณิช. วัฒนธรรมคือทุน. กรุงเทพฯ: บริษัทสุขุมและบุตรจำกัด, 2540.

ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์. การมีส่วนร่วมของชุมชน : นโยบายและกลวิธี. กรุงเทพฯ : ศักดิ์โสการพิมพ์, 2527.

ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์. “การพัฒนาแบบบูรณาการ: แนวคิดและงานของเคน วิลเบอร์”

เอกสารประกอบการเสวนาทางวิชาการ โครงการเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข ณ ห้องประชุมชั้น 4 ตึกอเนกประสงค์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ กรุงเทพมหานคร (วันศุกร์ที่ 8 ตุลาคม 2547).

โครงการโบราณคดีได้นำโบราณคดีศึกษาม. งานโบราณคดีได้นำ ฝ่ายวิชาการ, กองโบราณคดี, กรมศิลปากร, เอกสารโบราณคดีหมายเลข 13/2531, กรุงเทพฯ, 2531.

นิคม มุสิกคามะ. การวัฒนธรรมศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัทประชาชน, 2538.

ประเวศ วะสี. ประชาคมตำบล ยุทธศาสตร์เพื่อเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน, 2541.

พจนา สวนศรี. คู่มือการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน. โครงการท่องเที่ยวเพื่อชีวิตและธรรมชาติ. กรุงเทพฯ, 2546.

พัทธา สายหู. “การใช้ความคิดเรื่อง “วัฒนธรรม” ในการพัฒนาประเทศ ” น.1-22. ใน วรรณไวทยากร : ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : โครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2514.

พัฒนา ราชวงศ์. การท่องเที่ยว : ข้อพิจารณาเพื่อการวิจัยและการวางแผนพัฒนา. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2542.

พูนลาภ อุทัยเลิศอรุณ. การจัดการความรู้สายพันธุ์ใหม่. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อมรินทร์, 2547.

แพทยา แก้วพวง. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในงานบริหารงานพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอไชโย จังหวัดอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม), มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2533.

ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม. การเพิ่มความสามารถในการจัดการของชุมชนและท้องถิ่น. (เอกสารประกอบการบรรยาย), 2543.

มณีวรรณ ผิวนิม และ ประรณนา จันทรุพันธุ์. โครงการพัฒนาการและผลกระทบของการท่องเที่ยว : กรณีศึกษาชุมชนตลาดน้ำ. เสนอต่อ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.), 2547.

- มนตรี กรรพุมมาลัย. การพัฒนาชุมชน : จากแนวคิดสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน. ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา. คณะสังคมศาสตร์ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544.
- มนัส สุวรรณ. นิเวศวิทยากับการพัฒนาเศรษฐกิจ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2538.
- มนัส สุวรรณ และคณะ. รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการศึกษาเพื่อจัดทำดัชนีวัดคุณภาพมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว.เสนอต่อ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย , 2544.
- มิศรา สามารถ. การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. รายงานผลการศึกษาวิจัย กรุงเทพฯ : สถาบันดำรงราชานุภาพ, 2543.
- ยศ สันตสมบัติ และคณะผู้วิจัย การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการจัดการทรัพยากร .เสนอต่อ โครงการพัฒนาองค์ความรู้และศึกษานโยบายการจัดการทรัพยากรชีวภาพในประเทศไทย (BRT). เชียงใหม่ : นพบุรีการพิมพ์, 2540.
- ยศ สันตสมบัติ. 2547. “วัตถุนิยมวัฒนธรรม: วิวัฒนาการสมัยใหม่ตามแนวความคิดทางมานุษยวิทยา.” วารสารสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา. 3 (1) : 1-15.
- รังสรรค์ ชนพรพันธุ์. ทู่นวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : มูลนิธิไชยยัง ลืมทองกุล, 2539.
- ลีลาชีวิตชาวบ้านนาต้นจั่น . (เอกสารอัดสำเนา) , 2547.
- วรวิมล โรมรัตนพันธ์. ทู่นทางสังคม. กรุงเทพฯ : โครงการเสริมสร้างเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข, 2548.
- วรรณ วลัยวานิช.ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว. ภาควิชาภูมิศาสตร์, คณะสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2539.
- วินิจ วีรยางกูร. การจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2532.
- วิรัช วิรัชนิการวรรณ และคณะ. รายงานการวิจัยเรื่อง “บทบาทองค์กรท้องถิ่นที่มีต่อการบริหารและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม” กรณีศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี. มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2531.
- ศิริ ฮามสุโพธิ์. สังคมวิทยากับการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2543.
- ศูนย์วิจัยป่าไม้ คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. คู่มือพัฒนาและออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2541.
- สถาบันนโยบายศึกษา. รายงานฉบับสมบูรณ์แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม. โครงการศึกษาแนวทางการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมทางสังคมและการมีส่วนร่วมของประชาชน. เสนอสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม, กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม, 2539.

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. โครงการศึกษาเพื่อจัดทำแผนแม่บทในการพัฒนาการ
ท่องเที่ยวของประเทศ. เสนอการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2540.

สถาบันวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. กลยุทธ์การท่องเที่ยว. เสนอ
สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2538.

สถาบันวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. การศึกษาเส้นทางศึกษาธรรมชาติ
พร้อมคู่มือและอุปกรณ์ : แบบป้ายสื่อความหมายและสะพาน. เสนอต่อการท่องเที่ยวแห่ง
ประเทศไทย, จัดทำโดยสถาบันวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย,
สถาบันวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, 2540.

สถาบันวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ เรื่อง
การท่องเที่ยวทางเศรษฐกิจในชนบท. เสนอสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2538.

สถาบันวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. การศึกษาเพื่อกำหนดแนวทางการ
พัฒนาและการจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร. เสนอต่อ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
, 2543.

สถาบันวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. การ
ดำเนินการเพื่อกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : รายงานผลการดำเนินการ.
สถาบันวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย,
2540.

เสรี วังสไพจิตร. จุดหักเหของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวชนวนให้เกิดขบวนการนิเวศน์
วิทยาทางการเมือง. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2534.

อมรา พงศาพิชญ์. ความหลากหลายทางวัฒนธรรมกระบวนทัศน์และบทบาทในประชาสังคม.
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

อมรา พงศาพิชญ์. ทูทางสังคมในภาวะวิกฤตเศรษฐกิจในสังคมไทย. วารสารวิจัยสังคม
ศาสตร์, หน้า 34-50, 2543.

อเนก นากะบุตร. ทูทางสังคมและประชาสังคมในเมืองไทย. กรุงเทพฯ : บริษัท 21 เซ็นจูรี่ จำกัด,
2545.

อนันต์ เกตุวงศ์. หลักและเทคนิคการวางแผน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540.

อานันท์ กาญจนพันธุ์. ทฤษฎีและวิธีวิทยาของการวิจัยวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อมรินทร์
2548.

อานันท์ กาญจนพันธุ์. การระดมทุนเพื่อสังคม. กรุงเทพฯ : สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา, 2541.

อนันท์ กาญจนพันธุ์. มิติชุมชน : วิธีคิดท้องถิ่นว่าด้วยสิทธิ อำนาจ และการจัดการ

ทรัพยากร. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2544.

อำภา จันทราภาส. ทูทางสังคมที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์กรชุมชน. วิทยานิพนธ์

มหาบัณฑิต สาขาการศึกษานอกระบบ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2543.

Buhalis, Dimitrios and Carlos Costa. **Tourism management dynamics: trends, management and tools.** Amsterdam : Elsevier Butterworth-Heinemann, 2006.

Clack, R.N.& Stankey, G.H. **The Recreation Opportunity Spectrum : A Framework for Planning Management, and Research.** U.S. Department of Agriculture, Forest Service, 1979.

_____. **Nature and Ecotourism Accreditation Program . NEAP Australia, 2000.**

D' Amore, L.J. Guidelines to planning in harmony with the host community. In P.E. Murphy (Ed.), **Tourism in Canada : Selected issues and options.** Victoria, BC : University of Victoria.1983.

Deuschl, Dennis E. **Travel and tourism public relations: an introductory guide for hospitality managers.** Burlington, MA : Elsevier Butterworth-Heinemann, 2006.

Doxey, G. causation theory of visitor – resident irritants : Methodology and Research inferences. **In Proceedings of the Travel Research Association Sixth Annual Conferences.** (pp.195-198) San Diego, California.1975.

Frechtling, Douglas C. **Forecasting Tourism Demand Methods and Strategies.** Oxford : Butterworth-Heinemann, 2002.

Gunn, Clare A. Environmental Design and land use. J.R.B Ritchie and C.R. Goeldner **Travel, tourism, and hospitality research : A handbook for managers and researchers.** (2nd ed., pp. 243-258). New York : John Wiley&Sons.,1994.

Gunn, Clare A. **Vacationscape: Designing Tourist Regions** (2nd ed). New York : Van Nostrand Reinhold ,1988.

Krishna, Ghimire. **The native tourist: mass tourism within developing countries.** London: Earthscan Publications, 2001.

Laws, Eric. **Tourist destination management: issues, analysis and policies.** London : Routledge, 1995.

- Mathieson, A., & Wall, G. **Tourism : Economic, physical and social impacts**. London: Longman, 1982 .
- Page, Stephen J. **Tourism management: managing for change**. Oxford: Butterworth-Heinemann, 2005.
- Pearce, Douglas. **Tourist organizations**. Essex : Longman, 1992.
- Putnam , R. **The Prosperous Community – Social Capital and Public Life**. *American Peocpect* (13) , 35-42, 1993.
- Ritchie, J. R. B., & Goeldner, C.R. **Travel, tourism and hospitality research: A handbook of managers and researchers**. New York: John Wiley & Sons ,1994.
- Scheyvens, Regina. **Tourism for development: empowering communities**. Harlow, England; New York: Prentice Hall, 2002.
- Stankey, G.H. and Association. **The Limits of Acceptable Change (LAC) System for Wilderness Planning**. U.S. Department of Agriculture, Forest Service, 1985.
- Tribe, John. **The Economics of Leisure and Tourism**. 2nd ed. Oxford: Butterworth-Heinemann, 2000.
- Vandergeest, Peter. 1993. “**Constructing Thailand : Regulation, Everyday Resistance, and Citizenship.**” *Comparative Studies in Society and History*. 35 (1) : 133-158
- Witt, Stephen F., Michael Z. Brooke and Peter J. Buckley. **The management of international tourism**. London : Routledge, 1995.

สัมภาษณ์

นางมะลิวัลย์ แสงวาท บำนาถันจัน ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

นางม้วน นนทธี บำนาถันจัน ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

นางรำพร แสงวาท บำนาถันจัน ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

นางเสงี่ยม แสงวาท บำนาถันจัน ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

นางหลิน แสงวาท บำนาถันจัน ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

นางอภิรดี ช่างซาวหลวงศ์ กรมส่งเสริมการพัฒนชุมชน (องค์กรมหาชน) เขตภาคเหนือ

นายเฉลิม คะเสน บำนาถันจัน ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

นายยืน พลฤทธิ์ บำนาถันจัน ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

นายสมเกียรติ สุวรรณประสิทธิ์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านนาถันจัน

นายแสง ศักดา บำนาถันจัน ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

นายอนง มีประเสริฐ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเขต 3

แบบสอบถาม

เรื่องความต้องการและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย
ต่อการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง1.2 อายุ ☐ 15 – 24 ☐ 25-34 ☐ 35-44 ☐ 45-54 ☐ 55-64 ☐ >651.3 สถานภาพ ☐ โสด ☐ แต่งงาน ☐ อื่นๆ _____

1.4 จำนวนสมาชิกในครอบครัว _____

1.5 จำนวนผู้ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยวในครั้งนี้ _____

1.6 ภูมิภาค

☐ ภาคเหนือ☐ ตะวันออก☐ ใต้☐ กลาง☐ ตะวันออกเฉียงเหนือ☐ กรุงเทพฯ☐ ตะวันตก

1.7 ระดับการศึกษา

☐ ประถมศึกษา☐ ปริญญาตรี☐ มัธยมศึกษา☐ สูงกว่าปริญญาตรี☐ อนุปริญญา☐ อื่นๆ _____

1.8 อาชีพ

☐ นักเรียน/นักศึกษา☐ เกษตรกร☐ ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ☐ รับจ้างทั่วไป / รายวัน☐ ธุรกิจส่วนตัว☐ เกษียณอายุ / แม่บ้าน☐ พนักงานเอกชน☐ อื่นๆ _____

1.9 รายได้ (บาทต่อเดือน)

☐ ต่ำกว่า 5,000☐ 15,001 – 20,000☐ 5,001 – 10,000☐ 20,001 – 25,000☐ 10,001 – 15,000☐ มากกว่า 25,001

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านจังหวัด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

2.1 ใน 4 จังหวัดที่กำหนดให้ท่านเคยมาจังหวัดใดบ้าง

☐ กำแพงเพชร ☐ พิษณุโลก ☐ เพชรบูรณ์ ☐ สุโขทัย ☐ ไม่เคย

2.2 ท่านได้พักค้างคืนในจังหวัดที่ท่านท่องเที่ยวในครั้งนี้หรือไม่

☐ พักค้างคืน ☐ ไม่พักค้างคืน

2.3 กรณีที่พักค้างคืน ท่านพักค้างคืนในสถานที่ใด

☐ โรงแรม ☐ เกสต์เฮาส์ ☐ บ้านเพื่อนหรือบ้านญาติ ☐ ที่พักในอุทยาน ☐ โฮมสเตย์ ☐ อื่นๆ _____

2.4 ในการเดินทางมาท่องเที่ยวครั้งนี้ ท่านได้เดินทางมาท่องเที่ยวที่จังหวัดใดบ้าง

☐ กำแพงเพชร ☐ พิษณุโลก ☐ เพชรบูรณ์ ☐ สุโขทัย ☐ อื่นๆ _____

2.5 ก่อนมาท่องเที่ยวในจังหวัดนี้ ท่านเดินทางมาจากจังหวัดใด _____

2.6 หลังจากท่านท่องเที่ยวในจังหวัดนี้ ท่านจะเดินทางไปจังหวัดใด _____

2.7 วัตถุประสงค์ที่เดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดที่ท่านตัดสินใจเลือก

☐ ท่องเที่ยวพักผ่อน	☐ เยี่ยมญาติหรือเพื่อน
☐ ศึกษาประวัติศาสตร์วัฒนธรรมท้องถิ่น	☐ เป็นทางผ่าน (ระบุจังหวัด _____)
☐ ทำธุรกิจ	☐ โปรแกรมซึ่งบริษัทนำเที่ยวจัดให้
☐ ประชุม/สัมมนา	☐ อื่น ๆ (ระบุ) _____

2.8 เหตุผลที่ท่านเลือกท่องเที่ยวในจังหวัดที่ท่านตัดสินใจเลือกจากข้อ 2.4

☐ ทราบข้อมูลรายละเอียดเพียงพอ	☐ มีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ
☐ อยู่ใกล้ภูมิลำเนา	☐ แหล่งท่องเที่ยวมีมาก
☐ ค่าใช้จ่ายถูก	☐ สถานที่พักมีราคาที่เหมาะสม
☐ การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวสะดวก	☐ อื่น ๆ (ระบุ) _____
☐ การเดินทางภายในจังหวัดสะดวก	

2.9 เหตุผลที่ท่านไม่ไปท่องเที่ยวในจังหวัดที่ท่านไม่ได้เลือก

☐ ไม่ทราบข้อมูลรายละเอียดที่เพียงพอ	☐ ไม่มีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ
☐ อยู่ห่างไกลภูมิลำเนา	☐ แหล่งท่องเที่ยวมีน้อย
☐ ค่าใช้จ่ายแพง	☐ สถานที่พักมีราคาไม่เหมาะสม
☐ การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวยากลำบาก	☐ อื่น ๆ (ระบุ) _____
☐ การเดินทางภายในจังหวัดไม่สะดวก	

2.10 ก่อนเดินทางมาท่องเที่ยวท่านทราบรายละเอียดเกี่ยวกับจังหวัดใดบ้าง

☐ กำแพงเพชร ☐ พิษณุโลก ☐ เพชรบูรณ์ ☐ สุโขทัย

2.11 ท่านทราบข้อมูลท่องเที่ยวของจังหวัดดังกล่าวจากสิ่งใด

☐ ป้ายโฆษณา	☐ Internet
☐ เพื่อนหรือญาติ	☐ นิตยสารท่องเที่ยว
☐ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	☐ หนังสือพิมพ์
☐ วิทยุ	☐ บริษัทนำเที่ยว
☐ โทรทัศน์	☐ อื่น ๆ _____

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านสถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

3.1 สถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่ท่านสนใจเยี่ยมชม พร้อมรายละเอียด

3.1.1 วัด []

- ☐ โบราณสถาน เช่น โบสถ์ วิหาร ศาลาการเปรียญ หอไตร
- ☐ โบราณวัตถุ เช่น พระพุทธรูปสำคัญ พระทองคำ
- ☐ จิตรกรรม คือ ภาพเขียนฝาผนังที่สวยงาม
- ☐ ตำนานความเชื่อ คือ เรื่องเล่า ตำนานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัดในด้านต่าง ๆ
- ☐ มีพระเถระที่มีชื่อเสียง
- ☐ พระธาตุ คือ มีพระบรมสารีริกธาตุ หรือพระสารีริกธาตุสำคัญ
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ) _____

3.1.2 อุทยานประวัติศาสตร์ []

- ☐ โบราณสถาน เช่น โบสถ์ วิหาร ศาลาการเปรียญ หอไตร
- ☐ โบราณวัตถุ เช่น พระพุทธรูปสำคัญ พระทองคำ เครื่องปั้นดินเผา
- ☐ จิตรกรรม คือ ภาพเขียนฝาผนังที่สวยงาม
- ☐ ตำนานความเชื่อ คือ เรื่องเล่า ตำนานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุทยานในด้านต่าง ๆ
- ☐ อื่น ๆ _____

3.1.3 แหล่งโบราณคดี []

- ☐ อยู่ร่วมกับธรรมชาติ ☐ อยู่ในชุมชน
- ☐ อยู่ในเขตวัด ☐ อื่น ๆ _____
- ☐ อยู่ในอุทยานประวัติศาสตร์

3.1.4 วัฒนธรรม []

- ☐ ประเพณี ☐ วิถีชีวิต เช่น การทำมาหากิน ยารักษาโรค
- ☐ การละเล่น ☐ เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย เป็นต้น
- ☐ อื่น ๆ _____

3.1.5 พิพิธภัณฑสถาน []

- ☐ ราชการ เช่น พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติจังหวัดต่าง ๆ
- ☐ เอกชน คือ พิพิธภัณฑสถานที่มีเจ้าของคนเดียว เช่น พิพิธภัณฑสถานผ้าสาธิต พิพิธภัณฑสถานสังคโลก จังหวัดสุโขทัย พิพิธภัณฑสถานเจ้าทวี จังหวัดพิษณุโลก
- ☐ ชุมชนหรือท้องถิ่น คือ พิพิธภัณฑสถานที่ชุมชนจัดแสดง เช่น พิพิธภัณฑสถานวัดสว่างอารมณ์ จังหวัดพิษณุโลก พิพิธภัณฑสถานเขาสมอกลง จังหวัดพิษณุโลก พิพิธภัณฑสถานชาวเขา จังหวัดกำแพงเพชร
- ☐ อื่น ๆ _____

3.1.6 อนุสาวรีย์ อนุสรณ์สถาน []

- ☐ กษัตริย์ ☐ ศาลหลักเมือง
- ☐ วีรชน ☐ อนุสรณ์สถาน
- ☐ พระ ☐ อื่น ๆ _____

3.2 เหตุผลที่ท่านเลือกท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

☐ ค่าใช้จ่ายถูก	☐ อยากชมโบราณวัตถุ โบราณสถาน
☐ ไม่ไกลจากภูมิลำเนา	☐ บริษัทนำเที่ยวบรรจุในรายการ
☐ อยากชมงานประเพณี หรืองานเทศกาลประจำปี	☐ อยากเรียนรู้วิถีชีวิตท้องถิ่น
☐ มีเส้นทางเชื่อมต่อไปยังสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดใกล้เคียง	☐ อื่น ๆ _____

3.3 ท่านทราบรายละเอียดสถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมจากสิ่งใด

☐ ป้ายโฆษณา	☐ Internet
☐ เพื่อนหรือญาติ	☐ นิตยสารท่องเที่ยว
☐ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	☐ หนังสือพิมพ์
☐ วิทยุ	☐ บริษัทนำเที่ยว
☐ โทรทัศน์	☐ อื่น ๆ _____

3.4 เกณฑ์ที่ท่านใช้ในการตัดสินใจเลือกสถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

☐ มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	☐ มีสถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่งในบริเวณใกล้เคียง
☐ ค่าใช้จ่ายไม่แพง	☐ กับแหล่งที่มาเที่ยว
☐ มีร้านค้าของที่ระลึก	☐ มีทราบรายละเอียดของสถานที่ท่องเที่ยว
☐ การคมนาคมไปสะดวก	☐ อื่น ๆ _____

3.5 ความต้องการของท่านเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

ข้อ	ความต้องการของท่านต่อสถานที่ท่องเที่ยว	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ต้องการ
1	ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน						
2	แผนที่ แผนที่พับ หรือเอกสาร แนะนำสถานที่ท่องเที่ยว						
3	มัคคุเทศก์พินิจนนำชมสถานที่ท่องเที่ยว						
4	ผู้ประสานงานซึ่งทราบข้อมูลเป็นอย่างดี						
5	ความซื่อสัตย์ ไม่หลอกลวง เอาเปรียบ นักท่องเที่ยว						
6	สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในสถานที่ท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร ร้านของที่ระลึก ตู้โทรศัพท์ เป็นต้น						
7	มีสถานที่ท่องเที่ยวจำนวนมากในบริเวณใกล้เคียงกัน						
8	ความหลากหลายของประเภทแหล่งท่องเที่ยว เช่น มีทั้งวัด อนุสาวรีย์						
9	ศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยว						
10	ข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยว เช่น ประวัติวัด						
11	ได้เรียนรู้วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของคนพื้นถิ่นจากชุมชนรอบ สถานที่ท่องเที่ยว						
12	สถานที่ท่องเที่ยวอยู่ไม่ไกลจากที่พัก						
13	ได้เข้าร่วมประเพณีของท้องถิ่น						
14	ได้เข้าร่วมชมกิจกรรม การแสดง การละเล่นของท้องถิ่น						
15	ได้ชมการนำเสนอศิลปวัฒนธรรม เช่น เครื่องนุ่งห่มที่เป็น รูปแบบของวัฒนธรรมท้องถิ่น						
16	ได้ชมการจัดวิถีชีวิตตามภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การเกษตร การทอผ้า การรักษาโรค						
17	สามารถศึกษาวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่ครบถ้วนและ หลากหลายในแหล่งเดียว						
18	ได้รับประทานอาหารพื้นถิ่น						
19	อื่น ๆ (ระบุ)						

3.6 ความพึงพอใจของท่านเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

ข้อ	ความพึงพอใจของท่านต่อสถานที่ท่องเที่ยว	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ต้องการ
1	ความสะอาด ไม่หลอกลวง เอาเปรียบ นักท่องเที่ยว						
2	สะดวกสะดวกในการเดินทางถึงแหล่งท่องเที่ยว						
3	การคมนาคมภายในจังหวัด						
4	มนุษยสัมพันธ์ของคนในท้องถิ่น						
5	วัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิต						
6	ความงดงามของวัดและสิ่งก่อสร้าง						
7	การบริการภายในจังหวัด เช่นป้ายบอกทาง						
8	การบริการภายในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว เช่นร้านอาหาร						
9	ความแปลกใหม่จากสิ่งที่เคยพบเห็น						
10	สถานที่พักและราคา						
11	ราคาอาหารและเครื่องดื่ม						
12	ตารางเที่ยวบิน/ตารางเดินรถ						
13	สภาพอากาศในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว						
14	ความสะดวกเป็นระเบียบของสถานที่ท่องเที่ยว						
15	ระยะเวลาการเปิด-ปิดของร้านค้า /ร้านของที่ระลึกภายในสถานที่ท่องเที่ยว						
16	วัฒนธรรมชนเผ่าและชาติพันธุ์ต่างๆ						
17	ความรู้สึกลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน						
18	ได้รับความรู้จากสถานที่ท่องเที่ยว						
19	ความเพียงพอของที่รองรับขยะมูลฝอย						

ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับความสนใจด้านสถานที่ท่องเที่ยว

ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการด้านสถานที่ท่องเที่ยว

ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับความพึงพอใจด้านสถานที่ท่องเที่ยว

หมายเหตุ คุณลักษณะของนักท่องเที่ยวดังได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ภูมิสำเนา
วัตถุประสงค์ในการสร้างแบบสอบถาม

1. อยากทราบว่านักท่องเที่ยวยกย่องสถานที่เที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และ
วัฒนธรรมประเภทใดและสัมพันธ์กับคุณลักษณะของนักท่องเที่ยวยังไร(พฤติกรรม
นักท่องเที่ยว)
2. อยากทราบความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของนักท่องเที่ยวดังต่อความต้องการของ
นักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม
3. อยากทราบความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของนักท่องเที่ยวดังต่อความพึงพอใจของ
นักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

Questionnaire
About Foreign Tourist's demand and preferable for
Historical and Cultural Tourism

Section 1: General Information

1.1 Gender ☐ male ☐ female

1.2 Age ☐ 15 – 24 ☐ 25-34 ☐ 35-44 ☐ 45-54 ☐ 55-64 ☐ >65

1.3 Status ☐ Single ☐ Marriage ☐ Other _____

1.4 Number of family's member _____

1.5 People's number who join this trip _____

1.6 Domicile

☐ France	☐ Germany
☐ United Kingdom	☐ Italy
☐ China	☐ Japan
☐ United States	
☐ others.....	

1.7 Education Level

☐ primary school	☐ Bachelor
☐ secondary school	☐ Higher Bachelor
☐ diploma	☐ other.....

1.8 Occupation

☐ student	☐ farmer
☐ bureaucratic officer	☐ employee
☐ business owner	☐ to superannuate / housewife
☐ private officer	☐ other.....

1.9 Income / Salary (U.S. dollar per year)

☐ less than 5,000	☐ 50,000 – 79,999
☐ 5,000 – 9,999	☐ 80,000 – 99,999
☐ 10,000 – 29,999	☐ 100,000 – 149,999
☐ 30,000 – 49,999	☐ more than 150,000

Section 2: information about provinces [can select more than 1 answer]

2.1 Choose the province's name that you have been visit before

☐ Kamphangphet ☐ Phitsanulok ☐ Phetchabun ☐ Sukhothai ☐ Never

2.2 In this trip, are you stay for the night at provinces that you visit?

☐ stay ☐ not stay

2.3 If you're stay. Where?

☐ Hotel ☐ Guesthouse ☐ Friend or Relative's house ☐ stay in a Historical park

☐ Home stay ☐ other _____

2.4 Choose the province's name that you have been visit in this trip

☐ Kamphangphet ☐ Phitsanulok ☐ Phetchabun ☐ Sukhothai ☐ other _____

2.5 Before you're visit this province what is the province that you come from? _____

2.6 After you're visit this province what is your next destination? _____

2.7 What are your opportunities that bring you to visit this province?

☐ vacation

☐ on the way (specify

☐ historical and cultural local study

province _____)

☐ business

☐ it's in tourism company program

☐ seminar

☐ other _____

☐ meeting relative

2.8 From 2.4 What is the reason that brings you to visit this province?

☐ has much information about

☐ the way for your journey is comfortable

that province

☐ has interest tourism location

☐ near your domicile

☐ has many tourism locations

☐ cost for travel is cheap

☐ has standard hotel

☐ entrance for tourism locations is

☐ other _____

comfortable

2.9 Why you don't choose another province?

☐ don't have enough information

☐ the way for your journey isn't

☐ far from your domicile

comfortable

☐ cost for travel is expensive

☐ don't have interest tourism location

☐ entrance for tourism location

☐ tourism location has few

isn't comfortable

☐ don't have standard hotel

☐ other _____

2.10 Before you travel for these trips which are provinces that you have information?

☐ Kamphangphet ☐ Phitsanulok ☐ Phetchabun ☐ Sukhothai

2.11 You know about that information from _____

☐ advertisement board	☐ internet
☐ friend or relative	☐ travel magazine
☐ Tourism Authority of Thailand	☐ newspaper
☐ any radio station	☐ tourism company
☐ T.V.	☐ other _____

Section 3: information about historical and cultural tourism location [can select more than 1 answer]

3.1 What are historical and cultural tourism locations that you interest to visit? Why?

3.1.1 Temple ☐

☐ ancient place such as church, monastery etc.

☐ antiques such as a small image of Buddha, Buddha relic etc.

☐ painting on the temple wall about myth of Buddha and Hindus

☐ any Legend about myth of Buddha and Hindus in region of Thailand.

☐ any Famous monks in Thailand

☐ any Pagodas in Thailand ☐ other _____

3.1.2 Historical park ☐

☐ ancient place such as palace, store ware etc.

☐ antiques such as an image of Buddha, any pottery and handcraft etc.

☐ painting on the temple wall inside palace about myth of Buddha and Hindus

☐ any Legend about history of ancient remains in region of Thailand.

☐ other _____

3.1.3 Ancient area ☐

☐ with natural ☐ inside community

☐ with temple ☐ other _____

☐ inside historical park

3.1.4 Cultural ☐

☐ tradition ☐ lifestyles

☐ amusement ☐ other _____

3.1.5 Museum []

[] government

[] private sector

[] local community

[] other _____

3.1.6 Memorial and Monument []

[] about King

[] shrine of tutelary spirit of the city

[] about Hero

[] memorial park

[] about Monk

[] other _____

3.2 What are you reason that bring you to travel about historical and cultural tourism locations?

[] cost for travel is cheap

[] want to visit ancient places and antiques

[] not far from your domicile

[] it's in tourism company program

[] want to visit tradition or local
festival[] want to learn about local lifestyles
[] other _____[] have any routes that connect
with beside province

3.3 You know information about historical and cultural tourism locations from _____

[] advertisement board

[] internet

[] friend or relative

[] travel magazine

[] tourism Authority of Thailand

[] newspaper

[] any Radio station

[] tourism company

[] T.V.

[] other _____

3.4 What is the measure that you use to choose for historical and cultural tourism locations?

[] security

[] have many tourism locations beside

[] cost for travel isn't expensive

[] have enough information

[] souvenir shops

[] other _____

[] transportation is comfortable

3.5 Your demand about historical and cultural tourism locations

No.	Your demand for tourism location	most	almost	moderate	less	least	don't want
1	Security for your life and asset						
2	Map or sheet to introduce tourism location						
3	Guide for lead you to visit tourism location						
4	Have coordinator that know information about tourism						
5	Honest for tourist						
6	Comfortable structure inside tourism location such as restaurant, souvenir shop, telephone box etc.						
7	Have many tourism locations beside						
8	Many type of tourism location in same place such as temple and monument in same area						
9	Tourist information center						
10	Information about tourism location						
11	Learning local lifestyle from community around tourism location						
12	Tourism location isn't far from hotel or guest house						
13	To join tradition						
14	To join or see local community's activation and amusement						
15	To see a presentation about art and culture such as local dress style etc.						
16	To see local lifestyle such as agriculture weaving treating						
17	Can study many type of culture and lifestyle in one place						
18	To eat local food						
19	Other _____						

3.6 Your preferable about historical and cultural tourism locations

No.	Your preferable for tourism location	most	almost	moderate	less	least	Not prefer
1	Honest for tourist						
2	Transportation to tourism location is comfortable						
3	Transportation inside that province						
4	Friendly of people in local community						
5	Culture and tradition						
6	Temple and architecture's beauteous						
7	Service inside that province such as a board to show the way for tourism location						
8	Service inside tourism area such as restaurant						
9	The different that you never seen before						
10	Cost for hotel or guesthouse						
11	Cost for food and beverage						
12	Table about transportation [by plane, train or bus]						
13	Weather at tourism location area						
14	Tourism location's prospect is fair						
15	Souvenir shop's time period for shopping						
16	Any culture of tribe and race						
17	Security						
18	Learn something from tourism location						
19	Place for garbage						

แบบสอบถาม

เรื่อง รูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม โดยชุมชนมีส่วนร่วม

คำชี้แจง โปรดเติมข้อความลงในช่องว่าง หรือทำเครื่องหมาย ให้ตรงกับข้อความที่ท่านเห็นว่า ถูกต้อง หรือตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อ..... นามสกุล.....
2. สถานภาพในครัวเรือน
 - (1) หัวหน้าครัวเรือน
 - (2) ภรรยา
 - (3) อื่นๆ ระบุ.....
3. เพศ
 - (1) ชาย
 - (2) หญิง
4. อายุ.....ปี
5. ท่านจบการศึกษาระดับใด
 - (1) ไม่ได้เรียน
 - (2) ประถมศึกษา
 - (3) มัธยมศึกษา
 - (4) ปวช. / ปวส.
 - (5)ปริญญาตรี
 - (6) อื่นๆ ระบุ.....
6. สถานภาพ
 - (1) โสด
 - (2) สมรส
 - (3) หย่าร้าง
 - (4) หม้าย
 - (5) แยกกันอยู่
7. จำนวนสมาชิกในบ้านของท่านมีทั้งหมด..... คน (รวมผู้ให้สัมภาษณ์)

ส่วนที่ 2

1. อาชีพหลัก
 - (1) เกษตรกรรม
 - (2) รับจ้างทั่วไป
 - (3) ค้าขาย
 - (4) รับราชการ
 - (5) พ่อบ้าน / แม่บ้าน
 - (6) อื่นๆ ระบุ.....
2. รายได้จากอาชีพหลักเฉลี่ย (โดยไม่หักค่าใช้จ่าย)บาท/เดือน

3. อาชีพเสริม

(1) เกษตรกรรม

(4) รับราชการ

(2) รับจ้างทั่วไป

(5) พ่อบ้าน/ แม่บ้าน

(3) ค้าขาย

(6) อื่นๆ ระบุ.....

4. รายได้จากอาชีพเสริมเฉลี่ย (โดยไม่หักค่าใช้จ่าย).....บาท/เดือน

5. ท่านมีภาระหนี้สิน หรือไม่

(1) ไม่มี

(2) มี ระบุ..... บาท

6. เครื่องใช้ในครัวเรือนของท่าน

8.1 โทรทัศน์ (1) ไม่มี (2) มี

8.2 พัดลม (1) ไม่มี (2) มี

8.3 ตู้เย็น (1) ไม่มี (2) มี

8.4 วิทยุเทป / เครื่องเสียง (1) ไม่มี (2) มี

8.5 โทรศัพท์ (1) ไม่มี (2) มี

8.6 โทรศัพท์มือถือ (1) ไม่มี (2) มี

8.7 เตารีด (1) ไม่มี (2) มี

8.8 เครื่องซักผ้า (1) ไม่มี (2) มี

8.9 เตาหุงต้ม (1) ไม่มี (2) มี

8.10 เครื่องทำน้ำอุ่น (1) ไม่มี (2) มี

8.11 คอมพิวเตอร์ (1) ไม่มี (2) มี

8.12 เครื่องปั่นน้ำ (1) ไม่มี (2) มี

8.13 อื่นๆ ระบุ.....

7. ยานพาหนะในครัวเรือนของท่าน

9.1 รถยนต์ (1) ไม่มี (2) มี

9.2 รถจักรยานยนต์ (1) ไม่มี (2) มี

9.3 รถจักรยาน (1) ไม่มี (2) มี

9.4 รถอีแต๋น (1) ไม่มี (2) มี

9.5 รถไถนา (1) ไม่มี (2) มี

9.6 อื่นๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านสังคม

1. ท่านเกิดที่หมู่บ้านนี้หรือไม่

(1) ใช่

(2) ไม่ใช่ ย้ายมาจากที่ใด.....

เพราะสาเหตุใด.....

2. ท่านอาศัยอยู่ในหมู่บ้านนี้เป็นเวลา.....ปี

3. ท่านเป็นสมาชิกกลุ่มใดบ้างในชุมชน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

3.1) กลุ่มออมทรัพย์

(1) ไม่เป็น (2) เป็น โดยมีตำแหน่ง

3.2) กลุ่มสมาชิกลูกค้า ธกส.

(1) ไม่เป็น (2) เป็น โดยมีตำแหน่ง

3.3) กลุ่มฉาบปูนกิจ

(1) ไม่เป็น (2) เป็น โดยมีตำแหน่ง

3.4) กลุ่มผลิตภัณฑ์จากไม้

(1) ไม่เป็น (2) เป็น โดยมีตำแหน่ง

3.5) กลุ่มกลุ่มวิชาชีพทอผ้า

(1) ไม่เป็น (2) เป็น โดยมีตำแหน่ง

3.6) กลุ่มสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน

(1) ไม่เป็น (2) เป็น โดยมีตำแหน่ง

3.7) กลุ่มอาสาสมัครหมู่บ้าน (อสม.)

(1) ไม่เป็น (2) เป็น โดยมีตำแหน่ง

3.8) อื่นๆ ระบุ..... โดยมีตำแหน่ง

4. ท่านเคยเข้าร่วมประชุมหมู่บ้านหรือไม่

(1) ไม่เคย (2) เคย

5. ถ้าเคย ท่านเข้าร่วมประชุมหมู่บ้านบ่อยครั้งแค่ไหน

(1) นานๆ ครั้ง (2) เกือบทุกครั้ง (3) ทุกครั้ง

6. ท่านเคยเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของหมู่บ้านหรือไม่

(1) ไม่เคย (2) เคย

7. จงเรียงลำดับกิจกรรมที่ท่านเข้าร่วม จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด

-(1) กิจกรรมที่จัดโดยหมู่บ้านเอง
-(2) กิจกรรมที่จัดโดย อบต. หรือเทศบาล
-(3) กิจกรรมที่จัดโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ
-(4) กิจกรรมสาธารณะที่จัดโดยของหน่วยงานอื่นๆ

8. ท่านเคยเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับบ้านนาต้นจั่นหรือไม่

- (1) ไม่เคย
- (2) เคย

9. ถ้าเคย กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับบ้านนาต้นจั่นที่ท่านเคยเข้าร่วม ได้แก่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- (1) ประเพณีแห่ผ้าขึ้นโฮง
- (2) ประเพณีโลงผีบ้านพรรษา
- (3) ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา
- (4) ประเพณีตักบาตรวันออกพรรษา
- (5) การเทศน์มหาชาติ การทอดกฐิน การทอดผ้าป่า
- (6) ประเพณีอุปสมบท
- (7) กิจกรรมพัฒนาหมู่บ้านนาต้นจั่นในวันสำคัญต่างๆ
- (8) กิจกรรมอื่นๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 4 ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม
 ท่านคิดว่าข้อความต่อไปนี้ถูกต้องหรือไม่

ข้อความ	ไม่ใช่	ใช่
1.ควรมีผู้นำเที่ยวที่มีความรู้ ความเข้าใจ การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เพื่อให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยวอย่างถูกต้อง		
2.ควรมีเอกสารแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยว		
3.ท้องถิ่นควรเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลและบำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยวด้วย		
4.การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม นักท่องเที่ยวไม่จำเป็นต้องศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวล่วงหน้า		
5.การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เป็นการท่องเที่ยวเพื่อความสนุกสนาน เพลิดเพลินเท่านั้น		
6.ควรมีการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวไม่ให้มากเกินไป		
7.โฮม สเตย์ เป็นสิ่งที่ควรมีสำหรับแหล่งท่องเที่ยวประเภทวัฒนธรรม		
8.ควรมีการจัดพื้นที่เฉพาะสำหรับร้านค้า สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องน้ำ		
9.หน่วยงานราชการควรเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการท่องเที่ยวเชิงประวัติและวัฒนธรรม		
10.องค์กรเอกชนควรเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม		
11.ประชาชนควรเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม		
12.นักท่องเที่ยวไม่ควรทำให้แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม		
13.ควรจัดกิจกรรมแก่นักท่องเที่ยว ให้เหมาะสมกับประเพณี วัฒนธรรม และสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น		

ส่วนที่ 5 การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

1. ท่านเคยได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม หรือไม่

(1) ไม่เคย ตอบข้อ 2

(2) เคย เข้าไปตอบข้อ 3

2. ถ้าไม่เคย ท่านต้องการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมหรือไม่

(1) ไม่ต้องการ เพราะ.....

(2) ต้องการ เพราะ.....

3. ถ้าเคยท่านเคยได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมจากสื่อประเภทใดต่อไปนี้

ประเภทของสื่อ	น้อยกว่า 1 ครั้ง ต่อเดือน	เดือนละ 1 ครั้ง	มากกว่า 1 ครั้งต่อ เดือน
<u>สื่อ</u> 1. โทรทัศน์ 2. วิทยุ 3. หอกระจายข่าว 4. หนังสือพิมพ์ 5. นิตยสาร / วารสาร 6. เอกสารทางวิชาการ 7. แผ่นพับ / ใบปลิว <u>บุคคล</u> 8. พระสงฆ์ 9. ผู้นำชุมชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน			
ประเภทของสื่อ	น้อยกว่า 1 ครั้ง ต่อเดือน	เดือนละ 1 ครั้ง	มากกว่า 1 ครั้งต่อ เดือน
10. เจ้าหน้าที่ อบต. 11. ญาติพี่น้อง 12. คนในชุมชน / เพื่อนบ้าน 13. เจ้าหน้าที่รัฐ 14. อื่นๆ ระบุ			

4. ถ้าท่านต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ท่านคิดว่าควรจะมีการนำเสนอข่าวสารผ่านสื่อประเภทใดมากที่สุด (ตอบเพียง 1 ข้อ)

- (1) โทรศัพท์ (2) วิทยู (3) เจ้าหน้าที่ของรัฐ
(4) หอกระจายข่าว (5) หนังสือพิมพ์ (6) อื่นๆระบุ.....

5. ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่ท่านต้องการเพิ่มเติมมากที่สุดคือ

(5.1) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ เช่น รูปแบบ ประเภท

(1) ไม่ต้องการ (2) ต้องการ ในเรื่อง.....

(5.2) บทบัญญัติ หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

(1) ไม่ต้องการ (2) ต้องการ ในเรื่อง.....

(5.3) ผลดีและผลเสียของการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

(1) ไม่ต้องการ (2) ต้องการ ในเรื่อง.....

(5.4) บทบาทและประชาชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

(1) ไม่ต้องการ (2) ต้องการ ในเรื่อง.....

(5.5) อื่นๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 6 ความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

ท่านเห็นด้วยกับข้อความต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด โปรดระบุ

ข้อความ	ไม่เห็น ด้วยมาก (1)	ไม่เห็น ด้วย (2)	เห็น ด้วย (3)	เห็นด้วย มาก (4)
1. บ้านนาต้นจั่นควรได้รับการฟื้นฟูประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น 2. บ้านนาต้นจั่นควรได้รับการพัฒนาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม 3. ชุมชนของท่านควรจัดตั้งกลุ่มเพื่อจัดกิจกรรมที่สนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในพื้นที่บ้านนาต้นจั่น 4. การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เป็นการท่องเที่ยวที่เน้นสภาพดั้งเดิมของท้องถิ่น 5. การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ต้องไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ 6. การจัดการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ควรเป็นการจัดการโดยหน่วยงานราชการ 7. การจัดการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ควรเป็นการจัดการโดย ชุมชนเอง 8. ไม่จำเป็นต้องให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในชุมชน แก่นักท่องเที่ยว 9. ไม่ควรมีการปรับปรุงวิถีชีวิต ประเพณี พิธีกรรมเพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม 10. อบต. / เทศบาล ควรสนับสนุนงบประมาณเพื่อการบำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม 11. บ้านนาต้นจั่น ไม่จำเป็นต้องกำหนดพื้นที่เพื่ออนุรักษ์ไว้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม				

ส่วนที่ 7 ศักยภาพของชุมชนในเรื่องของการจัดการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม
 ท่านคิดว่าชุมชนของท่านมีเอกลักษณ์ใดต่อไปนี้

ข้อความ	ไม่มี (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)
1. ชุมชนมีประเพณี วิถีชีวิต วัฒนธรรมที่ดีและสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยว 2. ชุมชนมีวัฒนธรรม ประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง 3. ชุมชนมีภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือวิถีชีวิตที่น่าสนใจ 4. ชุมชนมีโบราณวัตถุ หรือโบราณสถานที่เป็นเอกลักษณ์ของตน 5. ชุมชนมีองค์กรที่มีความเข้มแข็ง 6. ชุมชนมีผู้นำที่มีความสามารถ 7. นักท่องเที่ยวมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวในชุมชนไม่สูงมาก 8. นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางมาท่องเที่ยวได้ค่อนข้างสะดวก 9. สถานที่ท่องเที่ยวเหมาะแก่การท่องเที่ยวแบบชมประเพณี วิถีชีวิต วัฒนธรรม 10. มีพื้นที่ท่องเที่ยวรองรับนักท่องเที่ยวจำนวนมากได้ 11. ระบบสาธารณูปโภคมีเพียงพอกับจำนวนนักท่องเที่ยว 12. มีพื้นที่ใกล้เคียงที่สามารถจัดเพื่อการท่องเที่ยวได้อีกมาก 13. สมาชิกในชุมชนให้ความสำคัญต่อการท่องเที่ยว 14. อบต. / เทศบาล ให้การสนับสนุนการจัดการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม				

ส่วนที่ 8 ศักยภาพของบุคคล

ท่านคิดว่าท่านสามารถทำสิ่งต่อไปนี้ได้หรือไม่

ข้อความ	ไม่ได้ (1)	ได้น้อย (2)	ได้มาก (3)
1. แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยว 2. นำนักท่องเที่ยวเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยว 3. ดูแลรักษาความสะอาดของสถานที่ท่องเที่ยว 4. ดูแลรักษาสสิ่งแวดล้อมภายในสถานที่ท่องเที่ยว (ภายในหมู่บ้าน) 5. บริการรับ – ส่งนักท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่างๆ 6. บริการพักค้างคืนที่บ้านของท่านแก่นักท่องเที่ยว 7. ประกอบอาหารพื้นบ้านให้กับนักท่องเที่ยว			

ส่วนที่ 9 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

1. ท่านคิดว่าบ้านนาต้นจันทน์มีศักยภาพหรือความพร้อมที่จะให้บริการแก่นักท่องเที่ยวในแต่ละด้านอย่างไร

1.1 ด้านสาธารณูปโภค

- ถนน

(1) ไม่พร้อม เพราะ.....

(2) พร้อม เพราะ.....

- น้ำดื่ม น้ำใช้

(1) ไม่พร้อม เพราะ.....

(2) พร้อม เพราะ.....

- ที่จอดรถ

(1) ไม่พร้อม เพราะ.....

(2) พร้อม เพราะ.....

1.2 บ้านนาต้นจันทน์มีความพร้อมในเรื่องของประเพณี วิถีชีวิต วัฒนธรรม เป็นอย่างไร

.....

.....

1.3 ประเพณี วัฒนธรรมต่างๆ ของหมู่บ้าน

.....

.....

1.4 ความพร้อมใจการจัดกิจกรรม หรือการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน

.....

.....

1.5 ความพร้อมหรือความเต็มใจในการให้บริการนักท่องเที่ยว

.....

.....

2. ท่านคิดว่าปัญหาหรืออุปสรรคใดที่จะพบ ถ้าบ้านนาต้นจั่นเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม

2.1 สิ่งแวดล้อม

(1) ไม่มี

(2) มี ในเรื่อง.....

2.2 การมีส่วนร่วมของชุมชน

(1) ไม่มี

(2) มี ในเรื่อง.....

2.3 ประเพณี วัฒนธรรม

(1) ไม่มี

(2) มี ในเรื่อง.....

2.4 การติดต่อสื่อสาร

(1) ไม่มี

(2) มี ในเรื่อง.....

2.5 การคมนาคม

(1) ไม่มี

(2) มี ในเรื่อง.....

2.6 ที่พัก

(1) ไม่มี

(2) มี ในเรื่อง.....

3. ท่านคิดว่าชาวบ้านในชุมชนจะเข้าร่วมจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้อย่างไร

3.1 ด้านการจัดกิจกรรมท่องเที่ยว

.....

.....

3.2 ด้านการต้อนรับนักท่องเที่ยว

.....

.....

3.3 ด้านการให้บริการที่พักค้างแรมแก่นักท่องเที่ยว

.....

.....

4. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เป็นการทําลายวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมหรือไม่ เพราะเหตุใด

(1) ไม่ทําลาย เพราะ.....

(2) ทําลาย เพราะ.....

5. ถ้าบ้านนาต้นจั่นจัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ท่านคิดว่าตัวท่าน/ครอบครัวจะได้ประโยชน์อะไรบ้าง

5.1 ด้านเศรษฐกิจ เช่น.....

5.2 ด้านสังคม เช่น.....

6. ถ้าบ้านนาต้นจั่น จัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ท่านคิดว่าตัวท่าน/ครอบครัวจะได้รับผลเสียอะไรบ้าง

6.1 ด้านเศรษฐกิจ เช่น.....

6.2 ด้านสังคม เช่น.....

7. ถ้าบ้านนาต้นจั่นเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ท่านคิดว่ามีข้อดีต่อชุมชนของท่านอย่างไร

.....

.....

8. ถ้าบ้านนาต้นจั่นเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ท่านคิดว่ามีข้อเสียต่อชุมชนของท่านอย่างไร

.....

.....

9. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

ผลการประเมินมาตรฐานคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ระยองวัฒนธรรม

จังหวัดกำแพงเพชร

1.อุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร

ทางเข้าตั้งอยู่นอกเมืองกำแพงเพชรไปประมาณ 5 กิโลเมตร ตามถนนสายกำแพงเพชร - พรานกระต่าย แล้วเลี้ยวซ้ายตรงกิโลเมตรที่ 360 อุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชรแบ่งออกเป็นโบราณสถานฝั่งตะวันออกและฝั่งตะวันตกของแม่น้ำปิง ซึ่งใช้วัสดุก่อสร้างที่แตกต่างกัน ด้านตะวันออกของแม่น้ำปิงเป็นที่ตั้งเมืองกำแพงเพชร โบราณสถานจะสร้างด้วยศิลาแลงและมีขนาดใหญ่ ส่วนโบราณสถานฝั่งตะวันตกคือเมืองนครชุมรก่อสร้างด้วยอิฐและมีขนาดเล็ก แต่รูปแบบศิลปะที่ปรากฏมีลักษณะร่วมสมัยระหว่างสุโขทัยและอยุธยา นอกจากนี้ยังมีโบราณสถานนอกเมืองกำแพงเพชร หรือเขตอรัญญิก ซึ่งเป็นที่อยู่ของสงฆ์ที่มุ่งในการปฏิบัติวิปัสสนากรรม อยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ระยะทาง 2 กิโลเมตร

อุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชรได้รับการประกาศให้เป็น **มรดกโลก** ร่วมกับอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยและอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย จากองค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2534

โบราณสถานในเขตกำแพงเมือง

วัดพระแก้ว

ตั้งอยู่กลางเมืองกำแพงเพชร มีลักษณะผังวัดเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดกั้นแนวกำแพงเมืองทางด้านทิศใต้ มีโบราณวัตถุสร้างซ้อนทับกันหลายยุค ภายในบริเวณวัดประกอบด้วยเจดีย์ประธานที่ฐานมีสิงห์ล้อม เจดีย์ทรงกลมที่ฐานมีช้างรอบ วิหาร มณฑป อุโบสถ และเจดีย์ราย ทั้งหมดล้อมรอบด้วยกำแพงศิลาแลงเป็นแท่งๆ โดยรอบ

ด้านหน้าของวัดมีฐานไฟที่ที่สูงใหญ่ก่อด้วยศิลาแลง ซึ่งเชื่อกันว่าเป็นบุษบก ประดิษฐานพระแก้วมรกตในอดีต

วัดพระธาตุ

ตั้งอยู่ด้านทิศตะวันออกของวัดพระแก้ว มีพระเจดีย์ฐานสี่เหลี่ยมเป็นประธาน ล้อมรอบด้วยระเบียงคตที่เชื่อมต่อกับวิหารด้านทิศตะวันออก ที่สองข้างวิหารมีเจดีย์รายอยู่ ข้างละ 1 องค์ มีกำแพงแก้วล้อมรอบ ซึ่งการจัดวางอาคารของวัดพระธาตุเป็นการผสมผสานระหว่างสุโขทัยและอยุธยา โดยสร้างวิหารด้านหน้าเจดีย์ประธานที่เป็นแบบทรงลังกา ส่วนการสร้างระเบียงคตล้อมรอบให้ส่วนท้ายของวิหารล้ำเข้ามาในระเบียงคตเป็นศิลปะสุโขทัย โดยเฉพาะเจดีย์ประธาน มีลักษณะเป็นทรงระฆังแบบฉบับของเมืองกำแพงเพชร โดยเฉพาะ

วังโบราณหรือสระมน

สันนิษฐานว่าเป็นเขตวังเก่าเมืองกำแพงเพชร มีลักษณะเป็นสระรูปสี่เหลี่ยมกว้างประมาณ 16 เมตร มีคันดินเป็นขอบเขตรอบนอก ภายในมีแนวคูน้ำขนานกับคันดินทั้ง 4 ด้านแบ่งพื้นที่ออกเป็น 2 ส่วน คือ เขตชั้นนอกและชั้นใน ตรงกลางพื้นที่เป็นสระน้ำรูปสี่เหลี่ยมเรียกว่า สระมน จากการขุดค้นที่บริเวณนี้พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา ซึ่งเป็นเครื่องปั้นดินเผาแบบตะขอ เครื่องมือเครื่องใช้และเครื่องประดับ ตลอดจนโซ่ประคูด้ายสำริด

ศาลพระอิศวร

เป็นเทวาลัยในศาสนาฮินดูเพียงแห่งเดียวที่อยู่ในเมืองกำแพงเพชรปัจจุบันเหลือเฉพาะฐานอาคารรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าก่อด้วยศิลาแลง เสาและเครื่องบนหลังคาทำด้วยไม้จึงหักพังจนหมด นอกจากเทวรูปพระอิศวร ยังพบเทวรูปพระนารายณ์และเทวสตรี รวมอยู่ด้วยแต่อาจจะเป็นไปได้ว่าได้นำประดิษฐานไว้ภายหลัง หรือนำมาจากที่อื่น ปัจจุบันตั้งอยู่ด้านหลังศาลจังหวัด สร้างในปี พ.ศ.2503

กำแพงเมืองกำแพงเพชร

เป็นกำแพงชั้นเดียวสร้างเป็นเชิงเทินมี 2 ตอน ตอนล่างเป็นมูลดินสูงขึ้นไป 3-4 เมตร ตอนบนก่อด้วยศิลาแลงเป็นเชิงเทินมีใบเสมาและเจาะตรงใบเสมา ไว้สำหรับมองข้าศึก

คลองส่งน้ำโบราณ

ชาวบ้านเรียกคลองส่งน้ำแห่งนี้กันว่าคลองท่อทองแดงอยู่ทางด้านเหนือของเมืองกำแพงเพชร

เรื่องราวเกี่ยวกับคลองส่งน้ำโบราณของเมืองกำแพงเพชร ปรากฏหลักฐานอยู่ในจารึกเทวรูปพระอิศวรถึงระบบคลองส่งน้ำจากเมืองกำแพงเพชรไปยังเมืองบางพานในเขตอำเภอพรานกระต่าย มาแล้วตั้งแต่สมัยสุโขทัย และเมื่อมีการบูรณะขุดลอกในสมัยกรุงศรีอยุธยาจึงยังเรียกว่าท่อปู่พระยาร่วง

ปัจจุบัน กรมชลประทานได้ขุดลอกคลองท่อทองแดงในระหว่างปี พ.ศ 2524 – 2528 โดยจัดทำเป็นโครงการพระราชดำริเรียกว่า “โครงการพระราชดำริคลองท่อทองแดง” โดยนำจากแม่ปิงที่ผ่านคลองส่งน้ำโบราณแห่งนี้ให้ประโยชน์ทางการเกษตร

โบราณสถานบริเวณนครชุมหรือฝั่งตะวันตกของแม่น้ำปิง

วัดหนองพิกุล

ตั้งอยู่นอกเมืองทางด้านทิศใต้ แขนงวัดเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีคูน้ำโดยรอบทั้ง 4 ด้าน สิ่งก่อสร้างสำคัญภายในวัดคือ มณฑปรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ซึ่งทำหน้าที่เป็นเจดีย์ประธานตั้งอยู่หลังวิหาร มณฑปก่อฐานสูงประมาณ 1.50 เมตร ก่อผนังหนาที่บทั้งสามด้าน เว้นทางเข้าเฉพาะด้านหน้าด้านเดียว ภายในประดิษฐานพระพุทธรูปปั้นขนาดใหญ่เต็มค้ำพื้นที่เครื่องบนก่ออิฐถือปูนเป็นหลังคา รูปแบบมณฑปวัดหนองพิกุลคล้ายคลึงกับมณฑปวัดศรีชุม ของกรุงสุโขทัย

วัดซุ่มกอ

เป็นวัดขนาดเล็กอยู่ทางทิศใต้ของเมืองนครชุม เจดีย์ประธานเป็นเจดีย์ฐานแปดเหลี่ยม มืองค์ระฆังแบบลังกา วัดนี้เคยขุดพบพระเครื่อง **ซุ่มกอ** เป็นจำนวนมาก ด้านหน้าของเจดีย์ประธานมีวิหารเล็ก ๆ 1 หลัง

วัดเจดีย์กลางทุ่ง

ตั้งอยู่นอกเหนือเมืองนครชุมทางด้านทิศใต้ มีการขุดคูน้ำโดยรอบเพื่อแสดงขอบเขตซึ่งเป็นลักษณะที่เรียกอุทกสีมาอันเป็นการจัดผังวัดที่นิยมกันมากในสมัยสุโขทัย สิ่งก่อสร้างสำคัญภายในวัด ประกอบด้วยวิหาร ก่อด้วยอิฐ ปัจจุบันเหลือเฉพาะฐานอาคาร ด้านหลังวิหารเป็นเจดีย์ประธานทรงดอกบัวตูมหรือทรงพุ่มข้าวบิณฑ์

วัดหนองลังกา

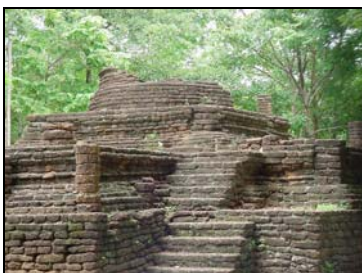
เป็นวัดตั้งอยู่ในเขตเมืองนครชุม แผนผังวัดเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีคูน้ำโดยรอบ เจดีย์ประธานเป็นเจดีย์ทรงระฆังแบบศิลปะสุโขทัย ก่อด้วยอิฐอยู่ภายในกำแพงแก้ว มีซุ้มพระยื่นออกมาจากฐานตอนล่างทั้ง 4 ด้าน องค์ระฆังค่อนข้างเพรียวหรือชลูดปากรระฆังไม่ผายออกมากนัก

โบราณสถานนอกเขตกำแพงเมืองหรือเขตรัษฎัญญิก

วัดสิงห์

ถัดจากวัดพระสี่อิริยาบถไปทางทิศเหนือประมาณ 100 เมตร สันนิษฐานว่าใช้เวลาสร้างถึง 2 สมัย คือ สมัยสุโขทัยและสมัยอยุธยา ผังรวมของวัดแบ่งเขตพุทธาวาสให้อยู่ในกลุ่มกลาง ล้อมรอบด้วยเขตสังฆาวาสหรือกุฎิสงฆ์ โดยมีพระเจดีย์ฐานสี่เหลี่ยมมีซุ้มทั้ง 4 ด้านเป็นประธาน ด้านหน้าเป็นพระอุโบสถขนาดใหญ่ ยกฐานประทักษิณสูง บนฐานประทักษิณนี้ประดิษฐานพุทธสิมาไว้ทั้งแปดทิศ मुखด้านหน้าของฐานประทักษิณมีรูปสิงห์ รูปนาค ประดับ

วัดพระนอน

มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีกำแพงศิลาแลงปักล้อมรอบวัดไว้ทั้ง 4 ด้าน บริเวณวัดแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ เขตพุทธาวาส และสังฆาวาส ด้านหน้าวัดมีบ่อน้ำสี่เหลี่ยม มีห้องอาบน้ำและศาลาน้ำ ฐานและเสาเป็นศิลาแลงมีทางเข้าปูด้วยศิลาแลงจากกำแพงวัดสู่เขตพุทธาวาส มีโบสถ์ขนาดใหญ่ตั้งอยู่ด้านหน้า สันนิษฐานว่าสร้างในสมัยอยุธยา ด้านหลังเป็นวิหารพระนอน ก่อสร้างด้วยเสาศิลาแลงขนาดใหญ่ เจดีย์ประธานอยู่ถัดออกไปด้านหลังเป็นแบบเจดีย์ทรงระฆัง ถัดออกไปเป็นมณฑปรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสมีลักษณะคล้ายกับมณฑปวัดหนองพิบูลเมือง นครชุม หลักฐานทางประติมากรรมที่พบคือ ใบเสมารูปเทพพนม พาลึกับทรี สันนิษฐานว่าสลักขึ้นในสมัยอยุธยา

วัดพระสี่อิริยาบถ

วัดพระสี่อิริยาบถ หรือวัดพระยืน วัดนี้มีบ่อน้ำและที่อาบน้ำอยู่หน้าวัดเช่นเดียวกับวัดพระนอน กำแพงเป็นศิลาแลงปักตั้งล้อม 4 ด้าน ด้านหน้าวัดมีวิหารขนาดใหญ่ยกฐานสูง มีเสาถูกกรงเป็นศิลาแลงเหลี่ยมและมีทับหลังบนมุขหน้าวิหาร สิ่งสำคัญของวัด ได้แก่ มณฑปจัตุรมุข แต่ละทิศประดิษฐานพระพุทธรูป 4 ปาง คือ เดิน นั่ง ยืน นอน อยู่โดยรอบทั้ง 4 ทิศตามลำดับ

ปัจจุบันเหลือเพียงพระยืนขนาดใหญ่ที่สวยงาม พระพักตร์เป็นลักษณะพระพุทธรูปศิลปะสุโขทัยแบบกำแพงเพชร คือ พระนลาฏกว้าง พระหนุเหลี่ยม

วัดฆ้องชัย

ตั้งอยู่ทางด้านตะวันออกของวัดพระสี่อิริยาบถมีกำแพงวัดเฉพาะด้านตะวันตกและด้านใต้เพียงสองด้านเท่านั้น นอกกำแพงวัดด้านทิศตะวันตกปรากฏบ่อตัดศิลาแลงขนาดใหญ่

วิหารตั้งอยู่ด้านหน้าวัด ปัจจุบันเหลือเฉพาะฐานอาคาร ลักษณะเด่นของฐานวัดฆ้องชัยคือการก่อฐานสูง ฐานล่างทำเป็นฐานหน้ากระดานแต่มีการยัดจนดูเหมือนเป็นผนัง และมีเจดีย์ทรงระฆังฐานแปดเหลี่ยม

วัดกำแพงงาม

ตั้งอยู่เชิงวัดสิงห์ มีกำแพงศิลาแลงรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า เป็นขอบเขตวัด สิ่งก่อสร้างภายในวัดใช้ศิลาแลง โดยมีเจดีย์ทรงระฆังเป็นเจดีย์ประธาน มีอุโบสถขนาดเล็กอยู่นอกกำแพงวัดด้านตะวันออก

วัดช้างรอบ

โบราณสถานวัดช้างรอบตั้งอยู่ในตำแหน่งที่เป็นจุดสูงสุดของเนินเขาลูกกรัง มีแนวกำแพงวัดก่อด้วยศิลาแลง สิ่งก่อสร้างสำคัญ คือ เจดีย์ประธานทรงระฆังขนาดใหญ่ ซึ่งเหมือนรูปแบบขององค์เจดีย์ช้างล้อมในศิลปะสุโขทัย มีบันไดทางขึ้นทั้งสองด้าน ที่ฐานลานประทักษิณประดับด้วยช้างทรงเครื่องครึ่งตัว จำนวน 68 เชือก ระหว่างช้างแต่ละเชือกมีภาพปูนรูปลายพรรณพฤกษาในพระพุทธศาสนา เช่น ต้นโพธิ์ และต้นสาละ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีซุ้มประตูซึ่งมีรูปแบบเฉพาะที่สวยงามที่สุด

วัดอวาสใหญ่

วัดอวาสใหญ่เป็นวัดที่มีการจัดแผนผังสิ่งก่อสร้างได้งดงาม คงเป็นวัดที่พระสงฆ์ผู้ใหญ่ฝ่ายอรัญญาวาสของเมืองกำแพงเพชรจำพรรษาอยู่ ด้วยมีฐานอาคารที่คาดว่าเป็นกุฏิสงฆ์ขนาดใหญ่ไม่น้อยมาน้อยมากอยู่ในเขตสังฆาวาส ส่วนเขตพุทธาวาสมีเจดีย์ฐานแปดเหลี่ยมเป็นเจดีย์ประธาน ด้านหน้าเป็นวิหารฐานสูงมีทางขึ้น 3 ด้าน มีเจดีย์รายรอบ ด้านหน้าสุดนอกเขตกำแพงแก้วมีบ่อน้ำใหญ่ เรียก บ่อสามแสน เพราะน้ำในบ่อนี้ไม่เคยแห้ง

วัดช้าง

ตั้งอยู่กำแพงเมืองทางด้านทิศเหนือใกล้กับประตูเมืองเรียกกันว่าประตูวัดช้าง ด้านหน้าวัดมีฐานวิหารพื้นเดียว ๑ เป็นฐานอาคารแบบจัตุรมุข มุขด้านหน้าทำเป็นโถงยาว มุขด้านข้างทั้งสองด้านและด้านหลังจะเท่ากัน กำแพงแก้วจะเชื่อมต่อกับมุขวิหารด้านข้างทั้งสองด้าน ถัดไปเป็นเจดีย์ทรงระฆัง ฐานประดับช้างปูนปั้นครึ่งตัวจำนวน 18 เชือก ฐานด้านหน้ามีซุ้มพระยืนออกมา

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

อุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวได้ในทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ยกเว้นคุณลักษณะย่อยด้านศิลปวัฒนธรรม ผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	80	ดีมาก
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	57	ปานกลาง
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	100	ดีเยี่ยม
4.UT: ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	-	-
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	71	ดีมาก
5.DM: การบริหารและจัดการ	72	ดีมาก
6.AB: ทักษะคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	78	ดีมาก
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	78	ดีมาก
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	70	ดี
เฉลี่ยรวม	75	ดีมาก

สัญลักษณ์มาตรฐาน 4 ดาว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมของอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร พบว่าจัดอยู่ในระดับดีมาก มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 4 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปร มีตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยมเพียงตัวแปรเดียว คือ ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว ส่วนตัวแปรลักษณะกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรด้านประวัติศาสตร์และโบราณคดี ตัวแปรการบริหารและจัดการ ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว และตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น รวม 5 ตัวแปรได้รับการประเมินในระดับดีมาก สำหรับระดับดีมี 1 ตัวแปรคือ ตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ขณะที่ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยวถูกประเมินได้ระดับปานกลาง

คะแนนร้อยละสูงสุดจากการประเมินพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชรคือ ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยวซึ่งได้คะแนนถึงร้อยละ 100 โดยจากสถิตินักท่องเที่ยวที่เข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์แห่งนี้ในรอบปีที่ผ่านมา พบว่า มีถึง 113,351 คน ในจำนวนนี้เป็นชาวต่างชาติถึง 9,639 คน จำนวนดังกล่าวถือว่าเป็นปริมาณที่สูงเมื่อเทียบกับปริมาณนักท่องเที่ยวแหล่งอื่นๆในจังหวัด อยู่ในระดับใกล้เคียงกันกับแหล่งท่องเที่ยวหลักในจังหวัดอันเป็นพื้นที่วิจัย

ทางด้าน 5 ตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับดีมากนั้น เป็นผลมาจากยังขาดความสมบูรณ์ในแต่ละตัวแปร ดังกรณีของตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่ป้ายบอกทางยังขาดความชัดเจนและไม่สร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักท่องเที่ยวว่าจะสามารถเดินทางเข้าไปถึงได้ ตัวแปรด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดีพบว่า มีปัญหาความเสี่ยงต่อการเสื่อมสภาพของอุทยานประวัติศาสตร์แห่งนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการกระทำของมนุษย์

ตัวแปรการบริหารและการขาดในเรื่องของการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น โทรศัพท์ และความปลอดภัยในทรัพย์สิน เช่น สถานที่และอุปกรณ์ในการปฐมพยาบาล ตลอดจนการให้ความรู้และจิตสำนึกทางการท่องเที่ยว เช่น เอกสารเผยแพร่จัดจำหน่ายในราคาสูงเกินไป ขาดวิทยากรท้องถิ่น ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ปัญหาสำคัญคือความพอใจในบริการของทางอุทยานยังมีไม่พอเพียงและตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่นยังขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่

ตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้รับเพียงระดับดี อาจเป็นผลมาจากพื้นที่อุทยานที่มีขนาดใหญ่ ปัญหาสำคัญอยู่ที่ระบบการกำจัดขยะที่ยังไม่ถูกวิธีกับการขาดการออกแบบที่รองรับขยะมูลฝอยที่มีความกลมกลืนกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนขาดป้ายคำเตือนทิ้งขยะที่เหมาะสม

ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยวอยู่ระดับปานกลาง มีการเปราะบางของแหล่งท่องเที่ยวสามารถรับนักท่องเที่ยวเข้าชมได้ประมาณ 300 คนต่อครั้งเท่านั้น

2.กำแพงป้อมทุ่งเศรษฐี

กำแพงเพชรป้อมทุ่งเศรษฐีตั้งอยู่บนถนนพหลโยธิน ก่อนถึงตัวเมืองกำแพงเพชรเล็กน้อย จะเห็นกำแพงศิลาแลงเป็นป้อมปราการ มีใบเสมาเหลืออยู่ ป้อมก่อด้วยศิลาแลงกว้าง 83.5 เมตร รูปสี่เหลี่ยมสูงประมาณ 6 เมตร มีประตูทางเข้าตรงกลางป้อม 4 ด้าน ทางด้านในมีเชิงเทินตรงฐานป้อมได้เชิงเทินเป็นห้องมีทางเดินติดต่อกันได้ ตรงฐานป้อมได้เชิงเทินเป็น ห้องมีทางเดินติดต่อกันได้ ตรงมุมมีป้อมยื่นออก 4 มุมมีรูมองอยู่ติดกับพื้น การก่อสร้างป้อมนี้มีความมั่นคงมาก แต่ด้านทิศเหนือถูกรื้อออกเสียด้านหนึ่ง จึงเหลือเพียง 3 ด้าน บริเวณนี้มีวัดเก่าแก่หลายวัด เช่น วัดหนองพิบูล วัดซุ่มกอ วัดหนองลังกา เป็นต้น ที่สำคัญก่อนักเลงพระก็คือเป็นบริเวณที่พบพระเครื่องลือชื่อของเมืองกำแพงเพชร เช่น พระกำแพงซุ่มกอ พระกำแพงเขย่ง(พระกำแพงเม็ดขนุน) ทุ่งเศรษฐี พระกำแพงท่ามะปราง เป็นต้น

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

กำแพงป้อมทุ่งเศรษฐี สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวได้ทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ยกเว้นคุณลักษณะย่อยด้านศิลปวัฒนธรรม ดังผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	70	ดี
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	50	ต่ำ
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	33	ต่ำ
4.UT: ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	-	-
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	56	ปานกลาง
5.DM: การบริหารและการจัดการ	65	ดี
6.AB: ทักษะคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	67	ดี
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	67	ดี
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	69	ดี
เฉลี่ยรวม	60	ปานกลาง

สัญลักษณ์มาตรฐาน

2 ดาว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมของกำแพงป้อมทุ่งเศรษฐี พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 2 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปร พบว่า ไม่มีตัวแปรใดได้รับการประเมินในระดับดีเยี่ยมและดีมาก ส่วนในระดับดีมีตัวแปรรวม 5 ตัวที่ได้รับการประเมินในระดับดังกล่าวคือ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรการบริหารและจัดการ ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยประวัติศาสตร์-โบราณคดี ได้รับการประเมินในระดับปานกลาง ขณะที่แปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยวและตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยวรวม 2 ตัวแปรได้รับการประเมินในระดับต่ำ

ในระดับดีซึ่งเป็นตัวแปรที่ยังขาดความสมบูรณ์ในอีกหลายคุณลักษณะ มีตัวแปรรวม 5 ตัวที่ได้รับการประเมินในระดับดังกล่าวคือ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวไม่ได้ช่วยเสริมวัฒนธรรมของพื้นที่ และมีคุณค่าเชิงวิทยาการการศึกษาน้อย ตัวแปรการบริหารและจัดการ มีปัญหาในเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยเฉพาะการขาดแคลนเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ขณะที่ป้ายสื่อเพื่อให้ความรู้ยังไม่เหมาะสม ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวยังมีความรู้สึกไม่คุ้มค่าต่อการได้มาเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยวนี้ ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น มีปัญหาอยู่ที่ประชาชนในท้องถิ่นไม่ค่อยรู้สึกถึงความเจ้าของและความเป็นส่วนหนึ่งในท้องถิ่นของแหล่งท่องเที่ยว และได้รับประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมน้อย ตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม มีปัญหาในเรื่องของการจัดการขยะมูลฝอย โดยเฉพาะในเรื่องความกลมกลืนของที่รองรับขยะกับแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนเรื่องป้ายคำเตือนทิ้งขยะที่ยังไม่พอเพียงและวิธีการกำจัดขยะที่ยังไม่เหมาะสม

ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยประวัติศาสตร์-โบราณคดีได้รับการประเมินในระดับปานกลาง โดยมีจุดด้อยในเรื่องความงดงามของศิลปกรรม ขาดความสัมพันธ์กับอาณาบริเวณโดยรอบ ขาดการประกอบกิจกรรมที่เหมาะสมกับแหล่งท่องเที่ยว ทั้งยังมีความเสี่ยงต่อการเสื่อมสภาพจากการกระทำของมนุษย์

ขณะที่ตัวแปรซึ่งได้รับการประเมินในระดับต่ำคือ ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว พบว่าสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ประมาณครั้งละ 100 คน เช่นเดียวกับปริมาณการจัดเก็บขยะสูงสุดที่แหล่งท่องเที่ยวสามารถรองรับได้ในแต่ละครั้งของการเยี่ยมชม ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว พบว่าแหล่งท่องเที่ยวนี้มีนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมเยือนประมาณ 2,500 คนต่อปี

3. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติกำแพงเพชร

ตั้งอยู่ที่ถนนปิ่นดำริห์ เป็นที่แสดงโบราณวัตถุและศิลปวัตถุสมัยต่างๆ อาทิเช่น ศิลปะทวารวดี ศิลปะลพบุรี ศิลปะรัตนโกสินทร์ โบราณวัตถุส่วนมากเป็นลวดลายปูนปั้นและลวดลายดินเผา เศียรพระพุทธรูป เครื่องสังคโลก ปูนปั้นรูปยักษ์เทวดา และมนุษย์ซึ่งใช้ประดับฐานเจดีย์ หรือติดตั้งวิหาร นอกจากนั้นยังมีเทวรูปพระอิศวรสัมฤทธิ์ ที่ในสมัย รัชกาลที่ 5 ได้ถูกลอบตัดเศียรและพระหัตถ์ เมื่อ พ.ศ. 2429 และได้ถูกซ่อมแซมให้คืนดีในภายหลัง

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติกำแพงเพชร สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวได้ทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ยกเว้นคุณลักษณะย่อยด้านศิลปวัฒนธรรม ดังผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	81	ดีเยี่ยม
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	60	ปานกลาง
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	68	ดี
4.UT: ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	-	-
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	79	ดีมาก
5.DM: การบริหารและการจัดการ	79	ดีมาก
6.AB: ทักษะและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	77	ดีมาก
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	64	ดี
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	78	ดีมาก
เฉลี่ยรวม	73	ดีมาก

สัญลักษณ์มาตรฐาน

4 ดาว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ กำแพงเพชร พบว่า อยู่ในระดับดีมาก มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 4 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปรพบว่า มีตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับดีเยี่ยม 1 ตัวแปรคือ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ในระดับดีมากมี 4 ตัวแปรคือ ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยประวัติศาสตร์-โบราณคดี ตัวแปรการบริหารและการจัดการ ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยวและตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น รวม 2 ตัวแปรได้รับการประเมินในระดับดี ส่วนส่วนตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยวได้รับการประเมินในระดับปานกลาง

ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวได้รับการประเมินในระดับดีเยี่ยม โดยได้คะแนนร้อยละ 81 เป็นผลมาจากความสมบูรณ์ทั้งในเรื่องของที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถเข้าเยี่ยมชมได้ทุกฤดูกาล มีความชัดเจนของป้ายบอกทางตลอดจนคุณภาพของถนน แล้วพร้อมด้วยคุณค่าเชิงวิชาการและการศึกษา

สำหรับระดับดีมากมี 4 ตัวแปรด้วยกันที่มีความสมบูรณ์มาก แต่ยังคงขาดในบางคุณลักษณะ เช่น ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยประวัติศาสตร์-โบราณคดี ที่แหล่งท่องเที่ยวขาดความผูกพันกับท้องถิ่นและอาณาบริเวณโดยรอบ ตัวแปรการบริหารและการจัดการ ยังมีปัญหาในเรื่องของเอกสารเผยแพร่ ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวยังมีความรู้สึกไม่คุ้มค่าต่อการได้มาเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยวนี้ ตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ยังไม่สมบูรณ์ในเรื่องของความกลมกลืนระหว่างที่รองรับขยะกับแหล่งท่องเที่ยว

มี 2 ตัวแปรด้วยกันที่ได้รับการประเมินในระดับดี โดยตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยวมีผู้เยี่ยมชมเป็นประจำประมาณ 35,000 คนต่อปี เป็นชาวต่างชาติประมาณ 4,500-5,000 คนต่อปี มีนักท่องเที่ยวสูงสุดในช่วงเดือนเมษายน และต่ำสุดในช่วงเดือนพฤศจิกายน ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น มีปัญหาในเรื่องการที่ประชาชนท้องถิ่นขาดความรู้สึกเป็นเจ้าของและไม่รู้สึกว่าได้รับประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมจากแหล่งท่องเที่ยว

ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยวได้รับการประเมินในระดับปานกลาง โดยสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ครั้งละประมาณ 200 คน ในขณะที่แหล่งท่องเที่ยวสามารถรองรับขยะได้จากนักท่องเที่ยวได้ประมาณครั้งละ 100 คน

4. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจังหวัดกำแพงเพชรเฉลิมพระเกียรติ

อยู่ใกล้พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติกำแพงเพชร ภายในเขตกำแพงเมืองเก่าของจังหวัดกำแพงเพชร เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เนื่องในพระราชพิธีกาญจนาภิเษก ฉลองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี สร้างด้วยไม้สักเป็นเรือนไทยหมู่แบบเรือนไทยภาคกลาง พิพิธภัณฑ์สถานจังหวัดกำแพงเพชรฯ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือส่วนของประวัติศาสตร์เมือง ส่วนของมรดกดีเด่น เช่น หินอ่อน แหล่งน้ำมัน และส่วนของชาติพันธุ์วิทยา แสดงถึงชนเผ่าต่างๆ เช่น มูเซอ กะเหรี่ยง ลีซอ การละเล่นพื้นบ้าน เป็นต้น มีห้องโสตทัศนูปกรณ์ และนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ โดยใช้ระบบมัลติมีเดีย มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมพื้นเมืองของจังหวัด ผลิตภัณฑ์ชาวเขาและกลุ่มแม่บ้าน นอกจากนั้นยังมีศูนย์วิจัยศึกษา เพื่อฝึกหัดอบรมงานประณีตศิลป์ ศิลปประดิษฐ์ สำหรับเยาวชนในวัยเรียน โดยจะสอนเกี่ยวกับพุทธศาสนา การแกะสลัก ร้อยมาลัย เปิดสอนวันอาทิตย์

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจังหวัดกำแพงเพชรเฉลิมพระเกียรติ สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวได้ทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ยกเว้นคุณลักษณะย่อยด้านศิลปวัฒนธรรม ดังผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	77	ดีมาก
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	20	ต่ำ
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	60	ปานกลาง
4.UT: ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	-	-
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	73	ดีมาก
5.DM: การบริหารจัดการ	77	ดีมาก
6.AB: ทักษะคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	66	ดี
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	47	ต่ำ
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	71	ดีมาก
เฉลี่ยรวม	61	ดี

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดกำแพงเพชรเฉลิมพระเกียรติ พบว่า อยู่ในระดับดี มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 3 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปรพบว่า ไม่มีตัวแปรใดได้รับการประเมินในระดับดีเยี่ยม ในระดับดีมีตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับดังกล่าวรวม 4 ตัวแปรคือ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยประวัติศาสตร์-โบราณคดี ตัวแปรการบริหารและจัดการ และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวได้รับการประเมินในระดับดี ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยวได้รับการประเมินในระดับปานกลาง ขณะที่ตัวแปรความหนาแน่นของแหล่งท่องเที่ยวและตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่นได้รับการประเมินในระดับต่ำ

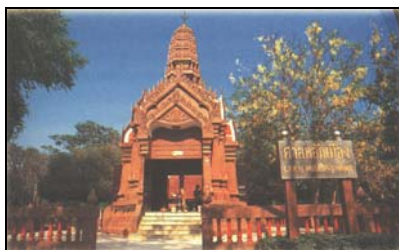
ในระดับดีมี 4 ตัวแปรด้วยกันที่มีความสมบูรณ์มาก แต่ยังคงขาดในบางคุณลักษณะ เช่น ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่แม้จะมีความสมบูรณ์ในเรื่องของการเข้าถึง แต่ยังขาดในส่วนที่ตั้งแหล่งท่องเที่ยวที่ไม่ช่วยเสริมวัฒนธรรมของพื้นที่ ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยประวัติศาสตร์-โบราณคดี มีความสมบูรณ์ในด้านคุณค่าทางวิชาการและการศึกษา อาทิ การใช้เทคโนโลยีเพื่อนำเสนอรวมทั้งการสื่อความหมายที่ชัดเจน แต่มีจุดด้อยทางสังคมที่ไม่มีความผูกพันต่อท้องถิ่น และไม่มีความสัมพันธ์กับบริเวณโดยรอบ ตัวแปรการบริหารและจัดการ มีความสมบูรณ์เกือบทุกด้านไม่ว่าจะเป็นเรื่องความปลอดภัยหรือวิธีการเผยแพร่ความรู้ แต่มีจุดด้อยตรงที่แหล่งท่องเที่ยวขาดการตรวจสอบและซ่อมบำรุงอย่างสม่ำเสมอ ตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม มีความสมบูรณ์ในการจัดตั้งองค์กรเพื่ออนุรักษ์สภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม แต่มีปัญหาในเรื่องของระบบการจัดเก็บขยะ ความกลมกลืนของที่รองรับกับแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงป้ายคำเตือนทิ้งขยะให้ถูกที่ยังมีจำนวนไม่เพียงพอ

ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวได้รับการประเมินในระดับดี โดยมีปัญหาเรื่องความพึงพอใจในคุณค่าเชิงการท่องเที่ยว

ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยวได้รับการประเมินในระดับปานกลาง โดยในรอบปีพ.ศ.2548 ที่ผ่านมาแหล่งท่องเที่ยวนี้มีนักท่องเที่ยวเข้าชมเฉลี่ย 18,000 คนต่อปี

ขณะที่ในระดับต่ำ ตัวแปรความหนาแน่นของแหล่งท่องเที่ยว มีปัญหาในเรื่องความคงทนของวัสดุที่ใช้ในการสร้าง ซึ่งมีผลทำให้สามารถรับการเยี่ยมชมของนักท่องเที่ยวได้ประมาณ 80-100 คนต่อครั้ง โดยแหล่งท่องเที่ยวมีศักยภาพในการจะรองรับปริมาณนักท่องเที่ยวที่จะก่อปัญหาขยะได้ครั้งละ 100 คน ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น พบว่า ประชาชนในท้องถิ่นไม่รู้สึกรู้หาความเป็นเจ้าของตลอดจนการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และไม่รู้สึกรู้ว่าได้ประโยชน์จากแหล่งท่องเที่ยวทั้งทางตรงและทางอ้อม

5.ศาลหลักเมือง

ศาลหลักเมือง สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นในสมัยพระยาสิทธิ ทำด้วยศิลาแลงรูปกลมยาวประมาณ 2 เมตร โผล่พื้นดินขึ้นมาประมาณ 1 เมตร มีรูปเศียรเทพารักษ์โผล่อยู่บนยอดศิลาแลง และได้มีการบูรณะเป็นอาคารจัตุรมุขในปี พ.ศ. 2526

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

ศาลหลักเมือง สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวได้ทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ยกเว้นคุณลักษณะย่อยด้านศิลปวัฒนธรรม ดังผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	77	ดีมาก
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	56	ปานกลาง
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	52	ปานกลาง
4.UT: ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	-	-
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	75	ดีมาก
5.DM: การบริหารจัดการ	44	ต่ำ
6.AB: ทักษะคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	73	ดีมาก
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	75	ดีมาก
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	71	ดีมาก
เฉลี่ยรวม	65	ดี

สัญลักษณ์มาตรฐาน 3 ดาว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมของศาลหลักเมือง พบว่า อยู่ในระดับดี มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 3 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปรพบว่า ไม่มีตัวแปรใดได้รับการประเมินในระดับดีเยี่ยม ในระดับดีมากมีตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับดังกล่าวรวม 5 ตัวแปรคือ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยประวัติศาสตร์-โบราณคดี ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่นและตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ไม่มีตัวแปรใดได้รับการประเมินในระดับดี ตัว

แปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยวและตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยวได้รับการประเมินในระดับปานกลาง ขณะที่ตัวแปรการบริหารและจัดการได้รับการประเมินในระดับต่ำ

ในระดับดีมี 4 ตัวแปรด้วยกันที่มีความสมบูรณ์มาก แต่ยังคงขาดในบางคุณลักษณะ เช่น ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่แม้จะมีความสมบูรณ์ในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว แต่ที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวนี้ไม่ช่วยเสริมวัฒนธรรมของพื้นที่ ทั้งยังขาดคุณค่าเชิงวิทยาการการศึกษา มีความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวบริเวณใกล้เคียงไม่มาก ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยประวัติศาสตร์-โบราณคดี พบว่า มีความสมบูรณ์ในส่วนคุณค่าทางสุนทรียศาสตร์ อาทิ ความงดงามของศิลปกรรมและสถาปัตยกรรม แต่ขาดความสำคัญในคุณค่าทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี และคุณค่าทางวิทยาการการศึกษา ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในคุณค่าเชิงการท่องเที่ยว ทั้งยังพอใจในความปลอดภัยและความสะอาด แต่ยังมีรู้ความรู้สึกไม่คุ้มค่าต่อการได้มาเยี่ยมชม ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น พบว่า ได้รับการยอมรับจากประชาชนในท้องถิ่น แต่ไม่ได้ให้ประโยชน์ต่อประชาชนในท้องถิ่นมากเพียงพอ ตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พบว่า มีมาตรการป้องกันการถูกทำลายอย่างเหมาะสม แต่ยังคงขาดความสมบูรณ์ในเรื่องอุปกรณ์รองรับขยะที่ไม่กลมกลืนกับสภาพแวดล้อม และป้ายคำเตือนทิ้งขยะให้ถูกที่ยังไม่เพียงพอ

ทางด้านตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับปานกลาง ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว พบว่า แหล่งท่องเที่ยวนี้รองรับนักท่องเที่ยวได้ครั้งละ 30 คน โดยแหล่งท่องเที่ยวมีศักยภาพในการจะรองรับปริมาณนักท่องเที่ยวที่จะก่อให้เกิดปัญหาขยะได้ครั้งละ 50 คน ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว พบว่า มีจำนวนนักท่องเที่ยวประมาณ 20,000 คนต่อปี โดยมีฤดูกาลท่องเที่ยวอยู่ในช่วงเดือนเมษายน จะมีนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมประมาณ 150 คนต่อวัน

ตัวแปรการบริหารและจัดการได้รับการประเมินในระดับต่ำ เพราะมีปัญหาเรื่องการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ลานจอดรถ สุขา ที่ไม่พอเพียง ขาดความสมบูรณ์ด้านการตรวจสอบซ่อมบำรุง ตลอดจนจำนวนเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่ไม่เพียงพอ รวมทั้งป้ายสื่อให้ความรู้ยังไม่เหมาะสม

6.หอไตรวัดคูยาง

ตั้งอยู่ในวัดคูยาง ซึ่งเป็นวัดเก่าแก่ประจำจังหวัดกำแพงเพชร บนถนนวิจิตร เขตเทศบาลเมืองกำแพงเพชร เป็นสถาปัตยกรรมสมัยรัตนโกสินทร์ หอไตรนี้สร้างไว้กลางน้ำและมีได้สูงเพื่อป้องกันปลวกแมลงสาบและหนูเข้าไปทำลาย พระไตรปิฎก และคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

วัดคูยาง สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวได้ทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ยกเว้นคุณลักษณะย่อยด้านศิลปวัฒนธรรม ดังผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	61	ดี
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	20	ต่ำ
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	40	ต่ำ
4.UT: ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	-	-
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	43	ต่ำ
5.DM: การบริหารและการจัดการ	34	ต่ำ
6.AB: ทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	42	ต่ำ
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	56	ปานกลาง
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	40	ต่ำ
เฉลี่ยรวม	42	ต่ำ

สัญลักษณ์มาตรฐาน 1 ดาว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมของวัดคูยาง พบว่า อยู่ในระดับต่ำ มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 1 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปรพบว่า ไม่มีตัวแปรใดได้รับการประเมินในระดับดีเยี่ยมเลยสักตัว ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวได้รับการประเมินในระดับดี ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่นได้รับการประเมินในระดับปานกลาง ขณะที่ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้าน

คุณลักษณะย่อยประวัติศาสตร์-โบราณคดี ตัวแปรการบริหารและการจัดการ ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวม 6 ตัวแปรได้รับการประเมินในระดับต่ำ

ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวได้รับการประเมินในระดับดี โดยมีคุณลักษณะการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่เกือบจะสมบูรณ์ ยกเว้นดัชนีความชัดเจนของป้ายบอกทาง อีกทั้งความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวในบริเวณใกล้เคียงยังมีไม่เพียงพอ

ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่นได้รับการประเมินในระดับปานกลาง โดยขาดความสมบูรณ์ในดัชนีประชาชนในท้องถิ่นที่มีความรู้สึกเป็นเจ้าของ รวมทั้งประชาชนท้องถิ่นรู้สึกว่าไม่ค่อยได้รับประโยชน์จากแหล่งท่องเที่ยวนี้

ในระดับต่ำที่มีตัวแปรที่ได้รับการประเมิน 6 ตัวแปร คือ ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว พบว่าวัสดุที่ใช้สร้างแหล่งท่องเที่ยวมีความทนทานต่ำ สามารถรองรับนักท่องเที่ยวสูงสุดครั้งละ 200 คน โดยแหล่งท่องเที่ยวมีศักยภาพในการจะรองรับปริมาณนักท่องเที่ยวที่จะก่อให้เกิดปัญหาขยะได้ครั้งละ 150 คน ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว พบว่า มีนักท่องเที่ยวประมาณ 3,600 คนต่อปี ไม่มีฤดูกาลท่องเที่ยวที่แน่นชัด นักท่องเที่ยวจะมีปริมาณมากในช่วงเทศกาลต่างๆ ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยประวัติศาสตร์-โบราณคดี พบว่า คุณค่าทั้งทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี และทางวิทยาการการศึกษามีน้อย ฟังบริเวณโดยรอบก็ไม่ช่วยเพิ่มคุณค่าทางสุนทรียศาสตร์ ทั้งยังมีความเสี่ยงจากการเสื่อมสภาพ จากธรรมชาติและการกระทำของมนุษย์ ตัวแปรการบริหารและการจัดการ ขาดในเรื่องการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ป้ายสื่อความหมาย โทรศัพท์ ตลอดจนขาดการจัดเตรียมเอกสารเผยแพร่และป้ายสื่อเพื่อให้ความรู้ที่เหมาะสม ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวไม่พึงพอใจในคุณค่าเชิงการท่องเที่ยว และรู้สึกไม่คุ้มค่าต่อการได้มาเยี่ยมชม ตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม มีปัญหาในเรื่องการจัดการขยะมูลฝอย ทั้งด้านปริมาณของอุปกรณ์รองรับขยะ วิธีการจัดขยะ ป้ายคำเตือนทิ้งขยะให้ถูกต้องยังไม่เพียงพอ สภาพอุปกรณ์รองรับขยะไม่กลมกลืนกับสภาพแวดล้อม

7. บ้านไม้สักเก่าแก่

บ้านไม้สักเก่าแก่ตั้งอยู่ที่ถนนเทศบาลเมืองกำแพงเพชร เป็นสมบัติของตระกูลลำซำ คหบดีชาวกำแพงเพชร เป็นอาคารสองชั้นสร้างด้วยไม้สักทั้งหลัง แม้เสาจะเป็นเสาสูงตลอดทั้งสองชั้น หน้ามุขประดับด้วยไม้ฉลุ มีความสวยงามมาก

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

บ้านไม้สักเก่าแก่ สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวได้ทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ยกเว้นคุณลักษณะย่อยด้านศิลปวัฒนธรรม ดังผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	72	ดีมาก
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	27	ต่ำ
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	20	ต่ำ
4.UT: ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	-	-
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	70	ดี
5.DM: การบริหารจัดการ	47	ต่ำ
6.AB: ทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	70	ดี
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	50	ต่ำ
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	57	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	52	ปานกลาง

สัญลักษณ์มาตรฐาน 2 ดาว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมของบ้านไม้สักเก่าแก่ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 2 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปรพบว่าไม่มีตัวแปรใดได้รับการประเมินในระดับดีเยี่ยม ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวได้รับการประเมินในระดับดีมาก ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยประวัติศาสตร์-โบราณคดี และตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวได้รับการประเมินในระดับดี ตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้รับการประเมินในระดับปานกลาง ขณะที่ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปร

จำนวนนักท่องเที่ยว ตัวแปรการบริหารและการจัดการ และตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่นรวม 4 ตัวแปร ได้รับการประเมินในระดับต่ำ

ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวได้รับการประเมินในระดับดีมาก โดยมีความสมบูรณ์ของคุณลักษณะการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถเข้าถึงได้ในทุกฤดูกาล มีสภาพของถนนดี แต่ไม่มีความชัดเจนของป้ายบอกทาง และที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวยังไม่เสริมวัฒนธรรมของพื้นที่

ในระดับดี ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยประวัติศาสตร์-โบราณคดี มีปัญหาเรื่องความแออัดของสถานที่ตลอดจนอาณาบริเวณรายรอบ และยังมีความเสี่ยงต่อการเสื่อมสภาพทั้งด้วยจากธรรมชาติและการกระทำของมนุษย์ ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว พบว่า ขาดความพึงพอใจในคุณค่าเชิงการท่องเที่ยวและไม่รู้สึกคุ้มค่าต่อการได้มาเยี่ยมชม

ตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้รับการประเมินในระดับปานกลาง มีปัญหาในเรื่องการจัดการขยะมูลฝอย โดยยังมีอุปกรณ์รองรับขยะและป้ายคำเตือนทิ้งขยะให้ถูกที่ไม่เพียงพอ สภาพของที่รองรับขยะยังไม่กลมกลืนกับแหล่งท่องเที่ยว

ในระดับต่ำ ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว มีปัญหาเรื่องวัสดุที่ใช้ในการสร้างแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวไม่เข้ามาเยี่ยมชม ตัวแปรการบริหารและการจัดการ ยังขาดความสมบูรณ์ทั้งเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ลานจอดรถ สุขา ป้ายสื่อความหมาย ป้ายสื่อเพื่อให้ความรู้ ตลอดจนเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น มีปัญหาว่าประชาชนในท้องถิ่นไม่รู้สึกเป็นเจ้าของและได้รับประโยชน์จากแหล่งท่องเที่ยวนี้

8.บ้านห้าง

บ้านไม้เก่าแก่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เนื่องจากเคยเป็นที่แวะพักของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 เมื่อครั้งเสด็จประพาสต้นกำแพงเพชร ซึ่งเป็นบ้านของคหบดี ชื่อ พะโป้ แต่เดิมมีจำนวน 10 หลังแต่ถูกรื้อถอนเหลือเฉพาะแต่เพียงบ้านห้าง ซึ่งเป็นที่ทำงานของพะโป้

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

บ้านห้าง สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวได้ทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ยกเว้นคุณลักษณะย่อยด้านศิลปวัฒนธรรม ดังผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	66	ดี
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	20	ต่ำ
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	20	ต่ำ
4.UT: ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	-	-
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	57	ปานกลาง
5.DM: การบริหารจัดการ	40	ต่ำ
6.AB: ทักษะและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	42	ต่ำ
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	50	ต่ำ
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	51	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	43	ต่ำ

สัญลักษณ์มาตรฐาน

1 ดาว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมของบ้านห้าง พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 2 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปรพบว่า ไม่มีตัวแปรใดได้รับการประเมินในระดับดีเยี่ยมและดีมาก ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวได้รับการประเมินในระดับดี ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยประวัติศาสตร์-โบราณคดี และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้รับการประเมินในระดับปานกลาง ขณะที่ตัวแปรความทนทานของ

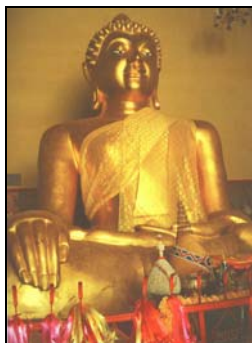
แหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว ตัวแปรการบริหารและจัดการ ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว และตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่นรวม 5 ตัวแปรได้รับการประเมินในระดับต่ำ

ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวได้รับการประเมินในระดับดี โดยมีความสมบูรณ์ในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว แต่ที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวไม่เหมาะสมตามหลักการจัดใช้พื้นที่และยังไม่เสริมวัฒนธรรมของพื้นที่

ในระดับปานกลาง ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยประวัติศาสตร์-โบราณคดี ขาดคุณค่าทางสุนทรียศาสตร์ในเรื่องศิลปกรรมและสถาปัตยกรรม บรรยากาศบริเวณแหล่งท่องเที่ยวแออัด ไม่มีความสัมพันธ์กับบริเวณรอบ และไม่มีการประกอบกิจกรรมที่เหมาะสมกับแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม มีปัญหาเรื่องการจัดการขยะมูลฝอย เพราะไม่มีอุปกรณ์รองรับขยะและป้ายคำเตือนทิ้งขยะให้ถูกที่อย่างเพียงพอ อุปกรณ์รองรับขยะที่มีไม่มีความกลมกลืนกับแหล่งท่องเที่ยว อีกทั้งแหล่งท่องเที่ยวยังไม่มีมาตรการป้องกันการถูกทำลายที่เหมาะสม

ในระดับต่ำ ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว มีปัญหาในเรื่องวัสดุที่ใช้ในการสร้างแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวไม่เข้ามาเยี่ยมชม ตัวแปรการบริหารและจัดการ ขาดสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ป้ายสื่อความหมาย ป้ายให้ความรู้ โทรศัพท์ ลานจอดรถ สุขา รวมทั้งเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว พบว่า ขาดความพึงพอใจในคุณค่าเชิงการท่องเที่ยว ความสะอาด และความปลอดภัย ตลอดจนไม่รู้สึกรักคุณค่าต่อการได้มาเยี่ยมชม ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น มีปัญหาว่าประชาชนในท้องถิ่นไม่รู้สึกรักเป็นเจ้าของและได้รับประโยชน์จากแหล่งท่องเที่ยว

9. วัดสว่างอารมณ์

วัดสว่างอารมณ์ อยู่ในตำบลนครชุม อำเภอเมือง มีพระพุทธรูปแบบเชียงแสนขนาดใหญ่ หน้าตักกว้าง 2 เมตร สูงเกือบ 3 เมตร มีพุทธลักษณะที่งดงามยิ่งเป็นหลักฐานสำคัญประกอบข้อเท็จจริงถึงความสัมพันธ์ระหว่างกำแพงเพชรและหัวเมืองฝ่ายเหนือ

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

วัดสว่างอารมณ์ สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวได้ทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ยกเว้นคุณลักษณะย่อยด้านศิลปวัฒนธรรม ดังผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	74	ดีมาก
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	50	ต่ำ
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	40	ต่ำ
4.UT: ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	-	-
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	70	ดี
5.DM: การบริหารและการจัดการ	68	ดี
6.AB: ทักษะคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	71	ดีมาก
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	80	ดีมาก
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	69	ดี
เฉลี่ยรวม	65	ดี

สัญลักษณ์มาตรฐาน 3 ดาว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมของวัดสว่างอารมณ์ พบว่า อยู่ในระดับดี มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 3 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปรพบว่า ไม่มีตัวแปรใดได้รับการประเมินในระดับดีเยี่ยม ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว และตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น รวม 3 ตัวแปรได้รับการประเมินในระดับดีมาก ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยประวัติศาสตร์-โบราณคดี ตัวแปร

การบริหารและจัดการ และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวม 3 ตัวแปรได้รับการประเมินในระดับดี ไม่มีตัวแปรใดได้รับการประเมินในระดับปานกลาง ขณะที่ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว รวม 2 ตัวแปรได้รับการประเมินในระดับต่ำ

ในระดับดีมาก ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งมีความสมบูรณ์ของคุณลักษณะการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว แต่ยังขาดความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว พบว่า มีความพอใจในความสะอาดและความปลอดภัยรวมทั้งความมีไมตรีจากคนพื้นถิ่น แต่ยังขาดความพึงพอใจในคุณค่าเชิงการท่องเที่ยว และไม่รู้สึกรู้ค่าต่อการได้มาเยี่ยมชม ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น พบว่ามีความสมบูรณ์ในคุณลักษณะการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น แต่การได้รับประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นยังไม่เพียงพอ

ในระดับดี ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยประวัติศาสตร์-โบราณคดี มีปัญหาเรื่องการจัดผังบริเวณ บรรยากาศของแหล่งท่องเที่ยวที่หนาแน่น และยังไม่มีความสัมพันธ์กับบริเวณโดยรอบ ตัวแปรการบริหารและจัดการ ขาดการจัดเตรียมเอกสารเผยแพร่ที่เหมาะสม และขาดการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ลานจอดรถ สุขา ทางเดิน ที่เพียงพอ ตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม มีปัญหาเรื่องการจัดกาขยะมูลฝอย โดยยังมีป้ายคำเตือนทิ้งขยะให้ถูกที่ไม่เพียงพอ ระบบการกำจัดขยะและความกลมกลืนระหว่างที่รองรับกับสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม

ขณะที่ระดับต่ำ ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว พบว่า แหล่งท่องเที่ยวสามารถรองรับนักท่องเที่ยวสูงสุดครั้งละ 300 คน โดยแหล่งท่องเที่ยวมีศักยภาพในการจะรองรับปริมาณนักท่องเที่ยวที่จะก่อให้เกิดปัญหาขยะได้ครั้งละ 200 คน ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว พบว่า มีนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมประมาณ 7,000-8,000 คนต่อปี โดยปริมาณนักท่องเที่ยวจะเพิ่มสูงตามช่วงเวลาที่เทศกาล

10. วัดประสาธ

ตั้งอยู่ที่ ตำบลคณทิ อำเภอเมือง เป็นวัดเก่าแก่ที่มีโบราณวัตถุ มากมาย ตั้งอยู่ภายในวัดและยังเป็นศิลปะโบราณที่มีค่าแก่การอนุรักษ์ และศึกษาเป็นอย่างยิ่งซึ่งวัตถุโบราณต่าง ๆ มีอายุนับร้อยปี ตั้งแต่กรุงสุโขทัยเป็นต้นมา อาทิเช่น เจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ที่มีพระพุทธรูปทองคำจำนวนมากไหลออกมาเมื่อตอนฝนตก เสาหงส์และหงส์โลหะขนาดใหญ่สูง 101 เซนติเมตร และขนาดเล็กสูง 48 เซนติเมตร ซึ่งมีความสวยงาม

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

วัดประสาธ สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวได้ทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ยกเว้นคุณลักษณะย่อยด้านศิลปวัฒนธรรม ดังผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	67	ดี
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	67	ดี
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	40	ต่ำ
4.UT:ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	-	-
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	62	ดี
5.DM: การบริหารจัดการ	61	ดี
6.AB: ทักษะและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	63	ดี
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	75	ดีมาก
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	62	ดี
เฉลี่ยรวม	62	ดี

สัญลักษณ์มาตรฐาน 3 ดาว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมของวัดประสาธพบว่า อยู่ในระดับดี มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 3 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปรพบว่า ไม่มีตัวแปรใดได้รับการประเมินในระดับดีเยี่ยม ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น ได้รับการประเมินในระดับดีมาก ตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับดีมีทั้งหมด 6 ตัวแปร คือ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อย

ประวัติศาสตร์-โบราณคดี ตัวแปรการบริหารและการจัดการ ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ไม่มีตัวแปรใดได้รับการประเมินในระดับปานกลาง ขณะที่ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยวได้รับการประเมินในระดับต่ำ

ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น ได้รับการประเมินในระดับดีมาก โดยประชาชนในท้องถิ่นได้ให้การยอมรับและมีความรู้สึกเป็นเจ้าของแหล่งท่องเที่ยว แต่การได้รับประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการยังไม่เพียงพอ

ในระดับดี มีตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับนี้ทั้งหมด 6 ตัวแปรด้วยกัน คือ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว มีปัญหาในเรื่องความชัดเจนของป้ายบอกทางและคุณภาพของถนน ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว พบว่า แหล่งท่องเที่ยวสามารถรองรับนักท่องเที่ยวสูงสุดครั้งละ 300 คน โดยแหล่งท่องเที่ยวมีศักยภาพในการจะรองรับปริมาณนักท่องเที่ยวที่จะก่อให้เกิดปัญหาขยะได้ครั้งละ 1500 คน ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยประวัติศาสตร์-โบราณคดี มีปัญหาในเรื่องความกลมกลืนของสถาปัตยกรรม และบรรยากาศของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรการบริหารและการจัดการ ขาดการจัดเตรียมป้ายสื่อความหมาย ป้ายสื่อให้ความรู้ เอกสารเผยแพร่ ตลอดจนเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่เพียงพอ ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ยังขาดความพอใจในความสะอาดและความปลอดภัย ความมีไมตรีจากคนพื้นถิ่น ความพึงพอใจในคุณค่าเชิงการท่องเที่ยว และความรู้สึกคุ้มค่าต่อการได้มาเยี่ยมชม ตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ขาดการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสม โดยเฉพาะป้ายคำเตือนทิ้งขยะให้ถูกที่ซึ่งยังมีไม่เพียงพอ ระบบการกำจัดขยะและสภาพความกลมกลืนระหว่างที่รองรับขยะกับสภาพแวดล้อมยังไม่เหมาะสม

ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยวได้รับการประเมินในระดับต่ำ พบว่า มีนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมประมาณ 7,000 คนต่อปี โดยปริมาณนักท่องเที่ยวจะเพิ่มสูงตามช่วงเวลาที่เป็งานประจำปีของแหล่งท่องเที่ยว

11. พิพิธภัณฑ์บ้านโคนใต้

ตั้งอยู่ที่ ตำบลคณทิ อำเภอมือง มีโบราณวัตถุ มากมาย ตั้งอยู่ภายในวัดและยังมีโบราณวัตถุที่มีค่าแก่การอนุรักษ์ และศึกษาเป็นอย่างยิ่งซึ่งวัตถุโบราณต่าง ๆ มีอายุนับร้อยปี ตั้งแต่กรุงสุโขทัยเป็นต้นมา

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

พิพิธภัณฑ์บ้านโคนใต้ สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวได้ทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ยกเว้นคุณลักษณะย่อยด้านศิลปวัฒนธรรม ดังผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	66	ดี
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	56	ปานกลาง
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	33	ต่ำ
4.UT: ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	-	-
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	65	ดี
5.DM: การบริหารและการจัดการ	55	ปานกลาง
6.AB: ทักษะและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	62	ดี
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	62	ดี
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	62	ดี
เฉลี่ยรวม	57	ปานกลาง

สัญลักษณ์มาตรฐาน 2 ดาว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมของพิพิธภัณฑ์บ้านโคนใต้ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 2 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปรพบว่า ไม่มีตัวแปรใดได้รับการประเมินในระดับดีเยี่ยมและดีมาก ตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับดีมีทั้งหมด 5 ตัวแปร คือ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยประวัติศาสตร์-โบราณคดี ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ขณะที่ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว และตัวแปรการบริหารและการจัดการได้รับการประเมินในระดับปานกลาง ส่วนตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยวได้รับการประเมินในระดับต่ำ

ในระดับดี ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว มีปัญหาในเรื่องที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวที่ขาดความเหมาะสมตามหลักการจัดใช้พื้นที่และไม่ช่วยเสริมวัฒนธรรมของพื้นที่ ทั้งยังขาดป้ายบอกทางที่มีความชัดเจน ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยประวัติศาสตร์-โบราณคดี มีปัญหาเรื่องของการกลมกลืนของสถาปัตยกรรมและผังบริเวณ ทั้งยังขาดความผูกพันต่อท้องถิ่น ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ยังขาดความพอใจในความสะอาดและความปลอดภัย ความมีไมตรีจากคนพื้นถิ่น ความพึงพอใจในคุณค่าเชิงการท่องเที่ยว และความรู้สึกรักหวงแหนต่อการได้มาเยี่ยมชม ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น พบว่า การได้รับประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ยังไม่เพียงพอ ตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ขาดการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสม โดยเฉพาะป้ายคำเตือนทิ้งขยะให้ถูกที่ซึ่งยังมีไม่เพียงพอ ระบบการกำจัดขยะและสภาพความกลมกลืนระหว่างที่รองรับขยะกับสภาพแวดล้อมยังไม่เหมาะสม

สำหรับระดับปานกลาง ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวสามารถรองรับนักท่องเที่ยวสูงสุดครั้งละ 30 คน โดยแหล่งท่องเที่ยวมีศักยภาพในการจะรองรับปริมาณนักท่องเที่ยวที่จะก่อให้เกิดปัญหาขยะได้ครั้งละ 30 คน ตัวแปรการบริหารและจัดการ ขาดการจัดเตรียมป้ายสื่อให้ความรู้เอกสารเผยแพร่ ตลอดจนเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่เพียงพอ

ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยวได้รับการประเมินในระดับต่ำ พบว่า มีนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมประมาณ 7,000 คนต่อปี โดยปริมาณนักท่องเที่ยวจะเพิ่มสูงตามช่วงเวลาที่เป็งานประจำปีของแหล่งท่องเที่ยว

12. วัดพระใหญ่

ตั้งอยู่ที่ ตำบลเทพนคร อำเภอเมือง มีพระใหญ่นาคสูงเท่าตึก 3 ชั้น อยู่ในวัด (อยู่ในท่านั่งสมาธิ) ซึ่งมีความศักดิ์สิทธิ์และชาวบ้านมีความเคารพนับถือ เลื่อมใสมาก

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

วัดพระใหญ่ สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวได้ทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ยกเว้นคุณลักษณะย่อยด้านศิลปวัฒนธรรม ดังผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	67	ดี
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	28	ต่ำ
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	33	ต่ำ
4.UT: ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	-	-
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	58	ปานกลาง
5.DM: การบริหารและการจัดการ	60	ปานกลาง
6.AB: ทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	64	ดี
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	75	ดีมาก
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	62	ดี
เฉลี่ยรวม	56	ปานกลาง

สัญลักษณ์มาตรฐาน 2 ดาว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมของวัดพระใหญ่ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 2 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปรพบว่า ไม่มีตัวแปรใดได้รับการประเมินในระดับดีเยี่ยม ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่นได้รับการประเมินในระดับดีมาก ตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับดีมีทั้งหมด 3 ตัวแปร คือ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยประวัติศาสตร์-โบราณคดี และตัวแปรการบริหารและการจัดการได้รับการประเมินในระดับปานกลาง ขณะที่ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว และตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยวได้รับการประเมินในระดับต่ำ

ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่นได้รับการประเมินในระดับดีมาก พบว่า แหล่งท่องเที่ยวได้รับการยอมรับจากประชาชนในท้องถิ่น แต่การได้รับประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมของประชาชนในท้องถิ่นยังไม่เพียงพอ

ในระดับดี ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว มีปัญหาในเรื่องที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว เพราะไม่ได้ช่วยเสริมวัฒนธรรมของพื้นที่ และยังขาดความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ยังขาดความพอใจในความสะอาดและความปลอดภัย ความพึงพอใจในคุณค่าเชิงการท่องเที่ยว และความรู้สึกรักหวงแหนต่อการได้มาเยี่ยมชม ตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ขาดการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสม โดยเฉพาะป้ายคำเตือนทิ้งขยะให้ถูกที่ซึ่งยังมีไม่เพียงพอ ระบบการกำจัดขยะและสภาพความกลมกลืนระหว่างที่รองรับขยะกับสภาพแวดล้อมยังไม่เหมาะสม

สำหรับตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับปานกลาง ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยประวัติศาสตร์-โบราณคดี พบว่า ขาดความมั่งคั่งทางศิลปกรรม คุณค่าทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี และคุณค่าทางวิชาการและการศึกษา ตัวแปรการบริหารและการจัดการ พบว่า ขาดความเหมาะสมของป้ายสื่อความหมาย ป้ายสื่อเพื่อให้ความรู้ ขาดการตรวจสอบซ่อมบำรุงที่เหมาะสม ตลอดจนมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยไม่พอเพียง

ตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับต่ำ ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว พบว่า แหล่งท่องเที่ยวสามารถรองรับนักท่องเที่ยวสูงสุดครั้งละ 300 คน โดยแหล่งท่องเที่ยวมีศักยภาพในการจะรองรับปริมาณนักท่องเที่ยวที่จะก่อให้เกิดปัญหาขยะได้ครั้งละ 200 คน ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว พบว่า มีนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมประมาณ 3,600 คนต่อปี โดยปริมาณนักท่องเที่ยวจะเพิ่มสูงตามช่วงเวลาเทศกาลต่างๆของแหล่งท่องเที่ยว

13. งานนบพระเล่นเพลง

จัดขึ้นในระหว่างวันมาฆบูชาหรือวันเพ็ญเดือนสาม ประมาณเดือนกุมภาพันธ์ เป็นการฟื้นฟูงานประเพณีดั้งเดิมตามหลักฐานในศิลาจารึกเมืองพระชุม หรือเมืองนครชุม ที่กล่าวถึงการจัดขบวนแห่ไปนบพระมาตั้งแต่ครั้งกรุงสุโขทัย ขบวนจะข้ามแม่น้ำปิงไปนมัสการพระบรมธาตุเจดีย์ที่ฝั่งนครชุม มีการแสดงมหรสพศิลปวัฒนธรรมไทย และการออกร้านของส่วนราชการและเอกชน

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

งานนบพระเล่นเพลง สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวได้ทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ยกเว้นคุณลักษณะย่อยด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี ดังผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	77	ดีมาก
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	60	ปานกลาง
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	68	ดี
4.UT: ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	83	ดีเยี่ยม
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	-	-
5.DM: การบริหารจัดการ	78	ดีมาก
6.AB: ทักษะและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	80	ดีมาก
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	76	ดีมาก
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	57	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	71	ดีมาก

สัญลักษณ์มาตรฐาน 4 ดาว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมของงานนบพระเล่นเพลงพบว่า อยู่ในระดับดีมาก มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 4 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปรพบว่า ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยศิลปวัฒนธรรมได้รับการประเมินในระดับดีเยี่ยม

ตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับดีมากมีทั้งหมด 4 ตัวแปร คือ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรการบริหารและการจัดการ ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว และตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยวได้รับการประเมินในระดับดี ขณะที่ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยวและตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้รับการประเมินในระดับปานกลาง

ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยศิลปวัฒนธรรมได้รับการประเมินในระดับดีเยี่ยม โดยได้คะแนนถึงร้อยละ 83 เป็นผลมาจากกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่มีลักษณะเด่น มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน มีความผูกพันกับคนท้องถิ่น จนทำให้มีการสืบทอดภูมิปัญญาและองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง

ในระดับดีมาก ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว มีที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวซึ่งช่วยเสริมวัฒนธรรมของพื้นที่ แต่มีปัญหาในเรื่องของความเหมาะสมตามฤดูกาล เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวนี้มีลักษณะเป็นกิจกรรมทางวัฒนธรรมและประเพณีประจำปี ตัวแปรการบริหารและการจัดการ มีความสมบูรณ์ในเรื่องความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน แต่มีปัญหาเรื่องการจัดเตรียมเอกสารเผยแพร่ ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว พบว่า ได้รับความพึงพอใจในคุณค่าเชิงการท่องเที่ยวและความรู้สึกคุ้มค่าต่อการได้มาเยี่ยมชม แต่ยังขาดความพึงพอใจในเรื่องการบริการ ความสะอาดและความปลอดภัย ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น พบว่า แหล่งท่องเที่ยวได้รับการยอมรับและรู้สึกเป็นเจ้าของจากประชาชนในท้องถิ่น แต่ยังขาดการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการ

ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยวได้รับการประเมินในระดับดี พบว่า มีนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมประมาณ 20,000 คนต่อปี โดยจะมีนักท่องเที่ยวเฉพาะช่วงเวลาที่มีงานประเพณีของแหล่งท่องเที่ยว

ในระดับปานกลาง ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว พบว่า แหล่งท่องเที่ยวสามารถรองรับนักท่องเที่ยวสูงสุดครั้งละ 3,500 คน โดยแหล่งท่องเที่ยวมีศักยภาพในการจะรองรับปริมาณนักท่องเที่ยวที่จะก่อให้เกิดปัญหาขยะได้ครั้งละ 3,000 คน ตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พบว่า ขาดการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสม โดยเฉพาะป้ายคำเตือนทิ้งขยะให้ถูกที่และอุปกรณ์รองรับขยะยังมีไม่เพียงพอ ระบบการกำจัดขยะและสภาพความกลมกลืนระหว่างที่รองรับขยะกับสภาพแวดล้อมยังไม่เหมาะสม

14. งานสารทไทย-กล้วยไข่

จัดในช่วงวันสารทไทย ตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ และแรม 1 ค่ำ ของเดือนกันยายนทุกปี เพื่อเผยแพร่กล้วยไข่ ซึ่งเป็นผลไม้พื้นเมืองของจังหวัด ในงานจะมีการประกวดและจำหน่ายกล้วยไข่ การแข่งขันกวนกระยาสารท งาน นิทรรศการทางการเกษตร การออกร้านจำหน่ายสินค้าและการแสดงมหรสพต่างๆ

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

งานสารทไทย-กล้วยไข่ สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวได้ทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ยกเว้นคุณลักษณะย่อยด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี ดังผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	73	ดีมาก
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	60	ปานกลาง
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	40	ต่ำ
4.UT: ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	80	ดีมาก
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	-	-
5.DM: การบริหารจัดการ	61	ดี
6.AB: ทักษะและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	74	ดีมาก
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	74	ดีมาก
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	53	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	64	ดี

สัญลักษณ์มาตรฐาน 3 ดาว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมของงานสารทไทย-กล้วยไข่ พบว่าอยู่ในระดับดี มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 3 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปรพบว่า ไม่มีตัวแปรใดได้รับการประเมินในระดับดีเยี่ยม ตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับดีมากมีทั้งหมด 4 ตัวแปร คือ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยศิลปวัฒนธรรม ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว และตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น

ตัวแปรการบริหารและจัดการได้รับการประเมินในระดับดี ขณะที่ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยวและตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้รับการประเมินในระดับปานกลาง ส่วนตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยวได้รับการประเมินในระดับต่ำ

ในระดับดีมาก ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว มีที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวอันเป็นที่ยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวก แต่มีปัญหาเรื่องความเหมาะสมตามฤดูกาลและความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยศิลปวัฒนธรรม พบว่า เป็นผลมาจากกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่มีลักษณะเด่น มีความผูกพันกับคนท้องถิ่น จนทำให้มีการสืบทอดภูมิปัญญาและองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง แต่ยังขาดความเป็นเอกลักษณ์ด้านศิลปวัฒนธรรม ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว พบว่า ได้รับความพึงพอใจในไมตรีของคนท้องถิ่น แต่ยังขาดความพึงพอใจในเรื่องการบริการ ความสะอาดและความปลอดภัย ตลอดจนคุณค่าเชิงการท่องเที่ยวและความรู้สึกคุ้มค่าต่อการได้มาเยี่ยมชม ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น พบว่า แหล่งท่องเที่ยวได้รับการยอมรับและรู้สึกเป็นเจ้าของจากประชาชนในท้องถิ่น แต่ยังขาดการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการ

ตัวแปรการบริหารและจัดการได้รับการประเมินในระดับดี พบว่า มีปัญหาเรื่องการจัดเตรียมเอกสารเผยแพร่และการจัดทำป้ายสื่อเพื่อให้ความรู้

ในระดับปานกลาง ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว พบว่า แหล่งท่องเที่ยวสามารถรองรับนักท่องเที่ยวสูงสุดครั้งละ 3,500 คน โดยแหล่งท่องเที่ยวมีศักยภาพในการจะรองรับปริมาณนักท่องเที่ยวที่จะก่อให้เกิดปัญหาขยะได้ครั้งละ 3,000 คน ตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พบว่า ขาดการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสม โดยเฉพาะป้ายคำเตือนทิ้งขยะให้ถูกที่และอุปกรณ์รองรับขยะยังมีไม่เพียงพอ ระบบการกำจัดขยะและสภาพความกลมกลืนระหว่างที่รองรับขยะกับสภาพแวดล้อมยังไม่เหมาะสม

ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยวได้รับการประเมินในระดับต่ำ พบว่า มีนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมประมาณ 20,000 คนต่อปี โดยจะมีนักท่องเที่ยวเฉพาะช่วงเวลาที่มีงานเทศกาลของแหล่งท่องเที่ยว

15. เทศกาลกินก๋วยเตี๋ยว

ก๋วยเตี๋ยวเป็นอาหารจานด่วนยอดนิยมของคนกำแพงเพชร และนักท่องเที่ยวที่มักแวะมากินในช่วงมื่อกลางวัน กำแพงเพชรมีร้านก๋วยเตี๋ยวอร่อย ๆ หลายแห่งที่อร่อยแบบไม่ต้องเติมเครื่องปรุง เช่น ร้านก๋วยเตี๋ยวชากงิ้ว ที่มีเส้นเหนียวนุ่ม ปรุงด้วยหมูแดง อร่อยทั้งแห้งและน้ำ นอกจากนี้ยังมีบะหมี่เหลืองขึ้นชื่อ ร้านกำแพงเพชรโกษา ร้านเซียงบะหมี่ ทางจังหวัดจึงได้จัดงานดังกล่าวขึ้นเป็นประจำทุกปีในช่วงต้นเดือนธันวาคม มีการออกร้านก๋วยเตี๋ยวอร่อยที่ขึ้นชื่อ ให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวเลือกได้ตามใจชอบ

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

เทศกาลกินก๋วยเตี๋ยว สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวได้ทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ยกเว้นคุณลักษณะย่อยด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี ดังผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	72	ดีมาก
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	55	ปานกลาง
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	60	ปานกลาง
4.UT: ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	74	ดีมาก
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	-	-
5.DM: การบริหารและการจัดการ	74	ดีมาก
6.AB: ทักษะและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	75	ดีมาก
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	80	ดีมาก
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	57	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	68	ดี

สัญลักษณ์มาตรฐาน 3 ดาว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมของเทศกาลกินก๋วยเตี๋ยว พบว่า อยู่ในระดับดี มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 3 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปรพบว่า ไม่มีตัวแปรใดได้รับการประเมินในระดับดีเยี่ยม ตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับดีมากมีทั้งหมด 5 ตัวแปร คือ ตัว

แปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อย ศิลปวัฒนธรรม ตัวแปรการบริหารและการจัดการ ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว และตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น ไม่มีตัวแปรใดได้รับการประเมินในระดับดี ขณะที่ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้รับการประเมินในระดับปานกลาง

ในระดับดีมาก ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว มีที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวอันเป็นที่ยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวก แต่มีปัญหาเรื่องความเหมาะสมตามฤดูกาลและความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยวในส่วนของคุณค่าเชิงวิชาการและการศึกษา และที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวยังไม่ช่วยเสริมวัฒนธรรมของพื้นที่ ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อย ศิลปวัฒนธรรม พบว่าเป็นผลมาจากกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่มีลักษณะเด่น มีความผูกพันกับคนท้องถิ่น แต่ยังคงขาดความเป็นเอกลักษณ์ด้านศิลปวัฒนธรรม ตัวแปรการบริหารและการจัดการ พบว่า มีความพร้อมเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวก แต่มีปัญหาเรื่องการจัดทำป้ายสื่อเพื่อให้ความรู้และขาดศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว พบว่า ได้รับความพึงพอใจในไมตรีของคนท้องถิ่น แต่ยังคงขาดความพึงพอใจในเรื่องการบริการ ความสะอาดและความปลอดภัย ตลอดจนคุณค่าเชิงการท่องเที่ยวและความรู้สึกคุ้มค่าต่อการได้มาเยี่ยมชม ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น พบว่า แหล่งท่องเที่ยวได้รับการยอมรับและรู้สึกเป็นเจ้าของจากประชาชนในท้องถิ่น แต่การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการยังไม่เพียงพอ

ในระดับปานกลาง ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว พบว่า แหล่งท่องเที่ยวสามารถรองรับนักท่องเที่ยวสูงสุดครั้งละ 4,000 คน โดยแหล่งท่องเที่ยวมีศักยภาพในการจะรองรับปริมาณนักท่องเที่ยวที่จะก่อให้เกิดปัญหาขยะได้ครั้งละ 3,500 คน ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว พบว่า มีนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมประมาณ 20,000 คนต่อปี โดยจะมีนักท่องเที่ยวเฉพาะช่วงเวลาที่มียานเทศกาลของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พบว่า ขาดการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสม โดยเฉพาะป้ายคำเตือนทิ้งขยะให้ถูกที่และอุปกรณ์รองรับขยะยังมีไม่เพียงพอ ระบบการกำจัดขยะและสภาพความกลมกลืนระหว่างที่รองรับขยะกับสภาพแวดล้อมยังไม่เหมาะสม

16. ประเพณีก่อเจดีย์ทรายน้ำไหลริมปิง

ประชาชนชาวตำบลนครชุม ได้ร่วมกันจัดงานในบริเวณวัดพระบรมธาตุ โดยการขนทรายเข้าวัด แล้วตกแต่งด้วยดอกไม้ ธงทิว พวกเต่าร้าง(ใช้กระดาดสีทับเป็นสามเหลี่ยม) ทำการแห่ผ้าไปห่มพระบรมธาตุซึ่งมีขบวนแห่ที่สวยงาม นอกจากนั้นประชาชนยังมีการก่อพระทรายน้ำไหล คือ การก่อเจดีย์ทรายที่หาดริมแม่น้ำปิงแล้วให้ร่อนน้ำไหลรอบองค์พระเจดีย์

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

ประเพณีก่อเจดีย์ทรายน้ำไหลริมปิง สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวได้ทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ยกเว้นคุณลักษณะย่อยด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี ดังผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	77	ดีมาก
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	53	ปานกลาง
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	52	ปานกลาง
4.UT: ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	80	ดีมาก
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	-	-
5.DM: การบริหารจัดการ	70	ดี
6.AB: ทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	78	ดีมาก
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	74	ดีมาก
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	64	ดี
เฉลี่ยรวม	68	ดี

สัญลักษณ์มาตรฐาน 3 ดาว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมของประเพณีก่อเจดีย์ทรายน้ำไหลริมปิง พบว่า อยู่ในระดับดี มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 3 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปรพบว่า ไม่มีตัวแปรใดได้รับการประเมินในระดับดีเยี่ยม ตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับดีมากมีทั้งหมด 4 ตัวแปร คือ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้าน

คุณลักษณะย่อยศิลปวัฒนธรรม ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว และตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น ตัวแปรการบริหารและการจัดการ และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้รับการประเมินในระดับดี ขณะที่ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว ได้รับการประเมินในระดับปานกลาง

ในระดับดีมาก ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว มีที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวอันเป็นที่ยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวก แต่มีปัญหาเรื่องความเหมาะสมตามฤดูกาลและความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยวในส่วนของคุณค่าเชิงวิชาการและการศึกษา ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยศิลปวัฒนธรรม พบว่า มีกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่มีลักษณะเด่น มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน มีความผูกพันกับคนท้องถิ่น จนทำให้มีการสืบทอดภูมิปัญญาและองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว พบว่า ได้รับความพึงพอใจในไมตรีของคนท้องถิ่น พึงพอใจในเรื่องการบริการ ความสะอาดและความปลอดภัย ตลอดจนคุณค่าเชิงการท่องเที่ยว แต่มีความรู้สึกยังไม่คุ้มค่าต่อการได้มาเยี่ยมชม ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น พบว่า แหล่งท่องเที่ยวได้รับการยอมรับและรู้สึกเป็นเจ้าของจากประชาชนในท้องถิ่น แต่การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการ และการจัดกิจกรรมนันทนาการยังไม่เพียงพอ

ในระดับดี ตัวแปรการบริหารและการจัดการ พบว่า มีความพร้อมเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน แต่มีปัญหาเรื่องการจัดทำป้ายสื่อเพื่อให้ความรู้และการจัดเตรียมเอกสารเผยแพร่ ตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พบว่า ขาดการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสม โดยเฉพาะป้ายคำเตือนทิ้งขยะให้ถูกที่และอุปกรณ์รองรับขยะยังมีไม่เพียงพอ ระบบการกำจัดขยะและสภาพความกลมกลืนระหว่างที่รองรับขยะกับสภาพแวดล้อมยังไม่เหมาะสม

ในระดับปานกลาง ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว พบว่า แหล่งท่องเที่ยวสามารถรองรับนักท่องเที่ยวสูงสุดครั้งละ 4,000 คน โดยแหล่งท่องเที่ยวมีศักยภาพในการจะรองรับปริมาณนักท่องเที่ยวที่จะก่อให้เกิดปัญหาขยะได้ครั้งละ 3,000 คน มีปัญหาเรื่องวัสดุที่ใช้ในการสร้างแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว พบว่า มีนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมประมาณ 20,000 คนต่อปี โดยจะมีนักท่องเที่ยวเฉพาะช่วงเวลาที่มียานประเพณีของแหล่งท่องเที่ยว

17. ประเพณีลอยกระทง-ทอดผ้าป่าแถว

ประชาชนทำพิธีคือนำชะลอมบรรจุสิ่งของ เช่น กล้วย อ้อย ไปยังวัดที่ตนเองตั้งใจจะทอดผ้าป่า วางเรียงรายไว้แล้วเขียนหมายเลข พระสงฆ์จับสลากได้หมายเลขใดก็ไปที่กองผ้าป่านั้นเสร็จสิ้นพิธี ทุกคนก็มุ่งหน้าสู่ลำน้ำปิงเพื่อทำพิธีลอยกระทงที่เรียกว่ากระทงสาย โดยเอาธูปธูปน้ำมันยางปักไปในกาบกล้วย แล้วลอยเป็นสายต่อกันไป เป็นอีกประเพณีหนึ่งที่สำคัญของชุมชน

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

ประเพณีลอยกระทง-ทอดผ้าป่าแถว สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวได้ทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ยกเว้นคุณลักษณะย่อยด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี ดังผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	74	ดีมาก
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	67	ดี
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	52	ปานกลาง
4.UT: ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	77	ดีมาก
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	-	-
5.DM: การบริหารและการจัดการ	53	ปานกลาง
6.AB: ทักษะและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	68	ดี
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	80	ดีมาก
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	55	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	65	ดี

สัญลักษณ์มาตรฐาน 3 ดาว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมของประเพณีลอยกระทง-ทอดผ้าป่าแถว พบว่า อยู่ในระดับดี มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 3 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปรพบว่า ไม่มีตัวแปรใดได้รับการประเมินในระดับดีเยี่ยม ตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับดีมากมีทั้งหมด 3

ตัวแปร คือ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้าน คุณลักษณะย่อยศิลปวัฒนธรรม และตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น ตัวแปรความทนทานของแหล่ง ท่องเที่ยวและตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวได้รับการประเมินในระดับดี ขณะที่ตัวแปรจำนวน นักท่องเที่ยว ตัวแปรการบริหารและการจัดการ และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวม 3 ตัวแปรได้รับการ ประเมินในระดับปานกลาง

ในระดับดีมาก ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว มีที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวอันเป็นที่ ยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวก แต่มีปัญหาเรื่องความเหมาะสมตาม ฤดูกาลและความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยวในส่วนของคุณค่าเชิงวิทยาการและการศึกษา ตัวแปรประเภทของ กิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยศิลปวัฒนธรรม พบว่า มีกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่มีลักษณะเด่น มี ความผูกพันกับคนท้องถิ่น จนทำให้มีการสืบทอดภูมิปัญญาและองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง แต่ความเป็นเอกลักษณ์ ด้านศิลปวัฒนธรรมเฉพาะตนยังไม่เพียงพอ ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น พบว่า แหล่งท่องเที่ยว ได้รับการยอมรับและรู้สึกเป็นเจ้าของจากประชาชนในท้องถิ่น โดยมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการ

ในระดับดี ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว พบว่า แหล่งท่องเที่ยวสามารถรองรับนักท่องเที่ยว สูงสุดครั้งละ 5,000 คน โดยแหล่งท่องเที่ยวมีศักยภาพในการจะรองรับปริมาณนักท่องเที่ยวที่จะก่อให้เกิดปัญหา ขยะได้ครั้งละ 4,000 คน มีปัญหาเรื่องวัสดุที่ใช้ในการสร้างแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของ นักท่องเที่ยว พบว่า ได้รับความพึงพอใจในไมตรีของคนท้องถิ่น แต่ยังไม่มีความพึงพอใจในเรื่องการบริการ ความสะอาดและความปลอดภัย ตลอดจนคุณค่าเชิงการท่องเที่ยว และมีความรู้สึกยังไม่คุ้มค่าต่อการได้มาเยี่ยมชม

ในระดับปานกลาง ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว พบว่า มีนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมประมาณ 10,000 คนต่อ ปี โดยจะมีนักท่องเที่ยวเฉพาะช่วงเวลาที่มียานประเพณีของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรการบริหารและการจัดการ พบว่า มีปัญหาเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวก โดยเฉพาะป้ายสื่อความหมาย รวมไปถึงวิธีการเผยแพร่ความรู้ของแหล่ง ท่องเที่ยว เช่น การจัดทำป้ายสื่อเพื่อให้ความรู้ การจัดเตรียมเอกสารเผยแพร่ ตลอดจนศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ตัว แปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พบว่า ขาดการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสม โดยเฉพาะป้ายคำเตือนทิ้งขยะให้ ถูกที่และอุปกรณ์รองรับขยะยังมีไม่เพียงพอ ระบบการกำจัดขยะและสภาพความกลมกลืนระหว่างที่รองรับขยะ กับสภาพแวดล้อมยังไม่เหมาะสม

18. ศูนย์วัฒนธรรมตำบลนครชุม

ที่ตั้งศูนย์ ณ วัดพระบรมธาตุ หมู่ที่ 3 ตำบลนครชุม อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร โดยมีเป้าหมายเพื่ออนุรักษ์ฟื้นฟูภูมิปัญญาและถ่ายทอดสู่ลูกหลาน ตลอดจนมีเป้าหมายเพื่อจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ชุมชนและศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในมิติต่าง ๆ

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

ศูนย์วัฒนธรรมตำบลนครชุม สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวได้ทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ยกเว้นคุณลักษณะย่อยด้านศิลปวัฒนธรรม ดังผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	71	ดีมาก
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	50	ต่ำ
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	40	ต่ำ
4.UT: ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	-	-
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	69	ดี
5.DM: การบริหารและการจัดการ	66	ดี
6.AB: ทักษะคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	72	ดีมาก
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	68	ดี
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	70	ดี
เฉลี่ยรวม	63	ดี

สัญลักษณ์มาตรฐาน 3 ดาว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมศูนย์วัฒนธรรมตำบลนครชุม พบว่าอยู่ในระดับดี มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 3 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปรพบว่า ไม่มีตัวแปรใดได้รับการประเมินในระดับดีเยี่ยม ตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับดีมากมีทั้งหมด 2 ตัวแปร คือ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวและตัวแปรทักษะคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยประวัติศาสตร์-โบราณคดี ตัวแปรการบริหารและการจัดการ

ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวม 4 ตัวแปรได้รับการประเมินในระดับดี ไม่มีตัวแปรใดได้รับการประเมินในระดับปานกลาง ขณะที่ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยวและตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยวได้รับการประเมินในระดับต่ำ

ในระดับดีมาก ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว มีที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวอันเป็นที่ยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวก แต่มีปัญหาเรื่องความสมบูรณ์และความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนปริมาณและความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวในอาณาบริเวณใกล้เคียงยังไม่เพียงพอ ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว พบว่า ได้รับความพึงพอใจในโมติของคนท้องถิ่น พึงพอใจในเรื่องการบริการ ความสะอาดและความปลอดภัย แต่ไม่พึงพอใจคุณค่าเชิงการท่องเที่ยว และมีความรู้สึกลังเลไม่คุ้มค่าต่อการได้มาเยี่ยมชม

ในระดับดี ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยประวัติศาสตร์-โบราณคดี พบว่า คุณลักษณะคุณค่าทางสุนทรียศาสตร์ เช่น ศิลปกรรม สถาปัตยกรรม ผังบริเวณโดยรอบยังไม่สมบูรณ์ บรรยากาศและความหนาแน่นของแหล่งท่องเที่ยวไม่เหมาะสม ตัวแปรการบริหารและการจัดการ พบว่า มีปัญหาเรื่องการจัดเตรียมเอกสารเผยแพร่และปริมาณของมัคคุเทศก์ท้องถิ่นที่ยังไม่เพียงพอ ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการ และการได้รับประโยชน์จากแหล่งท่องเที่ยวยังไม่เพียงพอ ตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พบว่า ขาดการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสม โดยเฉพาะป้ายคำเตือนทิ้งขยะให้ถูกที่ยังมีไม่เพียงพอ ระบบการกำจัดขยะและสภาพความกลมกลืนระหว่างที่รองรับขยะกับสภาพแวดล้อมยังไม่เหมาะสม และยังไม่มีการจัดทำป้ายประกาศ ระเบียบข้อบังคับ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ในระดับต่ำตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว พบว่า แหล่งท่องเที่ยวสามารถรองรับนักท่องเที่ยวสูงสุดครั้งละ 100 คน โดยแหล่งท่องเที่ยวมีศักยภาพในการจะรองรับปริมาณนักท่องเที่ยวที่จะก่อให้เกิดปัญหาขยะได้ครั้งละ 150 คน ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว พบว่า มีนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมประมาณ 7,000 คนต่อปี

19. วัดพระบรมธาตุ กำแพงเพชร

ตั้งอยู่กลางเมืองนครชุมสันนิฐานว่าสร้างมาแล้วตั้งแต่สมัยสุโขทัย ตามหลักฐานในศิลาจารึกสุโขทัย หลักที่ 3 (จารึกนครชุม) ได้กล่าวถึง พระมหาธรรมราชาลิไท ได้ประดิษฐานพระศรีรัตนมหาธาตุและปลูกพระศรีมหาโพธิ์ ซึ่งได้มาจากลังกา ทวีปที่เมืองนครชุม ในปี พ.ศ. 1900 พระมหาธาตุที่กล่าวไว้ในศิลาจารึกเชื่อกันว่าคือ วัดพระบรมธาตุแห่งนี้

เจดีย์วัดพระบรมธาตุปัจจุบันเป็นรูปทรงพระเจดีย์พม่า เนื่องจากครั้งสมัยรัชกาลที่ 5 ทรงอนุญาตให้พ่อค้าชาวพม่า ซ่อมแซมปฏิสังขรณ์สร้างพระเจดีย์ใหญ่กว่าเดิมโดยได้สร้างตามแบบเจดีย์พม่าดังที่ปรากฏในปัจจุบัน

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

วัดพระบรมธาตุ จังหวัดกำแพงเพชร สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวได้ในทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ดังผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	72	ดีมาก
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	68	ดี
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	60	ปานกลาง
4.UT: ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	86	ดีเยี่ยม
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	61	ดี
5.DM: การบริหารและการจัดการ	61	ดี
6.AB: ทักษะคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	71	ดีมาก
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	74	ดีมาก
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	68	ดี
เฉลี่ยรวม	68	ดี

สัญลักษณ์มาตรฐาน

3 ดาว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมของวัดพระบรมธาตุ จังหวัดกำแพงเพชร พบว่าจัดอยู่ในระดับดี มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 3 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปร มีตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยมเพียงตัวแปรเดียว คือ ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยศิลปวัฒนธรรม ในระดับดีมากมี 3 ตัวแปรคือ ตัวแปรลักษณะกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว และตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยประวัติศาสตร์-โบราณคดี ตัวแปรการบริหารและจัดการ และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวม 4 ตัวแปรได้รับการประเมินในระดับดี ขณะที่ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยวถูกประเมินได้ระดับปานกลาง

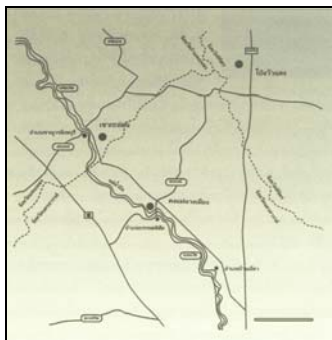
คะแนนร้อยละสูงสุดจากการประเมินวัดพระบรมธาตุ จังหวัดกำแพงเพชรคือ ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยศิลปวัฒนธรรม ซึ่งได้คะแนนร้อยละ 86 อันเป็นผลมาจากกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมของทางวัดพระบรมธาตุเองที่มีความเป็นเอกลักษณ์และสามารถอนุรักษ์คุณลักษณะดังกล่าวจนสืบเนื่องถึงปัจจุบัน

ทางด้าน 3 ตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับดีมากนั้น เป็นผลมาจากยังขาดความสมบูรณ์ในแต่ละตัวแปร ดังกรณีของตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ที่ยังขาดความสมบูรณ์ของสภาพดั้งเดิมและคุณค่าเชิงวิชาการและการศึกษา ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว มีปัญหาในเรื่องของความพึงพอใจเชิงคุณค่าของการท่องเที่ยว รวมทั้งด้านความพอใจในบริการของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น ยังขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของประชาชนท้องถิ่น

สำหรับตัวแปรระดับดี 4 ตัวแปร ยังขาดความสมบูรณ์ในแต่ละตัวแปรอีกหลายคุณลักษณะ ได้แก่ ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยวที่ยังมีปัญหในเรื่องของการรองรับขยะ ในกรณีที่มีจำนวนนักท่องเที่ยว 3,500 คนขึ้นไปซึ่งน้อยกว่าปริมาณการเข้าชมของนักท่องเที่ยวที่รับได้สูงสุดคือประมาณ 4,000 คน ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยประวัติศาสตร์-โบราณคดี มีปัญหาสำคัญอยู่เรื่องของคุณค่าทั้งในเชิงสุนทรียศาสตร์ ประวัติศาสตร์-โบราณคดี ตลอดจนคุณค่าทางวิชาการและการศึกษาที่ยังมีไม่มากพอ ตัวแปรการบริหารและจัดการพบว่า ยังขาดในเรื่องของการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น จัดสร้างป้ายสื่อความหมาย ปริมาณลานจอดรถ ทางเดินและสุขาที่เพียงพอ ตลอดจนขาดการจัดเตรียมเอกสารเผยแพร่แหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ยังมีการระบบการจัดการขยะที่ยังไม่ถูกวิธี รวมทั้งยังขาดป้ายคำเตือนทิ้งขยะให้ถูกที่และที่รองรับขยะที่กลมกลืนกับสภาพแวดล้อม

ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยวอยู่ระดับปานกลาง เพราะช่วงเวลาที่มียุทธศาสตร์ทางวัฒนธรรมที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวจำนวนมากในระยะสั้น คือเทศกาลไหว้พระธาตุในเดือนกุมภาพันธ์ซึ่งครอบคลุมช่วงเวลาไม่เกิน 4-5 วันเท่านั้น

20. แหล่งโบราณคดีเขากะล่อน

ตั้งอยู่ที่บ้านชะอม ตำบลป่าพุทรา อำเภอขามเฒ่าสุพรรณบุรี ซึ่งจุดค้นพบโบราณวัตถุสมัยก่อนประวัติศาสตร์เป็นจำนวนมาก อาทิเช่น ขวานหินขัด ลูกปัดหิน กำไลหิน เครื่องปั้นดินเผาที่สะท้อนให้เห็นถึงประวัติศาสตร์อันยาวนานของกำแพงเพชร

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

แหล่งโบราณคดีเขากะล่อน สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวได้ทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ยกเว้นคุณลักษณะย่อยด้านศิลปวัฒนธรรม ดังผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	61	ดี
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	20	ต่ำ
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	20	ต่ำ
4.UT: ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	-	-
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	60	ปานกลาง
5.DM: การบริหารจัดการ	25	ต่ำ
6.AB: ทักษะและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	42	ต่ำ
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	37	ต่ำ
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	20	ต่ำ
เฉลี่ยรวม	36	ต้องปรับปรุง

สัญลักษณ์มาตรฐาน ไม่มี ดาว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมแหล่งโบราณคดีเขากะล่อน พบว่าอยู่ในระดับต้องปรับปรุง มีสัญลักษณ์มาตรฐาน ไม่มี ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปรพบว่า ไม่มีตัวแปรใดได้รับการประเมินในระดับดีเยี่ยมและดีมาก ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวได้รับการประเมินในระดับดี ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อย

ประวัติศาสตร์-โบราณคดีได้รับการประเมินในระดับปานกลาง ส่วนตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว ตัวแปรการบริหารและจัดการ ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวม 6 ตัวแปรได้รับการประเมินในระดับต่ำ

ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวได้รับการประเมินในระดับดี เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณค่าเชิงการท่องเที่ยว วิทยาการและการศึกษา ช่วยเสริมวัฒนธรรมพื้นที่และมีความกลมกลืนกับสิ่งแวดล้อม แต่มีปัญหาในเรื่องของการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะความชัดเจนของป้ายบอกทางและคุณภาพของถนน ที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวยังไม่เป็นที่ยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น

ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยประวัติศาสตร์-โบราณคดีได้รับการประเมินในระดับปานกลาง เพราะขาดคุณลักษณะทางสุนทรียศาสตร์ เช่น ศิลปกรรม สถาปัตยกรรม ขาดคุณลักษณะทางสังคมคือแหล่งท่องเที่ยวไม่มีความผูกพันต่อท้องถิ่น รวมทั้งสภาพที่ตั้งในปัจจุบันไม่เหมาะสมในการท่องเที่ยว

ในระดับต่ำ ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว พบว่า วัสดุที่ใช้สร้างแหล่งท่องเที่ยวมีความเปราะบาง และไม่สามารถประมาณการรองรับนักท่องเที่ยวและขยะได้ เนื่องจากยังไม่มี การเยี่ยมชมของนักท่องเที่ยว ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว พบว่า ไม่สามารถประมาณจำนวนนักท่องเที่ยวได้ เนื่องจากยังไม่มี การเยี่ยมชมของนักท่องเที่ยว ตัวแปรการบริหารและจัดการ พบว่ายังมีคุณลักษณะต่างๆของการบริหารจัดการ เช่น การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การให้ความรู้และวิธีการเผยแพร่ความรู้ที่ยังต้องปรับปรุง ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว พบว่า ความพึงพอใจในไมตรีของคนท้องถิ่น ความพึงพอใจในเรื่องการบริการ ความสะอาดและความปลอดภัย รวมถึงความพึงพอใจในคุณค่าเชิงการท่องเที่ยว ยังต้องมีการปรับปรุง และมีความรู้สึกยังไม่คุ้มค่าต่อการได้มาเยี่ยมชม ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น พบว่า การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่นต่อแหล่งท่องเที่ยว การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการ และการได้รับประโยชน์จากแหล่งท่องเที่ยว ต้องได้รับการปรับปรุง ตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พบว่า ขาดการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสม โดยเฉพาะป้ายคำเตือนทิ้งขยะให้ถูกที่ยังมีไม่เพียงพอ ระบบการกำจัดขยะและสภาพความกลมกลืนระหว่างที่รองรับขยะกับสภาพแวดล้อมยังไม่เหมาะสม และยังไม่มีการจัดทำป้ายประกาศระเบียบข้อบังคับ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

21. วัดสิงคาราม

ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 ตำบลสลกบาตร อำเภอขามเฒ่าลักษ์บุรี เป็นวัดเก่าแก่ที่สร้างขึ้นสมัยกรุงศรีอยุธยา ซึ่งปรากฏเป็นวิหารและเสมาโบสถ์เก่า เดิมชื่อวัดสลกบาตรซึ่งเป็นชุมชนที่กลุ่มบุคคลต่าง ๆ อพยพมาตั้งถิ่นฐานเมื่อราวๆ 200 กว่าปีที่ผ่านมาและก่อตั้งเป็นชุมชนขึ้นมา

ภายในวัดมีอุโบสถที่สวยงามสร้างขึ้นปีพ.ศ. 2512 ได้รับพระราชทานตราสัญลักษณ์แทนสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ ประดับอยู่ที่ซุ้มหน้าประตูอุโบสถ นอกจากนั้นยังมีวิหารอดีตเจ้าอาวาสคือหลวงปู่หล้า

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

วัดสิงคาราม สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวได้ทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ยกเว้นคุณลักษณะย่อยด้านศิลปวัฒนธรรม ดังผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	65	ดี
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	20	ต่ำ
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	33	ต่ำ
4.UT: ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	-	-
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	63	ดี
5.DM: การบริหารและการจัดการ	51	ปานกลาง
6.AB: ทักษะคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	64	ดี
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	75	ดีมาก
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	55	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	53	ปานกลาง

สัญลักษณ์มาตรฐาน 2 ดาว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมวัดสิงคาราม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 2 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปรพบว่า ไม่มีตัวแปรใดได้รับการประเมินในระดับดีเยี่ยม ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่นได้รับการประเมินในระดับดีมาก ตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับดีมีทั้งหมด 3 ตัวแปร คือ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่ง

ท่องเที่ยว ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยประวัติศาสตร์-โบราณคดี และตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ตัวแปรการบริหารและการจัดการ และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้รับการประเมินในระดับปานกลาง ขณะที่ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยวและตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยวได้รับการประเมินในระดับต่ำ

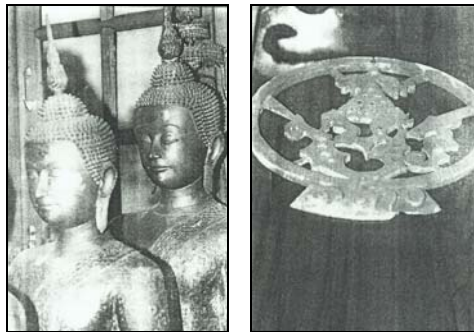
ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่นได้รับการประเมินในระดับดีมาก พบว่า แหล่งท่องเที่ยวได้รับการยอมรับและความรู้สึกเป็นเจ้าของจากประชาชนในท้องถิ่น แต่การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการยังไม่เพียงพอ

ในระดับดี ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว พบว่า มีปัญหาในเรื่องความสมบูรณ์และความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว ก่อปรกับปริมาณและความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ในบริเวณใกล้เคียงยังไม่เพียงพอ ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยประวัติศาสตร์-โบราณคดี พบว่า คุณลักษณะคุณค่าทางสุนทรียศาสตร์ เช่น ศิลปกรรม สถาปัตยกรรม ผังบริเวณโดยรอบยังไม่สมบูรณ์ บรรยากาศและความหนาแน่นของแหล่งท่องเที่ยว และการประกอบกิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยวยังไม่เหมาะสม ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว พบว่า ได้รับความพึงพอใจในไมตรีของคนท้องถิ่น พึงพอใจในเรื่องการบริการ ความสะอาดและความปลอดภัยพอสมควร แต่ไม่พึงพอใจคุณค่าเชิงการท่องเที่ยว และมีความรู้สึกยังไม่คุ้มค่าต่อการได้มาเยี่ยมชม

ในระดับปานกลาง ตัวแปรการบริหารและการจัดการ พบว่า ปัญหาเรื่องการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก โดยเฉพาะป้ายสื่อความหมาย โทรศัพท์ ลานจอดรถ สุขา รวมไปถึงการจัดเตรียมเอกสารเผยแพร่และป้ายสื่อความรู้ที่ยังไม่เพียงพอ ตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พบว่า ขาดการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสม โดยเฉพาะป้ายคำเตือนทิ้งขยะให้ถูกที่ยังมีไม่เพียงพอ ระบบการกำจัดขยะและสภาพความกลมกลืนระหว่างที่รองรับขยะกับสภาพแวดล้อมยังไม่เหมาะสม และยังไม่มีการวางมาตรการในการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ในระดับต่ำ ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว พบว่า แหล่งท่องเที่ยวสามารถรองรับนักท่องเที่ยวสูงสุดครั้งละ 200 คน โดยแหล่งท่องเที่ยวมีศักยภาพในการจะรองรับปริมาณนักท่องเที่ยวที่จะก่อให้เกิดปัญหาขยะได้ครั้งละ 150 คน ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว พบว่า มีนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมประมาณ 2,400 คนต่อปี

22. วัดน้อยวรลักษณ

ตั้งอยู่ที่อำเภอ ขามวรลักษณบุรี สร้างประมาณ ปีพ.ศ. 2376 โดยเจ้าเมืองแสนตอ นามว่า พระวรลักษณ บูรา ภิรมย์ (วร) และคุณหญิงน้อย

ภายในวัดมีพระพุทธรูปสมัยต้นรัตน โกสินทร์ที่สวยงาม โดยวัดดังกล่าวมีตรา จปร. ซึ่งได้รับพระราชทาน จากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 เมื่อคราวเสด็จพระประพาสต้นเมื่อปี พ.ศ. 2449

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

วัดน้อยวรลักษณ สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวได้ทุกตัวแปรของ ดัชนีชี้วัด ยกเว้นคุณลักษณะย่อยด้านศิลปวัฒนธรรม ดังผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	68	ดี
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	45	ต่ำ
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	20	ต่ำ
4.UT:ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	-	-
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	69	ดี
5.DM: การบริหารและการจัดการ	56	ปานกลาง
6.AB: ทักษะคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	71	ดีมาก
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	77	ดีมาก
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	58	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	58	ปานกลาง

สัญลักษณ์มาตรฐาน 2 ดาว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมวัดน้อยวรลักษณ พบว่า อยู่ในระดับ ปานกลาง มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 2 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปรพบว่า ไม่มี ตัวแปรใดได้รับการประเมินในระดับดีเยี่ยม ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวและตัวแปรการ ยอมรับของประชาชนในท้องถิ่นได้รับการประเมินในระดับดีมาก ตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับดีมีทั้งหมด

2 ตัวแปร คือ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยประวัติศาสตร์-โบราณคดี ขณะที่ตัวแปรการบริหารและการจัดการ และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้รับการประเมินในระดับปานกลาง ส่วนตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยวและตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยวได้รับการประเมินในระดับต่ำ

ในระดับดีมาก ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว พบว่า ได้รับความพึงพอใจในไม่ตรีของคนท้องถิ่น พึงพอใจในเรื่องการบริการ ความสะอาดและความปลอดภัย และพึงพอใจในคุณค่าเชิงการท่องเที่ยวพอสมควร แต่มีความรู้สึกยังไม่คุ้มค่าต่อการได้มาเยี่ยมชม ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น พบว่าแหล่งท่องเที่ยวได้รับการยอมรับและความรู้สึกเป็นเจ้าของจากประชาชนในท้องถิ่น แต่ไม่รู้สึกว่าได้ประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม

ในระดับดี ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว พบว่า ที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว ไม่มีความเหมาะสมตามหลักการจัดใช้พื้นที่และไม่ช่วยเสริมวัฒนธรรมของพื้นที่ ทั้งยังมีปัญหาในเรื่องของป้ายบอกทางยังขาดความชัดเจน ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยประวัติศาสตร์-โบราณคดี พบว่า คุณลักษณะคุณค่าทางสุนทรียศาสตร์ เช่น สถาปัตยกรรม ผังบริเวณ โดยรอบยังไม่สมบูรณ์ บรรยากาและ ความหนาแน่นของแหล่งท่องเที่ยวยังไม่เหมาะสม ทั้งยังมีความเสี่ยงต่อการเสื่อมสภาพจากการกระทำของมนุษย์

ในระดับปานกลาง ตัวแปรการบริหารและการจัดการ พบว่า ปัญหาเรื่องการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก โดยเฉพาะป้ายสื่อความหมาย โทรศัพท์ ลานจอดรถ สุขา รวมไปถึงการจัดเตรียมป้ายสื่อความรู้ที่ยังไม่เพียงพอ ตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พบว่า ขาดการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสม โดยเฉพาะป้ายคำเตือนทิ้งขยะให้ถูกที่ยังมีไม่เพียงพอ ระบบการกำจัดขยะและสภาพความกลมกลืนระหว่างที่รองรับขยะกับสภาพแวดล้อมยังไม่เหมาะสม และยังไม่มีการวางมาตรการในการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ในระดับต่ำ ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว พบว่า แหล่งท่องเที่ยวสามารถรองรับนักท่องเที่ยวสูงสุดครั้งละ 100 คน โดยแหล่งท่องเที่ยวมีศักยภาพในการจะรองรับปริมาณนักท่องเที่ยวที่จะก่อให้เกิดปัญหาขยะได้ครั้งละ 100 คน ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว พบว่า มีนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมประมาณ 50 คนต่อปี

23. วัดคฤหบดีสงฆ์

ตั้งอยู่ที่ตำบลท่าพุทรา อำเภอลองขลุง วัดคฤหบดีสงฆ์เป็นวัดที่อยู่คู่บ้านท่าพุทรามานาน สร้างเมื่อประมาณ 100 กว่าปีที่ผ่านมา โดยขึ้นทะเบียนวัดตั้งแต่ปี พ.ศ.2450 ซึ่งเป็นที่จำพรรษาของพระวิมลธรรม เกจิอาจารย์ผู้เป็นที่นับถือของประชาชนชาวกำแพงเพชร โดยหลวงพ่อก็ได้สร้างเหรียญที่ระลึกรูปเหมือนซึ่งชาวบ้านนิยมเรียกกันว่า “เหรียญที่ระลึกปลอดภัย”

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

วัดคฤหบดีสงฆ์ สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวได้ทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ยกเว้นคุณลักษณะย่อยด้านศิลปวัฒนธรรม ดังผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	68	ดี
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	63	ดี
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	33	ต่ำ
4.UT: ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	-	-
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	67	ดี
5.DM: การบริหารและการจัดการ	56	ปานกลาง
6.AB: ทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	66	ดี
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	77	ดีมาก
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	58	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	61	ดี

สัญลักษณ์มาตรฐาน 3 ดาว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมวัดคฤหบดีสงฆ์ พบว่า อยู่ในระดับดี มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 3 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปรพบว่า ไม่มีตัวแปรใดได้รับการประเมินในระดับดีเยี่ยม ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่นได้รับการประเมินในระดับดีมาก

ตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับดีมีทั้งหมด 4 ตัวแปร คือ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยประวัติศาสตร์-โบราณคดี และตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ขณะที่ตัวแปรการบริหารและจัดการ และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้รับการประเมินในระดับปานกลาง ส่วนตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยวได้รับการประเมินในระดับต่ำ

ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่นได้รับการประเมินในระดับดีมาก พบว่า แหล่งท่องเที่ยวได้รับการยอมรับและความรู้สึกเป็นเจ้าของจากประชาชนในท้องถิ่น แต่ไม่รู้สึกว่าได้ประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม

ในระดับดี ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว พบว่า ที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวไม่ช่วยเสริมวัฒนธรรมของพื้นที่ อีกทั้งยังความมีชื่อเสียงในเชิงการท่องเที่ยวและวิทยาการการศึกษายังมีไม่เพียงพอ ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว พบว่า แหล่งท่องเที่ยวสามารถรองรับนักท่องเที่ยวสูงสุดครั้งละ 500 คน โดยแหล่งท่องเที่ยวมีศักยภาพในการจะรองรับปริมาณนักท่องเที่ยวที่จะก่อให้เกิดปัญหาขยะได้ครั้งละ 1,500 คน ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยประวัติศาสตร์-โบราณคดี พบว่า คุณลักษณะคุณค่าทางสุนทรียศาสตร์ เช่น สถาปัตยกรรม ผังบริเวณโดยรอบยังไม่สมบูรณ์ บรรยากาศและความหนาแน่นของแหล่งท่องเที่ยวยังไม่เพียงพอ ทั้งยังมีความไม่เหมาะสมในการประกอบกิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว พบว่า ได้รับความพึงพอใจในโมติฟของนักท่องเที่ยว พึงพอใจในเรื่องการบริการความสะดวกและความปลอดภัย และพึงพอใจในคุณค่าเชิงการท่องเที่ยวพอสมควร แต่มีความรู้สึกยังไม่คุ้มค่าต่อการได้มาเยี่ยมชม

ในระดับปานกลาง ตัวแปรการบริหารและจัดการ พบว่า ปัญหาเรื่องการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก โดยเฉพาะป้ายสื่อความหมาย โทรศัพท์ ลานจอดรถ สุขา รวมไปถึงการจัดเตรียมป้ายสื่อความรู้ที่ยังไม่เพียงพอ ตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พบว่า ขาดการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสม โดยเฉพาะป้ายคำเตือนทิ้งขยะให้ถูกที่ยังมีไม่เพียงพอ ระบบการกำจัดขยะและสภาพความกลมกลืนระหว่างที่รองรับขยะกับสภาพแวดล้อม และการวางมาตรการในการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมยังไม่เหมาะสม

ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยวได้รับการประเมินในระดับต่ำ พบว่า มีนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมประมาณ 7,000 คนต่อปี โดยจำนวนนักท่องเที่ยวจะมีปริมาณมากในช่วงเทศกาลงานประเพณีท้องถิ่น

24. ศูนย์วัฒนธรรมชาวเขา

เป็นสถานที่ท่องเที่ยวแห่งหนึ่ง ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 1 ตำบลคลองลานพัฒนา อำเภอลองลาน ห่างจากจังหวัดกำแพงเพชร 60 กม. เป็นแหล่งศูนย์กลางข้อมูลการท่องเที่ยวชาวเขา และรวบรวมวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีของชาวเขา จำนวน 6 เผ่า คือ ม้ง เหมะ ลีซอ กะเหรี่ยง และลัวะ และมีบ้านพักไว้บริการให้นักท่องเที่ยว โดยได้จำลองบ้านของชาวเขาเข้าอยู่ในศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาหมู่บ้าน ตลอดทั้งมีพื้นที่กางเต็นท์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ จัดให้มีการแสดงของเยาวชนเผ่าม้ง เหมะ และลีซอ ไว้ให้นักท่องเที่ยว ชมวิถีชีวิตของชาวเขาเผ่าต่างๆ และมีสินค้าหัตถกรรมผ้าปักเครื่องเงิน ของชาวเขาจำหน่าย เป็นของที่ระลึกให้กับนักท่องเที่ยว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

ศูนย์วัฒนธรรมชาวเขา สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวได้ทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ยกเว้นคุณลักษณะย่อยด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี ดังผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	80	ดีมาก
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	50	ต่ำ
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	60	ปานกลาง
4.UT: ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	80	ดีมาก
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	-	-
5.DM: การบริหารจัดการ	65	ดี
6.AB: ทักษะและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	67	ดี
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	76	ดีมาก
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	68	ดี
เฉลี่ยรวม	68	ดี

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมของศูนย์วัฒนธรรมชาวเขา พบว่าอยู่ในระดับดี มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 3 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปรพบว่า ไม่มีตัวแปรใดได้รับการประเมินในระดับดีเยี่ยม ในระดับดีมากมี 3 ตัวแปรคือ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยศิลปวัฒนธรรมและตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น ลำดับต่อมาคือ ตัวแปรการบริหารและการจัดการ ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้รับการประเมินในระดับดีรวม 3 ตัวแปร ขณะที่ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยวได้รับการประเมินในระดับปานกลาง ส่วนตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยวได้รับการประเมินในระดับต่ำ

ในระดับดีมากซึ่งมีด้วยกัน 3 ตัวแปรที่มีความสมบูรณ์มาก แต่ยังคงขาดในบางคุณลักษณะ เช่น ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว มีความสมบูรณ์ในเรื่องของชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว คุณค่าเชิงการท่องเที่ยวและการศึกษา รวมทั้งมีปริมาณและความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงในระดับสูง แต่ความเหมาะสมในการจัดการพื้นที่ยังไม่สมบูรณ์ ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น มีความสมบูรณ์ในเรื่องของความพึงพอใจและความรู้สึกเป็นเจ้าของแหล่งท่องเที่ยวของประชาชนท้องถิ่น แต่ยังคงขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของท้องถิ่น ขณะที่ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยศิลปวัฒนธรรมมีความสมบูรณ์พร้อม

ทางด้านซึ่งได้รับการประเมินในระดับดี 3 ตัวแปร ยังขาดความสมบูรณ์ในแต่ละตัวแปรอีกหลายคุณลักษณะ ได้แก่ ตัวแปรการบริหารและการจัดการที่ยังขาดในเรื่องของการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกบางอย่าง เช่น ลานจอดรถ สุขา ตลอดจนเรื่องของการเผยแพร่ถ่ายทอดความรู้ที่ป้าสื่อความรู้และการจัดเตรียมเอกสารเผยแพร่ยังไม่ชัดเจน ขณะที่ความพึงพอใจทั้งในด้านการบริการ ความสะอาด ความปลอดภัยและความรู้สึกคุ้มค่าของนักท่องเที่ยวในตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวยังมีไม่เพียงพอ ตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมยังขาดในเรื่องของการจัดการขยะมูลฝอย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องความกลมกลืนของที่รองรับขยะกับสิ่งแวดล้อม รวมไปถึงระบบกำจัดขยะที่ยังไม่สมบูรณ์และป้ายคำเตือนทั้งขยะที่ยังไม่เพียงพอ

ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยวได้รับการประเมินในระดับปานกลาง โดยแหล่งท่องเที่ยวแห่งนี้มีนักท่องเที่ยวเฉลี่ย 35,000 คนต่อปี มีนักท่องเที่ยวจำนวนสูงสุดช่วงเดือนสิงหาคมและกันยายนคือประมาณ 150 คนต่อวัน และช่วงที่นักท่องเที่ยวมีจำนวนน้อยอยู่ระหว่างเดือนมีนาคมถึงเมษายนซึ่งมีนักท่องเที่ยวเฉลี่ยวันละ 30 คนต่อวัน

ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยวได้รับการประเมินในระดับต่ำ โดยแหล่งท่องเที่ยวรองรับผู้เยี่ยมชมสูงสุดในอัตราครั้งละ 150 คน ขณะที่ความสามารถรองรับขยะอยู่ในระดับ 100 คนต่อครั้ง

25. ศูนย์ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ตำบลคลองน้ำไหล

ตั้งอยู่ที่ โรงเรียนอนุบาลคลองน้ำไหล ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอกลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร โดยมีเป้าหมายเพื่ออนุรักษ์ฟื้นฟูภูมิปัญญาและถ่ายทอดสู่ลูกหลาน ตลอดจนมีเป้าหมายเพื่อจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ชุมชนและศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในมิติต่าง ๆ

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

ศูนย์ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยตำบลคลองน้ำไหล สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวได้ทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ยกเว้นคุณลักษณะย่อยด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี ดังผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	73	ดีมาก
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	50	ต่ำ
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	20	ต่ำ
4.UT: ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	73	ดีมาก
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	-	-
5.DM: การบริหารและจัดการ	63	ดี
6.AB: ทักษะและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	72	ดีมาก
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	67	ดี
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	60	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	60	ปานกลาง

สัญลักษณ์มาตรฐาน 2 ดาว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมของศูนย์ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยตำบลคลองน้ำไหล พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 2 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปรพบว่า ไม่มีตัวแปรใดได้รับการประเมินในระดับดีเยี่ยม ในระดับดีมากมี 3 ตัวแปรคือ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยศิลปวัฒนธรรมและตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ลำดับต่อมาคือ ตัวแปรการบริหารและจัดการ และตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งได้รับการประเมินในระดับดีรวม 2 ตัวแปร ระดับปานกลางมี

ตัวแปรได้รับการประเมินคือ ตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ส่วนตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยวกับตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยวได้รับการประเมินในระดับต่ำ

ในระดับดีมากซึ่งมีด้วยกัน 3 ตัวแปรที่มีความสมบูรณ์มาก แต่ยังขาดในบางคุณลักษณะ เช่น ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว มีคุณลักษณะของการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสม อาทิ คุณภาพของถนน สามารถเชื่อมต่อได้ทุกฤดูกาล ตลอดจนมีปริมาณและความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงในระดับสูง แต่ยังขาดในเรื่องของความชัดเจนของป้ายบอกทาง ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยศิลปวัฒนธรรม มีคุณค่าทางสังคมมาก ความผูกพันระหว่างแหล่งท่องเที่ยวกับท้องถิ่นมีสูง แต่ด้อยในเรื่องของความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว มีความพึงพอใจในการบริการ ความสะอาดและความปลอดภัยมาก แต่ยังไม่ค่อยพึงพอใจในคุณค่าเชิงการท่องเที่ยว และความรู้สึกคุ้มค่าที่ได้มาเยี่ยมชม

ทางด้านซึ่งได้รับการประเมินในระดับดี 2 ตัวแปร ยังขาดความสมบูรณ์ในแต่ละตัวแปรอีกหลายคุณลักษณะ ได้แก่ ตัวแปรการบริหารและจัดการ มีปัญหาการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น โทรศัพท์ ลานจอดรถ สุขา และขาดการปฐมนิเทศนักท่องเที่ยวก่อนเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น ยังขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของประชาชนในท้องถิ่น

ตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้รับการประเมินในระดับปานกลาง มีปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยในเรื่องของป้ายเตือนทิ้งขยะให้ถูกต้องที่ยังไม่เพียงพอ และสภาพของอุปกรณ์รองรับขยะที่ไม่กลมกลืนกับสภาพแวดล้อม

สำหรับระดับต่ำ ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว มีปัญหาในเรื่องของจำนวนนักท่องเที่ยวสูงสุดที่แหล่งท่องเที่ยวจะรับได้ในแต่ละครั้ง คือ รับได้ครั้งละ 100 คน ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว มีปัญหาในเรื่องผู้เยี่ยมชมมีจำนวนน้อย คือ 100 คนต่อปีเท่านั้น

26. วัดไตรภูมิ

ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 12 ตำบลถ้ากระต่ายทอง อำเภอพรานกระต่าย แยกจากถนนกำแพงเพชร - สุโขทัย 1 ก.ม. เป็นวัดที่สร้างขึ้นสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ในปี พ.ศ. 2387 ซึ่งมีซุ้มประดับลายปูนปั้นที่สวยงาม นอกจากนั้นยังมีบ้านประจักษ์หลักไม้ ซึ่งเป็นศิลปะสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

ภายในวัดมีถาวรวัตถุที่ทรงคุณค่าเป็นจำนวนมาก อาทิเช่น ธรรมาสันจาลอง เครื่องถ้วยเครื่องแก้วและวัสดุเครื่องใช้ในสมัยโบราณ คันฉ่องแกะสลักทั้งดงาม

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

วัดไตรภูมิ สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวได้ทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ยกเว้นคุณลักษณะย่อยด้านศิลปวัฒนธรรมดังผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	68	ดี
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	53	ปานกลาง
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	33	ต่ำ
4.UT: ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	-	-
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	66	ดี
5.DM: การบริหารและการจัดการ	59	ปานกลาง
6.AB: ทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	60	ปานกลาง
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	71	ดีมาก
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	62	ดี
เฉลี่ยรวม	59	ปานกลาง

สัญลักษณ์มาตรฐาน 2 ดาว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมของวัดไตรภูมิพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 2 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปรพบว่า ไม่มีตัวแปรใดได้รับการประเมินในระดับดีเยี่ยม ในระดับดีมากมี 1 ตัวแปรคือ ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น ลำดับต่อมาคือตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยประวัติศาสตร์-โบราณคดีและตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมซึ่งได้รับการประเมิน

ในระดับโดยรวม 3 ตัวแปร ขณะที่ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรการบริหารและการจัดการและตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว รวม 3 ตัวแปรได้รับการประเมินในระดับปานกลาง ส่วนตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยวได้รับการประเมินในระดับต่ำ

คะแนนร้อยละสูงสุดจากการประเมินวัดไตรภูมิ คือ ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น ได้คะแนนร้อยละ 71 ซึ่งเป็นระดับดีมาก อันเป็นผลมาจากการที่ประชาชนในท้องถิ่นรู้สึกพอใจที่มีวัดไตรภูมิอยู่ในท้องถิ่น รู้สึกมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของและคิดว่าวัดไตรภูมิเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่ตนอาศัยอยู่ แต่ก็ยังมีปัญหาเรื่องของการมีส่วนร่วมในการจัดการ

ขณะที่ตัวแปรซึ่งได้รับการประเมินในระดับดี 3 ตัวแปร ยังขาดความสมบูรณ์ในแต่ละตัวแปรอีกหลายคุณลักษณะ ได้แก่ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ยังขาดความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว อาทิ เรื่องคุณภาพของถนน ความชัดเจนของป้ายบอกทาง ตลอดจนปริมาณและความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวบริเวณใกล้เคียง รวมถึงคุณค่าในเชิงการศึกษาและการท่องเที่ยว ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยประวัติศาสตร์-โบราณคดี มีปัญหาในเรื่องของการคงสภาพเดิมของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ยังขาดการจัดการขยะมูลฝอยที่ดี เช่น ปริมาณของอุปกรณ์รองรับขยะและป้ายเตือนทิ้งขยะให้ถูกที่ยังเพียงพอ ระบบกำจัดขยะยังไม่เหมาะสม ที่รองรับขยะที่มีอยู่ไม่มีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม

ทางด้าน 3 ตัวแปรได้รับการประเมินในระดับปานกลาง ยังมีปัญหายุ่งหลายด้าน เช่น ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว มีปัญหาในเรื่องแหล่งท่องเที่ยวที่รับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาพร้อมกันสูงสุดโดยไม่ทำให้แหล่งท่องเที่ยวชำรุดได้ปริมาณครั้งละประมาณ 500 คน ตัวแปรการบริหารและการจัดการ มีปัญหาในเรื่องของป้ายสื่อความหมาย เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยและการจัดเตรียมเอกสารเผยแพร่ที่ไม่เพียงพอ ป้ายสื่อให้ความรู้ที่มีอยู่ยังไม่เหมาะสม ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ยังขาดความพึงพอใจในลักษณะต่างๆ อาทิ การบริการ ความสะอาด และรู้สึกคุ้มค่าที่ได้มาเยี่ยมชม

ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยวได้รับการประเมินในระดับต่ำ โดยมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมเยือน 4,000 คนต่อปี มีระยะเวลารับนักท่องเที่ยวในช่วงฤดูท่องเที่ยวสั้น คือ เฉพาะช่วงเดือนมีนาคมที่มีงานสมโภช

27. ศูนย์วัฒนธรรมลานกระบือ

ตั้งอยู่ที่ วัดแก้วสุริยฉาย ตำบลลานกระบือ อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร โดยมีเป้าหมายเพื่ออนุรักษ์ฟื้นฟูภูมิปัญญาและถ่ายทอดสู่ลูกหลาน ตลอดจนมีเป้าหมายเพื่อจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ชุมชนและศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในมิติต่าง ๆ

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

ศูนย์วัฒนธรรมลานกระบือ สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวได้ 7 ตัวแปรของดัชนีชี้วัด ยกเว้นตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยวเนื่องจากทางศูนย์วัฒนธรรมยังไม่เปิดให้บริการและคุณลักษณะย่อยด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี ดังผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	68	ดี
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	56	ปานกลาง
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	-	-
4.UT: ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	77	ดีมาก
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	-	-
5.DM: การบริหารจัดการ	50	ต่ำ
6.AB: ทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	58	ปานกลาง
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	44	ต่ำ
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	58	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	54	ปานกลาง

สัญลักษณ์มาตรฐาน

2 ดาว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมของศูนย์วัฒนธรรมลานกระบือพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 2 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 7 ตัวแปรพบว่า ไม่มีตัวแปรใดได้รับการประเมินในระดับดีเยี่ยม ในระดับดีมากมี 1 ตัวแปรคือ ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยศิลปวัฒนธรรม รองลงมาคือตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวซึ่งได้รับการประเมินในระดับดี ขณะที่ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวม 3 ตัวแปรได้รับการประเมินในระดับ

ปานกลาง ส่วนตัวแปรการบริหารและจัดการกับตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่นได้รับการประเมินในระดับต่ำ

คะแนนร้อยละสูงสุดจากการประเมินศูนย์วัฒนธรรมลานกระบือคือ ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยศิลปวัฒนธรรม ได้คะแนนร้อยละ 77 ซึ่งเป็นระดับดีมาก อันเป็นผลมาจากการที่แหล่งท่องเที่ยวมีฐานเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่เก็บรักษาและสืบทอดภูมิปัญญาของชุมชน อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้คนท้องถิ่นอื่นได้เรียนรู้วิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรมด้วยความยินดี

ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวได้รับการประเมินในระดับดี เนื่องจากมีปัญหาในเรื่องของความชัดเจนของป้ายบอกทาง และมีปริมาณและความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงน้อย

ด้านตัวแปรได้รับการประเมินในระดับปานกลาง ยังมีปัญหาอยู่หลายด้าน เช่น ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว ที่ยังไม่ได้เปิดบริการทำให้ไม่สามารถประเมินการรองรับของสถานที่ในเรื่องจำนวนของนักท่องเที่ยวและขยะได้ ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวประสบปัญหาในเรื่องของความคุ้มค่าต่อการเที่ยวชมและผลประโยชน์ของความคุ้มค่าที่ได้จากการเรียนรู้ ตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พบว่า ยังขาดเรื่องของการจัดการขยะมูลฝอย ได้แก่ จำนวนอุปกรณ์รองรับขยะ ป้ายเตือนทิ้งขยะให้ถูกที่และความกลมกลืนของที่รองรับขยะกับสถานที่ซึ่งยังไม่เพียงพอ

ในระดับต่ำ พบว่า ตัวแปรการบริหารและจัดการยังมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอ ความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินยังขาดเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยและอุปกรณ์ปฐมพยาบาลที่เพียงพอ วิธีการเผยแพร่เนื้อหาความรู้และการใช้แหล่งท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้และการศึกษา ยังมีปัญหาในเรื่องของการปฐมนิเทศนักท่องเที่ยว การอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่นและการจัดค่ายเยาวชนท้องถิ่นเพื่อการท่องเที่ยว ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่นยังขาดความรู้สึกร่วมในความเป็นเจ้าของและการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการจากประชาชนในท้องถิ่น

28. ศูนย์เครื่องเงินชาวเขา

ตั้งอยู่ที่หมู่ 9 บ้านคลองเตย เส้นทางคลองลาน - อุ้มผาง กม.ที่ 42 ศูนย์นี้จะจำหน่ายเครื่องเงินฝีมือชาวเขาเผ่าเย้า เช่น สร้อยคอ ต่างหู สร้อยข้อมือ กำไล แหวน หากสนใจจะชมวิธีการทำและซื้อเป็นของฝากสามารถเลือกชมและซื้อได้ที่ ศูนย์ส่งเสริมหัตถกรรมฯ

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

ศูนย์เครื่องเงินชาวเขา สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวได้ทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ยกเว้นคุณลักษณะย่อยด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี ดังผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	69	ดี
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	36	ต่ำ
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	60	ปานกลาง
4.UT: ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	75	ดีมาก
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	-	-
5.DM: การบริหารจัดการ	40	ต่ำ
6.AB: ทักษะและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	64	ดี
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	60	ปานกลาง
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	56	ต่ำ
เฉลี่ยรวม	58	ปานกลาง

สัญลักษณ์มาตรฐาน

2 ดาว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมของศูนย์เครื่องเงินชาวเขา พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 2 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปรพบว่า ไม่มีตัวแปรใดได้รับการประเมินในระดับดีเยี่ยม ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยศิลปวัฒนธรรมได้รับการประเมินในระดับดีมาก ในระดับดีมี 2 ตัวแปรคือ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวและตัวแปรทักษะและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ขณะที่ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยวและตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่นได้รับการประเมินในระดับปานกลาง ส่วนตัวแปร

ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรการบริหารและจัดการ และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวม 3 ตัวแปร ได้รับการประเมินในระดับต่ำ

ตัวแปรประเภทของกิจกรรมและการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยศิลปวัฒนธรรมได้รับการประเมินในระดับดีมาก พบว่า มีความสมบูรณ์พร้อมจะขาดก็แต่คุณค่าทางสุนทรียศาสตร์ในเรื่องความเป็นเอกลักษณ์ด้านศิลปวัฒนธรรม

ในระดับดี ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว พบว่า ความสมบูรณ์ของคุณลักษณะการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวยังไม่พอเพียง ที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวไม่มีความเหมาะสมตามหลักการจัดใช้พื้นที่และเป็นที่ยอมรับของประชาชนในท้องถิ่นเท่าที่ควร ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว พบว่า ความพึงพอใจทั้งในด้านการบริการ ความสะอาด ความปลอดภัย ความเป็นไมตรีของคนพื้นถิ่น โดยเฉพาะความพอใจในคุณค่าเชิงการท่องเที่ยว และความรู้สึกภูมิใจของนักท่องเที่ยว ซึ่งทั้งหมดยังมีไม่เพียงพอ

ในระดับปานกลาง ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว พบว่า มีนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมประมาณ 35,000 คนต่อปี โดยจำนวนนักท่องเที่ยวจะมีปริมาณมากในช่วงเดือนสิงหาคมถึงกันยายน และน้อยที่สุดช่วงเดือนมีนาคมกับเมษายน ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น พบว่า ความสมบูรณ์ในเรื่องของความพึงพอใจและความรู้สึกเป็นเจ้าของแหล่งท่องเที่ยวของประชาชนท้องถิ่น รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของท้องถิ่นยังไม่เพียงพอ

ในระดับต่ำ ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว พบว่า แหล่งท่องเที่ยวสามารถรองรับนักท่องเที่ยวสูงสุดครั้งละ 150 คน โดยแหล่งท่องเที่ยวมีศักยภาพในการจะรองรับปริมาณนักท่องเที่ยวที่จะก่อให้เกิดปัญหาขยะได้ครั้งละ 100 คน และยังมีปัญหาในเรื่องของวัสดุที่ใช้สร้างแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรการบริหารและจัดการ พบว่า มีปัญหาเรื่องการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก โดยเฉพาะป้ายสื่อความหมาย โทรศัพท์ ลานจอดรถ สุขา เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย รวมไปถึงการจัดเตรียมป้ายสื่อความรู้และเอกสารเผยแพร่ที่ยังไม่เพียงพอ การจัดอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่นและการจัดค่ายเยาวชนเพื่อการท่องเที่ยวยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร ตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พบว่า ขาดการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสม โดยเฉพาะป้ายคำเตือนทิ้งขยะให้ถูกที่ยังมีไม่เพียงพอ ระบบการกำจัดขยะและสภาพความกลมกลืนระหว่างที่รองรับขยะกับสภาพแวดล้อม และการวางมาตรการตลอดจนการออกข้อบังคับในการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมยังไม่เหมาะสม

ผลการประเมินมาตรฐานคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ระบียงวัฒนธรรม

จังหวัดพิษณุโลก

1.แหล่งโบราณคดีถ้ำผาทำพล

ครอบคลุมเนื้อที่ 1,775 ไร่ ในท้องที่อำเภอเนินมะปราง ห่างจากตัวเมืองพิษณุโลก 85 กิโลเมตร การเดินทางเริ่มจากตัวเมืองพิษณุโลกไปตามทางหลวงหมายเลข 12 ถึงอำเภอวังทองระยะทาง 20 กิโลเมตร แยกขวาไปยังอำเภอสามโก้ 38 กิโลเมตร ตามเส้นทางหลวงหมายเลข 11 แล้วแยกซ้ายเข้าทางหลวง 1115 อีก 17 กิโลเมตร ถึงโรงเรียนเนินมะปรางศึกษาวิทยา (ก่อนถึงตัวอำเภอ 2 กิโลเมตร) มีแยกขวาไปถ้ำผาทำพลอีก 10 กิโลเมตร เส้นทางบางช่วงเป็นทางลูกรัง ในฤดูฝนควรใช้รถขับเคลื่อนสี่ล้อ พื้นที่บริเวณนี้เป็นภูเขาหินปูน ยอดสูงสุด 236 เมตร มีหน้าผาสูงชันเว้าแหว่ง อันเกิดจากการกัดเซาะของน้ำฝนนับหลายล้านปี เกิดเป็นถ้ำต่าง ๆ มากมายทั่วบริเวณ ได้แก่ ถ้ำนเรศวร ถ้ำเรือ ที่มีหินงอกหินย้อยสวยงาม ถ้ำลอด ซึ่งสามารถเดินทะลุไปยังอีกด้านหนึ่งของภูเขาได้

นอกจากนี้ยังพบซากดึกดำบรรพ์ของหอยและปะการัง เนื่องจากบริเวณนี้เคยเป็นท้องทะเลมาก่อน และยังมีภาพเขียนสีก่อนประวัติศาสตร์รูปมือคนบนเพิงผาหิน และอักษรญี่ปุ่นโบราณสลักบนก้อนหิน พรรณไม้และร่องรอยสัตว์ป่าต่าง ๆ ที่มักพบระหว่างทางเดินเข้าศึกษาธรรมชาติ เหมาะแก่การทัศนศึกษาเชิงนิเวศ นักท่องเที่ยวสามารถติดต่อขอข้อมูลได้เจ้าหน้าที่เมื่อเดินทางมาถึงยังสำนักงานเขต การเที่ยวชมถ้ำต่าง ๆ ต้องนำไฟฉายติดตัวมาด้วย ในช่วงฤดูฝนถ้ำบางแห่งไม่สามารถเข้าชม ได้เนื่องจากมีน้ำท่วมพื้นถ้ำ หากต้องการพักค้างแรมหรือทัศนศึกษาเป็นหมู่คณะติดต่อล่วงหน้าได้ที่ สำนักงานเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาทำพล หมู่ 6 ต.บ้านมุง อ.เนินมะปราง จ.พิษณุโลก 65190

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

แหล่งโบราณคดีถ้ำผาทำพล สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว ได้ในทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ยกเว้นคุณลักษณะย่อยด้านศิลปวัฒนธรรม ผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	70	ดี
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	57	ปานกลาง
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	50	ปานกลาง
4.UT: ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	-	-
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	74	ดีมาก
5.DM: การบริหารและการจัดการ	66	ดี
6.AB: ทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	77	ดีมาก
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	43	ต่ำ
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	71	ดี
เฉลี่ยรวม	64	ดี

สัญลักษณ์มาตรฐาน 3 ดาว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมของแหล่งโบราณคดีถ้ำผาทำพล พบว่าจัดอยู่ในระดับดี มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 3 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปร ไม่มีตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยมเลย ส่วนตัวแปรคุณลักษณะย่อยด้านประวัติศาสตร์- โบราณคดี และตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีมาก ตัวแปรลักษณะกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรการบริหารและการจัดการ และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวม 3 ตัวแปร ได้รับการประเมินในระดับดี สำหรับตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว และตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว รวม 2 ตัวแปรได้รับการประเมินในระดับปานกลาง ในขณะที่ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น ถูกประเมินในระดับต่ำ

จากผลการประเมินไม่มีตัวแปรใดได้รับการประเมินในระดับดีเยี่ยม โดยคะแนนร้อยละสูงสุดจากการประเมินแหล่งโบราณคดีถ้ำผาทำพล คือ ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวซึ่งได้คะแนนร้อยละ 77 เนื่องจาก นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในความคุ้มค่าของการเที่ยวชม และความคุ้มค่าในการเรียนรู้มาก รองลงมา คือตัวแปรด้านประวัติศาสตร์- โบราณคดี ได้คะแนนร้อยละ 74 เนื่องจาก มีความโดดเด่นด้านอายุสมัย มีคุณค่าด้านหลักฐานทางโบราณคดี และความเป็นของแท้ดั้งเดิม

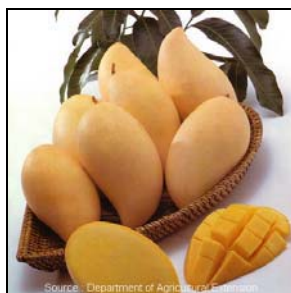
ทางด้าน 3 ตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับดีนั้น เป็นผลมาจากตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ยังขาดในด้านคุณภาพของถนนและความชัดเจนของป้ายบอกทาง และมีแหล่งท่องเที่ยวในบริเวณใกล้เคียงน้อย ตัวแปรการบริหารจัดการ เนื่องจาก ยังขาดด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และการจัดเอกสาร

เผยแพร่ และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม นั้น อุปกรณ์รองรับไม่เพียงพอและไม่กลมกลืนสภาพแวดล้อม ระบบกำจัดขยะยังไม่ถูกวิธีเท่าที่ควร

ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว และตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว ได้รับการประเมินในระดับปานกลาง เนื่องจากแม้แหล่งท่องเที่ยวจะมีความคงทนมาก แต่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวเข้าชมได้ประมาณไม่เกิน 200 คนต่อครั้งเท่านั้น และจำนวนนักท่องเที่ยวตลอดทั้งปี พบว่า มีประมาณ 3,000 คนเท่านั้น โดยในจำนวนนี้เป็นชาวต่างชาติประมาณ 300 คน (ร้อยละ 10) ซึ่งจำนวนดังกล่าวถือว่าเป็นปริมาณที่น้อย เมื่อเทียบกับสถานที่ท่องเที่ยวประเภทเดียวกันที่อยู่ใกล้เคียง อีกทั้งจะมีนักท่องเที่ยวปริมาณมากเฉพาะในฤดูหนาวเท่านั้น ในขณะที่ฤดูฝนมีจำนวนน้อยมาก

สำหรับตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น ได้รับการประเมินในระดับต่ำ เนื่องจาก ประชาชนในท้องถิ่นไม่ได้รู้สึกเป็นเจ้าของแหล่งท่องเที่ยว และรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมค่อนข้างน้อย เพราะตั้งอยู่ห่างจากแหล่งชุมชน

2. งานวันมะม่วงและของดีอำเภอนินมะปราง

งานวันมะม่วงและของดีอำเภอนินมะปรางจัดขึ้นที่อำเภอนินมะปรางประมาณเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคมของทุกปี ภายในงานมีการประกวดมะม่วง และผลผลิตจากมะม่วง ไม้พื้นเมืองประเภทสวยงาม แข่งขันการประกอบอาหารจากมะม่วง กีฬาพื้นบ้าน และมีการออกร้านจำหน่ายมะม่วง ผลผลิตทางการเกษตรอื่นๆอีกด้วย

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

งานวันมะม่วงและของดีอำเภอนินมะปราง สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว ได้ในทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ยกเว้นคุณลักษณะย่อยด้านประวัติศาสตร์- โบราณคดี ผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	63	ดี
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	48	ต่ำ
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	20	ต่ำ
4.UT:ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	67	ดี
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	-	-
5.DM: การบริหารและการจัดการ	56	ปานกลาง
6.AB: ทักษะคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	60	ปานกลาง
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	74	ดีมาก
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	58	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	56	ปานกลาง

สัญลักษณ์มาตรฐาน 2 ดาว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมของงานวันมะม่วงและของดีอำเภอนินมะปราง พบว่าจัดอยู่ในระดับปานกลาง มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 2 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปร ไม่มีตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยมเลย โดยมีตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีมากเพียงตัวแปรเดียว คือ ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น ตัวแปรลักษณะ

กายภาพของแหล่งท่องเที่ยว และตัวแปรการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยศิลปวัฒนธรรม รวม 2 ตัวแปร ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดี ส่วนตัวแปรการบริหารและการจัดการ ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวม 3 ตัวแปร ได้รับการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่อีก 2 ตัวแปร คือ ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว และตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยวถูกประเมินอยู่ในระดับต่ำ

คะแนนร้อยละสูงสุดจากการประเมินงานวันมะม่วงและของดีอำเภอเนินมะปราง คือ ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งได้คะแนนถึงร้อยละ 74 อันเป็นผลมาจากการดำเนินงานดังกล่าว เนื่องจาก เป็นงานระดับท้องถิ่น ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมมาก และได้รับประโยชน์จากการขายผลผลิตทางเกษตรของตนเอง

ทางด้าน 2 ตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับดีนั้น ยังขาดความสมบูรณ์ในแต่ละตัวแปรเป็นผลมาจากตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ยังขาดในด้านคุณค่าหรือเอกลักษณ์พิเศษทางการท่องเที่ยวอย่างน้อยอีกทั้งคุณภาพถนน และความชัดเจนของป้ายบอกทางยังไม่ได้เท่าที่ควร ส่วนตัวแปรการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยศิลปวัฒนธรรม แม้จะมีความต่อเนื่องของงาน และความผูกพันต่อท้องถิ่น แต่ยังคงอยู่ในเรื่องเอกลักษณ์เฉพาะตัวในด้านการท่องเที่ยว

สำหรับตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับปานกลาง 3 ตัวแปร คือ ตัวแปรการบริหารและการจัดการ เนื่องจากยังขาดในด้านการตีป้าย และการจัดทำสื่อ ประชาสัมพันธ์ รวมทั้งสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว เนื่องจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นคนในท้องถิ่นเอง นักท่องเที่ยวจากภายนอกน้อย ความพึงพอใจและความคุ้มค่าในการมาเที่ยวชมของนักท่องเที่ยวจากภายนอกมีน้อย ตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ยังมีระบบการจัดการขยะที่ยังไม่ถูกวิธี รวมทั้งยังขาดป้ายคำเตือนทิ้งขยะให้ถูกที่

ในขณะที่ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว และตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว ได้รับการประเมินอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากสถานที่จัดงานมีพื้นที่น้อย รองรับผู้เข้าชมได้เพียงหลักร้อยเท่านั้น ส่วนจำนวนนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่เป็นคนในท้องถิ่นเอง โดยแต่ละปีจะมีนักท่องเที่ยวประมาณปีละ 1,000 คน ไม่มีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

3. พิพิธภัณฑ์ผ้ามหาวิทยาลัยนเรศวร

จัดแสดงที่ชั้นสองของอาคารเอนกประสงค์ในมหาวิทยาลัยนเรศวร (ทุ่งหนองอ้อ) ประกอบด้วยห้องจัดแสดงนิทรรศการต่าง ๆ จัดแสดงผ้า ผลิตภัณฑ์จากผ้า ที่นำมาจากแหล่งต่าง ๆ ของประเทศไทยและต่างประเทศ มีบริการข่าวสารและข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัยและเอกสารเกี่ยวกับการผลิต การศึกษาเรื่องผ้าประเภทต่าง ๆ รวมทั้งจัดแสดงชุดฉลองพระองค์ในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถซึ่งพระราชทานแก่มหาวิทยาลัยนเรศวร

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

พิพิธภัณฑ์ผ้ามหาวิทยาลัยนเรศวร สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวได้ในทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ยกเว้นคุณลักษณะย่อยด้านประวัติศาสตร์- โบราณคดี ผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	76	ดีมาก
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	36	ต่ำ
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	40	ต่ำ
4.UT: ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	57	ปานกลาง
4.2 ด้านประวัติศาสตร์- โบราณคดี	-	-
5.DM: การบริหารและการจัดการ	76	ดีมาก
6.AB: ทักษะคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	62	ดี
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	40	ต่ำ
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	71	ดีมาก
เฉลี่ยรวม	57	ปานกลาง

สัญลักษณ์มาตรฐาน 2 ดาว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมของพิพิธภัณฑ์ผ้ามหาวิทยาลัยนเรศวร พบว่าจัดอยู่ในระดับปานกลาง มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 2 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปร ไม่มีตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยมเลย โดยมีตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีมากรวม 3 ตัวแปร คือ ตัวแปรลักษณะกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ส่วนตัวแปรการบริหารและการจัดการ และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ส่วนตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดี มีเพียงตัวแปรเดียว คือ ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว สำหรับตัวแปรคุณลักษณะย่อยด้านศิลปวัฒนธรรม ได้รับการ

ประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว และตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น รวม 3 ตัวแปร ถูกประเมินอยู่ในระดับต่ำ

คะแนนร้อยละสูงสุดจากการประเมินพิพจน์ภัณฑ์มหาวิทยาลัยนเรศวร มีทั้งสิ้น 2 ตัวแปรคือ ตัวแปร ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว และตัวแปรการบริหารและจัดการ ซึ่งได้คะแนนถึงร้อยละ 76 เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวที่มีที่ตั้งที่รบกวนชุมชนน้อย มีความสะดวกและปลอดภัยในการเดินทาง มีป้ายบอกทางที่ชัดเจน อีกทั้งยังมีคุณค่าทางวิชาการและการศึกษาอีกด้วย ในด้านการบริหารและจัดการมีระบบรักษาความปลอดภัยรวมทั้งสาธารณูปโภค สาธารณูปการที่ดีอย่างมาก

อีก 1 ตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับดีมาก (ได้คะแนนร้อยละ 71) เช่นเดียวกันนั้น คือ ตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีอุปกรณ์รองรับขยะและระบบกำจัดขยะที่ถูวิธี

ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดี เนื่องจากนักท่องเที่ยวพึงพอใจในความสะดวกและปลอดภัย รวมทั้งการบริการของแหล่งท่องเที่ยว

สำหรับตัวแปรการใช้สอยด้านคุณลักษณะย่อยศิลปวัฒนธรรม ได้รับการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากยังขาดในด้านคุณค่าทางสังคม เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวตั้งอยู่ในพื้นที่มหาวิทยาลัย จึงมีความผูกพันกับท้องถิ่นน้อย และคนในท้องถิ่นไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมเท่าที่ควร

ในขณะที่อีก 3 คือ ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว และตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น ได้รับการประเมินอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวรองรับนักท่องเที่ยวพร้อมกันได้เพียง 200 คนเท่านั้น และจำนวนนักท่องเที่ยวตลอดทั้งปี มีประมาณ 2,000 คน ซึ่งในจำนวนนี้มีนักท่องเที่ยวต่างชาติประมาณ 100 คน ส่วนในด้านการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ประชาชนในท้องถิ่นไม่ได้รู้สึกเป็นเจ้าของแหล่งท่องเที่ยวแห่งนี้เลย

4. พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจำทวี

ตั้งอยู่ที่ถนนวิสุทธิกษัตริย์ ในตัวเมืองพิษณุโลก เป็นที่เก็บรวบรวมข้าวของเครื่องใช้พื้นบ้าน ซึ่งเป็นเครื่องมือทำมาหากินของชาวบ้านในอดีต ตั้งแต่ชิ้นเล็กๆ จนถึงชิ้นใหญ่ เช่น เครื่องจักสาน เครื่องปั้นดินเผา เครื่องใช้ในครัวเรือน เครื่องใช้ในการประกอบอาชีพ เช่น เครื่องวิดน้ำด้วยมือ เครื่องสีข้าว เครื่องมือดักจับสัตว์ รวมกันแล้วนับหมื่นชิ้น จนได้รับการยอมรับว่าเป็นชุมทรัพย์ทางประวัติศาสตร์และภูมิปัญญาไทย และได้รับรางวัลยอดเยี่ยมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยประเภทหน่วยงานส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว เมื่อปี 2541

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจำทวี สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว ได้ในทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	81	ดีเยี่ยม
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	36	ต่ำ
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	40	ต่ำ
4.UT: ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	80	ดีมาก
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	70	ดี
5.DM: การบริหารและการจัดการ	66	ดี
6.AB: ทักษะและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	74	ดีมาก
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	40	ต่ำ
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	62	ดี
เฉลี่ยรวม	61	ดี

สัญลักษณ์มาตรฐาน 3 ดาว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมของพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจำทวี พบว่าจัดอยู่ในระดับดี มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 3 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปร มีตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยม เพียงตัวแปรเดียว คือ ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว สำหรับตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับดีมาก รวม 2 ตัวแปร คือ ตัวแปรคุณลักษณะย่อยด้านศิลปวัฒนธรรม และตัวแปรทักษะและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ส่วนตัวแปรคุณลักษณะย่อยด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี ตัวแปร

การบริหารและการจัดการ และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวม 3 ตัวแปร ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดี เท่านั้น ในขณะที่อีก 3 ตัวแปร คือ ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว และตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น ถูกประเมินในระดับต่ำ

โดยคะแนนร้อยละสูงสุดจากการประเมินพิพธิภัณฑ์พื้นบ้านจำทวี คือ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งได้คะแนนร้อยละ 81 เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวมีการจัดพื้นที่ที่เหมาะสม มีความสะดวกและปลอดภัยในการเดินทาง มีคุณค่าและเอกลักษณ์เฉพาะตัว อีกทั้งยังตั้งอยู่ในบริเวณที่มีแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงจำนวนมาก

ทางด้าน 2 ตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับดีมาก คือ ตัวแปรคุณลักษณะย่อยด้านศิลปวัฒนธรรม เนื่องจากมีความผูกพันกับท้องถิ่น มีความเป็นเอกลักษณ์ของภูมิปัญญาและองค์ความรู้ รวมถึงการถ่ายทอดอย่างต่อเนื่อง และตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว เนื่องจากนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในบริการ รวมทั้งความสะดวก ปลอดภัย และคุ้มค่าต่อการเยี่ยมชม

สำหรับ 3 ตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับดี คือ ตัวแปรคุณลักษณะย่อยด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี เนื่องจากยังขาดในด้านอายุสมัย การเป็นหลักฐานทางโบราณคดี และยังเสี่ยงต่อการเสื่อมสภาพจากการกระทำของมนุษย์ ตัวแปรการบริหารและการจัดการ เนื่องจากยังขาดการตรวจสอบ ซ่อมบำรุง และปรับปรุงส่วนที่เสียหายอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งขาดการจัดทำเอกสารเผยแพร่แก่นักท่องเที่ยว ส่วนตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ยังขาดป้ายคำเตือนให้ทิ้งขยะให้ถูกที่ และอุปกรณ์รองรับขยะและระบบกำจัดขยะยังไม่ดีพอ

อีก 3 ตัวแปรที่เหลือ คือ ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว และตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น ได้รับการประเมินในระดับต่ำ เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวมีวัสดุที่ใช้ก่อสร้างเป็นไม้ และรองรับนักท่องเที่ยวได้เพียงครั้งละ 150 คน ในขณะที่ตลอดทั้งปีมีนักท่องเที่ยวเข้าชมเพียงประมาณปีละ 3,000 คน ในจำนวนนี้มีชาวต่างชาติประมาณ 200 คน โดยเฉพาะในช่วงที่ไม่ใช่ฤดูท่องเที่ยว (ประมาณมีนาคม-พฤษภาคม) จะมีนักท่องเที่ยวเข้าชมน้อยมาก

5. วัดเจดีย์ยอดทอง

ตั้งอยู่นอกกำแพงเมืองพิษณุโลก บนถนนพญาเสือ ทางเดียวกับวัดอรุณฤๅณิก ปัจจุบันเหลือเพียงเจดีย์ทรงดอกบัวตูมที่เป็นศิลปะสุโขทัยเพียงองค์เดียวที่พบในพิษณุโลก เจดีย์มีฐานกว้างประมาณ 9 เมตร สูง 21 เมตร เฉพาะที่ยอดทรงดอกบัวตูมนั้น ได้เห็นรอยกะเทาะของปูนทำให้แลเห็นการเสริมยอดโดยการพอกปูนเพิ่มที่ยอดแหลมของดอกบัว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

วัดเจดีย์ยอดทอง สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว ได้ในทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ยกเว้นคุณลักษณะย่อยด้านศิลปวัฒนธรรม ผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	62	ดี
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	25	ต่ำ
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	40	ต่ำ
4.UT: ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	-	-
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	64	ดี
5.DM: การบริหารและการจัดการ	36	ต่ำ
6.AB: ทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	57	ปานกลาง
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	69	ดี
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	49	ต่ำ
เฉลี่ยรวม	50	ต่ำ

สัญลักษณ์มาตรฐาน 1 ดาว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมของวัดเจดีย์ยอดทอง พบว่าจัดอยู่ในระดับต่ำ มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 1 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปร ไม่มีตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยม และดีมากเลย โดยมีตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีรวม 3 ตัวแปร คือ ตัวแปรลักษณะกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรคุณลักษณะย่อยด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี และ

ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น ส่วนตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง มีเพียงตัวแปรเดียว คือ ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ในขณะที่ตัวแปรที่เหลือ คือ ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว ตัวแปรการบริหารและจัดการ และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวม 4 ตัวแปร ถูกประเมินอยู่ในระดับต่ำ

คะแนนร้อยละสูงสุดจากการประเมินวัดเจ็ดยอดทอง มี 1 ตัวแปร คือ ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งได้คะแนนร้อยละ 69 เนื่องจากประชาชนมีความรู้สึกใกล้ชิดและรู้สึกเป็นเจ้าของแหล่งท่องเที่ยวแห่งนี้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมของตน นอกจากนี้ยังมีอีก 2 ตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีเช่นกัน คือ ตัวแปรลักษณะกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวรวบรวมชุมชนน้อย และสามารถเข้าถึงได้อย่างปลอดภัย แต่ยังขาดการช่วยส่งเสริมฟื้นฟูวัฒนธรรมของท้องถิ่น และความชัดเจนของป้ายบอกทาง ตัวแปรคุณลักษณะย่อยด้านประวัติศาสตร์- โบราณคดี เนื่องจากมีคุณค่าทางศิลปกรรม สถาปัตยกรรม และหลักฐานทางโบราณคดี แต่ยังขาดความสมบูรณ์ของโบราณสถาน บรรยายภาพ และกิจกรรมของที่เหมาะสมในการท่องเที่ยว

ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ได้รับการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจาก ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในไมตรีของคนในพื้นที่ แต่ความพึงพอใจในความคุ้มค่าของการเที่ยวชมยังน้อย

สำหรับอีก 4 คือ ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว ตัวแปรการบริหารและจัดการ และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ถูกประเมินอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวมีความทนทานน้อย เพราะมีสภาพทรุดโทรม รองรับนักท่องเที่ยวได้เพียง ครั้งละ 400 คน และจำนวนนักท่องเที่ยวตลอดทั้งปีมีประมาณ 4,000 คน โดยในจำนวนนี้มีนักท่องเที่ยวต่างชาติประมาณ 200 คน ซึ่งนับว่าน้อย เมื่อเทียบกับทำเลที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว ในด้านการบริหารจัดการ อยู่ในระดับต่ำในทุกด้าน ทั้งการจัดทำป้ายสื่อความหมาย และเอกสารเผยแพร่ สาธารณูปโภค สาธารณูปการ การตรวจสอบ ซ่อมบำรุงและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว ด้านการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ยังขาดป้ายคำเตือนทิ้งขยะให้ถูกที่ รวมทั้งอุปกรณ์รองรับขยะและระบบการกำจัดขยะที่ถูกต้องวิธี

6. วัดจุฬามณี

ตั้งอยู่ริมแม่น้ำน่านฝั่งตะวันออก ห่างจากตัวเมืองพิษณุโลกไปทางใต้ตามถนนบรมไตรโลกนาถ ประมาณ 5 กิโลเมตร เป็นโบราณสถานที่มีความสำคัญยิ่ง เคยเป็นที่ตั้งของเมืองสองแควเก่า ตามประวัติศาสตร์กล่าวว่า สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถทรงสร้างพระวิหารและเสด็จออกผนวชที่วัดนี้ เมื่อ พ.ศ. 2007 เป็นเวลา 8 เดือน 15 วัน โดยมีข้าราชการบริพาร ออกบวชตามเสด็จถึง 2,348 รูป มีโบราณสถานสำคัญคือ ปรากฏแบบขอมขนาดย่อม ฐานกว้าง 11 เมตร ยาว 18 เมตร ก่อด้วยศิลาแลง ด้านหน้าก่อเป็นแบบตรีมุข ตั้งบนฐานสูงซ้อนกันสามชั้น แต่ละชั้นย่อมุมไม้ยี่สิบ มีปูนปั้นประดับลวดลายตามชั้น ตอนล่างแถบหน้ากระดานและบัวหน้ากระดานเป็นลายหงส์ เหมือนกับองค์ปรากฏที่วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ จังหวัดลพบุรี สมัยที่ยังสมบูรณ์อยู่มีกำแพงแก้วล้อมรอบ ใกล้เคียงกันมีมณฑปพระพุทธรูปจำลองซึ่งสมเด็จพระนารายณ์มหาราชได้โปรดให้สร้างขึ้น แผ่นจารึกหน้ามณฑปมีใจความสรุปได้ว่า เมื่อ พ.ศ. 2221 สมเด็จพระนารายณ์มหาราชทรงมีพระบรมราชโองการให้ใช้ผ้าทาบรอยพระพุทธรูป สลักลงบนแผ่นหินพระราชทานไว้เป็นที่กราบไหว้ของฝูงชน

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

วัดจุฬามณี สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว ได้ในทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ยกเว้นคุณลักษณะย่อยด้านศิลปวัฒนธรรม ผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	76	ดีมาก
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	48	ต่ำ
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	40	ต่ำ
4.UT: ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	-	-
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	69	ดี
5.DM: การบริหารและการจัดการ	49	ต่ำ
6.AB: ทักษะและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	71	ดีมาก
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	75	ดีมาก
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	55	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	60	ปานกลาง

สัญลักษณ์มาตรฐาน

3 ดาว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมของวัดจุฬามณี พบว่าจัดอยู่ในระดับปานกลาง มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 3 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปร ไม่มีตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยมเลย โดยมีตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีมากรวม 3 ตัวแปร คือ ตัวแปรลักษณะกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว และตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น สำหรับตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับดีมีเพียง 1 ตัวแปร คือ ตัวแปรคุณลักษณะย่อยด้านประวัติศาสตร์- โบราณคดี ส่วนตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับปานกลางมี 1 ตัวแปร คือ ตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ในขณะที่ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว และตัวแปรการบริหารและจัดการ รวม 3 ตัวแปร ถูกประเมินในระดับต่ำ

คะแนนร้อยละสูงสุดจากการประเมินวัดจุฬามณี คือ ตัวแปรลักษณะกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งได้คะแนนร้อยละ 76 เนื่องจากสถานที่ตั้งบริเวณชุมชนน้อย การเดินทางเข้าถึงมีความสะดวก ปลอดภัย รวมทั้งมีคุณค่าและเอกลักษณ์เชิงการท่องเที่ยว และมีแหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งในบริเวณใกล้เคียง ส่วนอีก 2 ตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับดีมากเช่นเดียวกัน คือ ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว เนื่องจากนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในคุณค่าเชิงการท่องเที่ยว แต่ยังขาดความสมบูรณ์ของตัวแปรในด้านความพอใจในการบริการและความพอใจในไมตรีของคนท้องถิ่น และตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น เนื่องจากประชาชนในท้องถิ่นรู้สึกพอใจและรู้สึกเป็นเจ้าของแหล่งท่องเที่ยว แต่ยังขาดความสมบูรณ์ของตัวแปรในด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของประชาชนในท้องถิ่น

ตัวแปรคุณลักษณะย่อยด้านประวัติศาสตร์- โบราณคดี ได้รับการประเมินในระดับดี เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวมีคุณค่าทางศิลปกรรม ประวัติศาสตร์และ โบราณคดี ความมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว และความผูกพันกับท้องถิ่น แต่ยังขาดในด้านอายุสมัยและสภาพภายในแหล่งท่องเที่ยว

ตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้รับการประเมินในระดับปานกลาง เนื่องจากมีอุปกรณ์รองรับขยะและการกำจัดขยะที่ถูกวิธีในระดับปานกลาง โดยยังขาดป้ายคำเตือนทิ้งขยะให้ถูกที่

สำหรับอีก 3 คือ ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว และตัวแปรการบริหารและจัดการ ถูกประเมินอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้เพียง ครั้งละ 100 คน และจำนวนนักท่องเที่ยวตลอดทั้งปีมีประมาณ 8,000 คน โดยในจำนวนนี้มีนักท่องเที่ยวต่างชาติประมาณ 100 คน ซึ่งนับว่าน้อย เมื่อเทียบกับทำเลที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว ในขณะที่ด้านการบริหารจัดการ เนื่องจากอยู่ในระดับต่ำในทุกด้าน ทั้งการจัดทำป้ายสื่อความหมายและเอกสารเผยแพร่ สาธารณูปโภค สาธารณูปการ รวมทั้งการตรวจสอบ ซ่อมบำรุงและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว

7. วัดนางพญา

ตั้งอยู่บริเวณเดียวกับวัดราชบูรณะ ถัดไปทางทิศตะวันออก มีลักษณะสถาปัตยกรรมสมัยเดียวกับวัดราชบูรณะ ต่างกันที่วัดนางพญาไม่มีพระอุโบสถมีแต่วิหาร วัดนี้มีชื่อเสียงในด้านพระเครื่อง เรียกว่า พระนางพญา ซึ่งเล่าลือกันถึงความศักดิ์สิทธิ์ ปัจจุบันหาได้ยากมาก มีก็แต่ที่ได้สร้างจำลองขึ้นภายหลัง มีการพบกรุพระเครื่องครั้งแรกใน พ.ศ. 2444 และครั้งหลังเมื่อ พ.ศ. 2497

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

วัดนางพญา สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว ได้ในทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ยกเว้นคุณลักษณะย่อยด้านศิลปวัฒนธรรม ผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	67	ดี
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	40	ต่ำ
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	52	ปานกลาง
4.UT: ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	-	-
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	60	ปานกลาง
5.DM: การบริหารและการจัดการ	49	ต่ำ
6.AB: ทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	67	ดี
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	58	ปานกลาง
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	58	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	56	ปานกลาง

สัญลักษณ์มาตรฐาน 2 ดาว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมของวัดนางพญา พบว่าจัดอยู่ในระดับปานกลาง มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 2 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปร ไม่มีตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยม และดีมากเลย โดยมีตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดี รวม 2

ตัวแปร คือ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว และตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ส่วนตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว ตัวแปรคุณลักษณะย่อยด้านประวัติศาสตร์- โบราณคดี ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวม 4 ตัวแปร ได้รับการประเมินอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ในขณะที่ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว และตัวแปรการบริหารและการจัดการ ถูกประเมินอยู่ในระดับต่ำ

โดยคะแนนร้อยละสูงสุดจากการประเมินวัดนางพญา คือ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว และตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ซึ่งได้คะแนนร้อยละ 67 เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวอยู่ห่างจากพื้นที่ที่มีคุณค่าเชิงอนุรักษ์ รวมทั้งความสะดวก และปลอดภัยในการเดินทาง อีกทั้งยังตั้งอยู่ในบริเวณที่มีแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงจำนวนมาก แต่ยังขาดในเรื่องของป้ายบอกทางที่ชัดเจน และการช่วยส่งเสริมฟื้นฟูวัฒนธรรมของท้องถิ่น นักท่องเที่ยวยังมีความพึงพอใจในบริการ ไหมตรีของคนในท้องถิ่น และคุณค่าเชิงการท่องเที่ยวอีกด้วย

สำหรับ 4 ตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับปานกลางนั้น ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวมีจำนวนนักท่องเที่ยวตลอดปีประมาณ 10,000 คน ในจำนวนนี้เป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติประมาณ 2,000 คน โดยนักท่องเที่ยวเกือบทั้งหมดเป็นกลุ่มเดี่ยว (บางส่วน) กับนักท่องเที่ยวของวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร หรือ วัดใหญ่ ตัวแปรคุณลักษณะย่อยด้านประวัติศาสตร์- โบราณคดี แหล่งท่องเที่ยวมีคุณค่าด้านหลักฐานทางโบราณคดี และมีคุณค่าทางวิชาการและการศึกษา แต่ยังขาดความสมบูรณ์ของโบราณสถานบรรยากาศ และความสัมพันธ์กับพื้นที่โดยรอบ ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น ประชาชนในท้องถิ่นยังไม่มีรู้สึกเป็นเจ้าของแหล่งท่องเที่ยวอย่างแท้จริง และส่วนตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมยังขาดป้ายคำเตือนให้ทิ้งขยะให้ถูกที่ และอุปกรณ์รองรับขยะและระบบกำจัดขยะยังไม่ดีพอ

อีก 2 ตัวแปร คือ ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว และตัวแปรด้านการบริหารและการจัดการ ได้รับการประเมินในระดับต่ำ เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวรองรับนักท่องเที่ยวได้เพียงครั้งละ 100 คนเท่านั้น รวมทั้งขาดป้ายสื่อความหมาย เอกสารเผยแพร่ สารานุกรมโลก และสารานุกรมการ อีกด้วย

8. วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ วรมหาวิหาร (วัดใหญ่)

ชาวบ้านส่วนใหญ่มักเรียกขานกันว่า วัดใหญ่ หรือวัดพระศรี กันจนติดปาก แม้นพระประธานองค์ใหญ่ที่ประดิษฐานในวิหารคือ **พระพุทธชินราช** ชาวเมืองพิษณุโลกก็นิยมเรียกกันว่า **หลวงพ่อใหญ่** ตามไปด้วย วัดใหญ่นับเป็นพระอารามหลวงที่สำคัญของจังหวัด เพราะเป็นศูนย์รวมทางจิตใจของชาวเมืองและชาวไทยทั่วประเทศ ตั้งอยู่ที่ถนนพุทธบูชา ตำบลในเมือง ริมแม่น้ำน่านฝั่งตะวันออก สร้างขึ้นพร้อมกับการสร้างเมืองเมื่อปี พ.ศ. 1900

ภายในวัดสิ่งโบราณสถานโบราณวัตถุล้ำค่ามากมาย อาทิ

พระพุทธชินราช

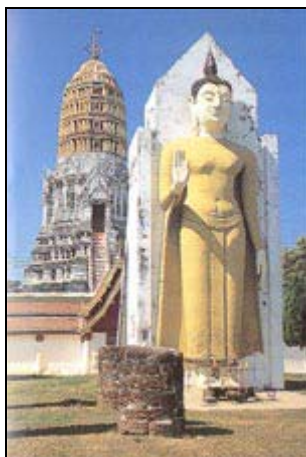

เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยขนาดใหญ่ หล่อด้วยทองสัมฤทธิ์ ขนาดหน้าตักกว้าง 5 ศอก 1 คืบ 5 นิ้ว และสูง 7 ศอก ได้รับการกล่าวขานว่าเป็นพระพุทธรูปที่มีพุทธลักษณะงดงามที่สุดในประเทศ เส้นรอบนอกพระวรกายอ่อนช้อย พระขนงโก่ง พระเกตุมาลาเป็นเปลวเพลิง พระหัตถ์มีปลายนิ้วทั้งสี่เสมอกัน ซึ่งเป็นลักษณะพิเศษเรียกว่า ที่มงกุฎ ชุ่มเรือนแก้วทำด้วยไม้แกะสลักสร้างในสมัยอยุธยา แกะสลักเป็นรูปมกร (ลำตัวคล้ายมังกร มีวงคล้ายช้าง) อยู่ตรงปลายชุ่ม และตัวหระ (คล้ายจระเข้) อยู่ตรงกลาง และมีเทพอสุราคอยปกป้ององค์พระอยู่ 2 องค์ พระมหาธรรมราชาที่ 1 (พญาลิไท) แห่งกรุงสุโขทัย โปรดให้สร้างขึ้นพร้อมกับพระพุทธชินสีห์และพระศรีศาสดา ซึ่งปัจจุบันประดิษฐานอยู่ที่วัดสุทัศนเทพวรารามและวัดบวรนิเวศวิหารตามลำดับ

บานประตูประดับมุก ที่ทางเข้าพระวิหารด้านหน้า สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2299 เป็นฝีมือช่างหลวงสมัยอยุธยาตอนปลาย ในรัชสมัยของสมเด็จพระบรมโกศ ตรงกลางประตูมีสันนอกเลาประดับลวดลายพุ่มข้าวบิณฑ์ สองข้างเป็นลายกนกกันแย่ง ช่วงกลางนอกเลามีรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน เรียกว่า **นมอกเลา** เป็นรูปนุษย์ มีรูปพระอุมาโลมซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของพระพุทธองค์ประดิษฐานบนบัลลังก์อยู่ในนุษย์ สองข้างเป็นรูปขุมสายซึ่งเป็นเครื่องสูงชนิดหนึ่ง เป็นรูปฉัตรสามชั้น ได้ฐานนุษย์กม็หนุมานแบกฐานไว้ ส่วนเชิงล่างของนอกเลาทำเป็นรูปกุมภัณฑ์ยืนถือกระบองทำสำแดงฤทธิ์ ส่วนลวดลายบานประตูเป็นลายกนกที่มีภาพสัตว์หิมพานต์ เช่น ราชสีห์ คชสีห์ เหมราช ครุฑ กิณรีรำ และภาพสัตว์อื่น ๆ และยังมีลาย **อิแปะ** ด้านละ 9 วงมันคนहुช้างประกอบช่องไฟระหว่างวงกลม หรือวงกลมเป็นลายกรวยเชิง มีลายประจำยามก้ามปูประดับขอบรอบบานประตู เติมนานประตูลิขิตพระพุทธรูปราชทำด้วยไม้สักแกะสลัก เมื่อทำบานประตูประดับมุกเสร็จแล้ว บานประตูเก่าได้นำไปประดับประตูวิหารพระแท่นศิลาอาสน์ จังหวัดอุดรธานี

พระอัฐารส

เป็นพระพุทธรูปยืนปางห้ามญาติด้านหลังพระวิหาร สูง 18 ศอก สร้างในสมัยเดียวกับพระพุทธรูปราช รว พ.ศ. 1811 เดิมประดิษฐานอยู่ในวิหารใหญ่แต่วิหารได้พังไปจนหมด เหลือเพียงเสาที่ก่อด้วยศิลาแลงขนาดใหญ่ 3-4 ต้น เรียกว่า **เนินวิหารเก่าห้อง** และด้านหลังของพระอัฐารสคือ พระปรางค์ประธาน

พระปรางค์ประธาน ศิลปะสมัยอยุธยาตอนต้น ฐานย่อเหลี่ยมไม้ยี่สิบ เดิมเป็นเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์แบบสุโขทัยแต่ต่อมาถูกแปลงให้เป็นพระปรางค์ในสมัยอยุธยา

วิหารกลบพระเจ้าเข้านิพพาน

เป็นโบราณวัตถุสมัยอยุธยา นับว่าเป็นชิ้นสำคัญของวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวิหาร ถือว่าเป็นการจำลองสังเวชนียสถานของพระพุทธเจ้า คาดว่ามีเพียงแห่งเดียวในประเทศไทย ซึ่งมีลักษณะเป็นหีบบรรจุพระบรมศพ ทำด้วยศิลาตั้งอยู่บนจิตราการ ประดับด้วยลวดลายลงรักปิดทองกระจกสวยงาม ที่ปลายหีบมีพระบาททั้งสองยื่นออกมา และบริเวณด้านหน้า หรือด้านท้าย หีบพระบรมศพ มีพระมหากัสสปะเถระ นั่งนมัสการพระบรมศพ

พระสังกัจจายน์

หน้าตักกว้าง 3 ศอก อยู่ในวิหารน้อย บริเวณพระพุทธชินราชด้านใต้ เป็นที่เคารพบูชาของสตรีทั่วไป ผู้ใดใครจะมีบุตร ก็มาอธิษฐานขอบุตร ผู้ใดตั้งครรรภ์อยากได้บุตรหญิงหรือชายก็มาอธิษฐานขอจากพระ อธิษฐานแล้วตีระฆังใบใหญ่ที่แขวนไว้ 2 ใบ เป็นสัญญาณแห่งการร้องขออันวอน

พระเหลือ

พระยาสิทธิราชให้ช่างนำเศษทองสัมฤทธิ์ที่เหลือจากการสร้างพระพุทธชินราช พระพุทธชินสีห์ และพระศรีศาสดา มารวมกันหล่อพระพุทธรูปปางมารวิชัยขนาดเล็ก เรียกว่า พระเหลือ และพระสาวกยืนอีก 2 องค์ ส่วนอิฐที่ก่อเตาสำหรับหลอมทองได้นำมารวมกันบนฐานชุกชี พร้อมกับปลุกดินมหาโพธิ์ 3 ดันบนชุกชี เรียกว่า โพธิ์สามเส้า ระหว่างต้นโพธิ์ได้สร้างวิหารน้อยขึ้นหนึ่งหลัง อัญเชิญพระเหลือกับพระสาวกไปประดิษฐาน เรียกว่า วิหารพระเหลือ

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ วรมหาวิหาร (วัดใหญ่) สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว ได้ในทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	87	ดีเยี่ยม
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	69	ดี
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	100	ดีเยี่ยม
4.UT: ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	91	ดีเยี่ยม
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	74	ดีมาก
5.DM: การบริหารและจัดการ	73	ดีมาก
6.AB: ทักษะและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	88	ดีเยี่ยม
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	73	ดีมาก
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	72	ดีมาก
เฉลี่ยรวม	81	ดีเยี่ยม

สัญลักษณ์มาตรฐาน 5 ดาว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมของวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ วรมหาวิหาร (วัดใหญ่) พบว่าจัดอยู่ในระดับดีเยี่ยม มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 5 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปร มีตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยม ถึง 4 ตัวแปร คือ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรคุณลักษณะย่อยด้านศิลปวัฒนธรรม และตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังมีตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีมาก รวม 4 ตัวแปร คือ ตัวแปรคุณลักษณะย่อยด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี ตัวแปรการบริหารและจัดการ ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ในขณะที่ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดี โดยไม่มีตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับปานกลางและระดับต่ำเลย

โดยคะแนนร้อยละสูงสุดจากการประเมินวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ วรมหาวิหาร (วัดใหญ่) คือ ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว ซึ่งได้คะแนนถึงร้อยละ 100 เนื่องจากตลอดทั้งปีมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติมากถึงประมาณ 19,000,000 ล้านคน โดยเฉพาะในช่วงวันหยุดนักขัตฤกษ์ วันพระ งานหลวงพ่อบุทธชินราช และฤดูออกจัน

สำหรับอีก 3 ตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยมเช่นเดียวกันอีก 3 ตัวแปร คือ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากมีเอกลักษณ์พิเศษ (พระพุทธรชินราช) การเดินทางสะดวก ปลอดภัย มีป้ายบอกทางชัดเจน และมีแหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งในบริเวณใกล้เคียง ตัวแปรคุณลักษณะย่อยด้านศิลปวัฒนธรรม เนื่องจากมีงานนมัสการพระพุทธรชินราช (งานวัดใหญ่) เป็นเอกลักษณ์ มีความเป็นมาทาง

ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมที่สืบทอดได้ และมีความผูกพันต่อท้องถิ่นเป็นอย่างมาก และตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวต่างพึงพอใจในคุณค่า และความคุ้มค่าอย่างมากต่อการได้มาเยี่ยมชม

สำหรับ 4 ตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับดีมากนั้น คือ ตัวแปรคุณลักษณะย่อยด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี เนื่องจากตัวแปรยังขาดความสมบูรณ์ในด้านความกลมกลืนของสถาปัตยกรรม บรรยากาศภายในวัด กิจกรรมที่เหมาะสมภายในวัด และความเสี่ยงต่อการเสื่อมสภาพจากการกระทำของมนุษย์ ตัวแปรการบริหารและจัดการ เนื่องจากตัวแปรยังขาดความสมบูรณ์ในด้านการจัดศูนย์บริการนักท่องเที่ยว การให้ความรู้และทำความเข้าใจกับนักท่องเที่ยวก่อนเที่ยวชม รวมทั้งการจัดทำป้ายเพื่อสื่อความหมาย ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น เนื่องจากตัวแปรยังขาดความสมบูรณ์ในด้านความเข้มแข็งของชุมชนและตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เนื่องจากตัวแปรยังขาดความสมบูรณ์ในด้านมาตรการป้องกันแหล่งท่องเที่ยวถูกทำลาย รวมทั้งการจัดทำป้ายประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมายเกี่ยวกับการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

และตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว ได้รับการประเมินในระดับดี เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวแม้จะมีความคงทนและพื้นที่ภายในบริเวณวัดสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ประมาณ 2,000 คน แต่พื้นที่ในวิหารพระพุทธชินราช สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้เพียงครั้งละ 80 -100 คน เท่านั้น

9. วัดราชบูรณะ

ตั้งอยู่ริมแม่น้ำน่านฝั่งตะวันออก ทางใต้ของวัดพระศรีมหาธาตุ พระอุโบสถมีลักษณะพิเศษคือ ที่ชายคาตกแต่งด้วยนาค 3 เศียร มีลักษณะอ่อนช้อยงดงาม พิจารณาดูตามชื่อแล้ว วัดราชบูรณะน่าจะเป็นวัดที่พระมหากษัตริย์ทรงสร้าง เชื่อว่าเป็นสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ เนื่องจากทรงประทับอยู่ที่เมืองพิษณุโลกถึง 25 ปี และทรงมีบทบาททางบำรุงพระศาสนาที่พิษณุโลกมากที่สุด

ภายในวัดมีพระอุโบสถ ศิลปะสุโขทัย มีการประดับกระจกสีน้ำเงินและสีเหลือง พระวิหารมีลักษณะพิเศษ เป็นสถาปัตยกรรมแบบทรงโรง 9 ห้อง มีภาพเขียนจิตรกรรมฝาผนัง ตอนล่างของพื้นอุโบสถมีรูปกามกริชา ซึ่งปรากฏที่วัดนี้เพียงแห่งเดียวในประเทศไทย

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

วัดราชบูรณะ สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว ได้ในทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ยกเว้นตัวแปรคุณลักษณะย่อยด้านศิลปวัฒนธรรม ผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	74	ดีมาก
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	44	ต่ำ
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	52	ปานกลาง
4.UT: ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	-	-
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	67	ดี
5.DM: การบริหารและการจัดการ	56	ปานกลาง
6.AB: ทักษะคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	60	ปานกลาง
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	70	ดี
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	62	ดี
เฉลี่ยรวม	61	ดี

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมของวัดราชบูรณะ พบว่าจัดอยู่ในระดับดี มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 3 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปร ไม่มีตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยม โดยมีตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีมาก เพียง 1 ตัวแปร คือ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ส่วนตัวแปรคุณลักษณะย่อยด้านประวัติศาสตร์- โบราณคดี ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวม 3 ตัวแปร ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดี สำหรับตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว ตัวแปรการบริหารและจัดการ และตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว รวม 3 ตัวแปร ได้รับการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว ถูกประเมินอยู่ในระดับต่ำ

โดยคะแนนร้อยละสูงสุดจากการประเมินวัดราชบูรณะ คือ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งได้คะแนนร้อยละ 74 เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวมีเอกลักษณ์พิเศษเชิงการท่องเที่ยว และมีคุณค่าเชิงการศึกษา การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวมีความสะดวก ปลอดภัย นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งในบริเวณใกล้เคียงอีกด้วย

ส่วนตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดี รวม 3 ตัวแปร คือ ตัวแปรคุณลักษณะย่อยด้านประวัติศาสตร์- โบราณคดี เนื่องจากมีคุณค่าด้านประวัติศาสตร์ศิลปะสถาปัตยกรรม และจิตรกรรม แต่ยังคงขาดในด้านอายุสมัย ความผูกพันต่อท้องถิ่น และเสี่ยงต่อการเสื่อมสภาพจากการกระทำของมนุษย์ ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น ประชาชนรู้สึกพอใจที่มีแหล่งท่องเที่ยวแห่งนี้อยู่ในท้องถิ่น แต่ยังคงขาดในด้านความรู้สึกเป็นเจ้าของ และการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ สำหรับตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมนั้น แม้จะมีอุปกรณ์รองรับขยะเพียงพอ แต่ยังคงขาดป้ายคำเตือนให้ทิ้งขยะให้ถูกที่ รวมทั้งระบบกำจัดขยะยังไม่ดีพอ

สำหรับ 3 ตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับปานกลางนั้น ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว มีจำนวนนักท่องเที่ยวตลอดปีประมาณ 10,000 คน ในจำนวนนี้เป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติประมาณ 2,000 คน โดยนักท่องเที่ยวเกือบทั้งหมดเป็นกลุ่มเดียว (บางส่วน) กับนักท่องเที่ยวของวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ วรมหาวิหาร หรือวัดใหญ่ ตัวแปรด้านการบริหารจัดการ เนื่องจากยังขาดป้ายสื่อความหมาย และเอกสารเผยแพร่ความรู้่างถูกต้องเหมาะสม ส่วนตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวยังพอใจในประโยชน์ และความคุ้มค่าของแหล่งท่องเที่ยวในระดับปานกลางเท่านั้น

ในด้านตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งได้รับการประเมินในระดับต่ำ เนื่องจากวัสดุที่ใช้ก่อสร้างบางส่วนเป็นไม้ และพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวทั่วทั้งบริเวณ สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้เพียงครั้งละประมาณ 300 คน เท่านั้น

10. ศาลสมเด็จพระนเรศวร

ตั้งอยู่ในบริเวณโรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม ซึ่งเป็นพระราชวังจันทน์มาก่อนในอดีต ตัวศาลเป็นศาลาทรงไทยโบราณตรีมุข พระรูปสมเด็จพระนเรศวรมหาราชมีขนาดเท่าองค์จริง ประทับนั่ง พระหัตถ์ทรงพระสุวรรณภิงคารหลังน้ำในพระอิริยาบถประกาศอิสรภาพที่เมืองแครง สร้างโดยกรมศิลปากร เสร็จเมื่อปี พ.ศ. 2404 มีการจัดงานสักการะพระบรมรูปในวันที่ 25 มกราคมของทุกปี

เมื่อเดือนมีนาคม 2535 กรมศิลปากรได้ขุดค้นพบแนวเขตพระราชฐานพระราชวังจันทน์ ซึ่งเป็นสถานที่พระราชสมภพของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ซึ่งนับว่าเป็นการขุดค้นทางโบราณคดีและทางประวัติศาสตร์ครั้งสำคัญของจังหวัด ในปัจจุบันกรมศิลปากรได้กลับหลุมขุดเพื่อเป็นการอนุรักษ์โบราณสถานไว้ จนกว่าจะได้มีการขุดค้นอย่างจริงจังอีกครั้งหนึ่ง

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

ศาลสมเด็จพระนเรศวร สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว ได้ในทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ยกเว้นคุณลักษณะย่อยด้านศิลปวัฒนธรรม ผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	74	ดีมาก
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	56	ปานกลาง
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	68	ดี
4.UT: ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	-	-
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	77	ดีมาก
5.DM: การบริหารและการจัดการ	63	ดี
6.AB: ทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	67	ดี
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	76	ดีมาก
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	68	ดี
เฉลี่ยรวม	68	ดี

สัญลักษณ์มาตรฐาน

3 ดาว

ผลการประเมินชี้ความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมของศาลสมเด็จพระนเรศวร พบว่า จัดอยู่ในระดับดี มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 3 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปร ไม่มีตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยม โดยมีตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีมาก รวม 3 ตัวแปร คือ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรคุณลักษณะย่อยด้านประวัติศาสตร์- โบราณคดี และ ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น ส่วนตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดี รวม 4 ตัวแปร คือ ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว ตัวแปรการบริหารและการจัดการ ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ในขณะที่ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยวได้รับการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่ไม่มีตัวแปรที่ถูกประเมินอยู่ในระดับต่ำเลย

โดยคะแนนร้อยละสูงสุดจากการประเมินศาลสมเด็จพระนเรศวร คือ ตัวแปรคุณลักษณะย่อยด้านประวัติศาสตร์- โบราณคดี ซึ่งได้คะแนนร้อยละ 77 เนื่องจากมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี ความสมบูรณ์ของโบราณสถาน และมีความผูกพันกับท้องถิ่นอย่างมาก ส่วนอีก 2 ตัวแปร ที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีมากเช่นเดียวกัน คือ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากมีความสะดวก ปลอดภัยในการเดินทาง รบกวนชุมชนน้อย และมีแหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งในบริเวณใกล้เคียง แต่ยังคงขาดความสมบูรณ์ในด้านความชัดเจนของป้ายบอกทาง ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น ประชาชนรู้สึกพอใจและรู้สึกเป็นเจ้าของแหล่งท่องเที่ยวอย่างมาก แต่ยังคงขาดความสมบูรณ์ในด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ

สำหรับ 4 ตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับดี คือ ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งของจังหวัด และอยู่ในเส้นทางธรรมาท่องเที่ยว จึงมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติตลอดปีประมาณ 25,000 คน ตัวแปรด้านการบริหารและการจัดการ มีสาธารณูปการทั้งลานจอดรถ ทางเดิน สุขา แต่ยังคงขาดในด้านการจัดสร้างป้ายสื่อความหมาย และเอกสารเผยแพร่แก่นักท่องเที่ยว ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวยังมีความพึงพอใจในคุณค่า ความสะอาด ปลอดภัย และบริการ ไม่มากเท่าที่ควร และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม แหล่งท่องเที่ยวมีอุปกรณ์รองรับขยะเพียงพอ แต่ยังคงขาดป้ายคำเตือนทิ้งขยะให้ถูกที่

ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว ได้รับการประเมินในระดับปานกลางเท่านั้น เนื่องจาก แม้แหล่งท่องเที่ยวจะมีความคงทน แต่ภายในสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้เพียงครั้งละประมาณ 20 คน เท่านั้น

11. พระบรมราชานุสาวรีย์เจ้าพระยาจักรี

เดิมเรียกว่า “เนินดินอะแซหุ่นกี้” เป็นที่อะแซหุ่นกี้ แม่ทัพพม่าบุกล้อมเมืองพิษณุโลก เจ้าพระยาจักรี และเจ้าพระยาสุรสีห์ได้ต่อสู้อย่างเต็มที่ จนอะแซหุ่นกี้ต้องขอตัวแม่ทัพไทยผู้เก่งกล้า เจ้าพระยาจักรีได้ออกมา ยืนบนเนินดินนี้ และอะแซหุ่นกี้ได้ทำนายว่า พระยาจักรีจะได้เป็นกษัตริย์ของไทยต่อไป ภายหลังปลายแผ่นดิน สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี ท่านก็ได้ปราบดาภิเษกขึ้นเป็นกษัตริย์ คือ “สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช” ปฐมกษัตริย์แห่งพระบรมจักรีวงศ์

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

พระบรมราชานุสาวรีย์เจ้าพระยาจักรี สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว ได้ในทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ยกเว้นคุณลักษณะย่อยด้านศิลปวัฒนธรรม ผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	70	ดี
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	50	ต่ำ
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	60	ปานกลาง
4.UT: ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	-	-
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	57	ปานกลาง
5.DM: การบริหารจัดการ	56	ปานกลาง
6.AB: ทักษะและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	64	ดี
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	36	ต่ำ
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	72	ดีมาก
เฉลี่ยรวม	58	ปานกลาง

สัญลักษณ์มาตรฐาน 2 ดาว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมของพระบรมราชานุสาวรีย์เจ้าพระยาจักรี พบว่าจัดอยู่ในระดับปานกลาง มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 2 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปร ไม่มีตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยม โดยมีตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่

ในระดับดีมาก มี 1 ตัวแปร คือ ตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีรวม 2 ตัวแปร คือ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว และตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ส่วนตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง รวม 3 ตัวแปร คือ ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว ตัวแปรคุณลักษณะย่อยด้านประวัติศาสตร์- โบราณคดี และตัวแปรการบริหารและจัดการ ในขณะที่ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว และตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น ถูกประเมินอยู่ในระดับต่ำ

โดยคะแนนร้อยละสูงสุดจากการประเมินพระบรมราชานุสาวรีย์เจ้าพระยาจักรี คือ ตัวแปรตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้คะแนนร้อยละ 72 เนื่องจาก มีอุปกรณ์รองรับขยะเพียงพอ และออกแบบที่รองรับขยะได้อย่างกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม แต่ยังขาดความสมบูรณ์ของตัวแปรในด้านป่าน้ำเต็งหนึ่ขยะให้ถูกที่

ด้าน 2 ตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับดี คือ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากความสะดวก ปลอดภัยในการเดินทาง รบกวนชุมชนน้อย และมีแหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งในบริเวณใกล้เคียง แต่ขาดในด้านการเป็นที่ยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น สภาพดั้งเดิม และความกลมกลืนกับสิ่งแวดล้อมโดยรอบ ส่วนตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวพึงพอใจในความสะอาด และปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยวมาก และยังขาดในด้านความคุ้มค่าเชิงการท่องเที่ยว และการเรียนรู้

สำหรับ 3 ตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับปานกลาง คือ ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว เนื่องจากเป็นเส้นทางของรถรางท่องเที่ยว จึงมีจำนวนนักท่องเที่ยวต่อปีทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติประมาณ 18,000 คน ตัวแปรคุณลักษณะย่อยด้านประวัติศาสตร์- โบราณคดี ยังขาดในด้านอายุสมัย ความเป็นของแท้ดั้งเดิม กิจกรรมที่เหมาะสม และความผูกพันกับท้องถิ่น ส่วนตัวแปรการบริหารและจัดการ ยังขาดในด้านสาธารณูปการ เช่น ลานจอดรถ สุขา รวมทั้งเอกสารเผยแพร่แก่นักท่องเที่ยว

ในขณะที่ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว และตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น ถูกประเมินในระดับต่ำ เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้เพียงครั้งละ 50 คนเท่านั้น และประชาชนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของแหล่งท่องเที่ยวแห่งนี้้น้อยมาก

12. เสาหลักเมืองพิษณุโลก

เสาหลักเมืองจังหวัดพิษณุโลก ประดิษฐานอยู่ภายในอาคารศาลหลักเมือง บริเวณริมแม่น้ำน่านฝั่งตะวันตกตรงข้ามกับที่ว่าการอำเภอเมืองพิษณุโลก ออกแบบอาคารโดยกรมศิลปากร ซึ่งเป็นแบบยอดปราสาท มีฐานกว้าง 16.60 เมตร สูง 10.65 เมตร ทำจากไม้มงคลหลายชนิด ประกอบด้วยสามส่วนคือ ส่วนลำต้น (จากโคนลำต้นถึงลูกฟัก) ทำจากไม้ราชพฤกษ์ ส่วนที่สองเป็นท่อนลูกแก้วท่อนบน ทำจากไม้ชิงชัน ส่วนที่สามเป็นส่วนยอดบน (ยอดบัวตูม) ประกอบด้วยลูกแก้วทำจากไม้สักทองตายพราย ซึ่งหลวงปู่โง่น โสรโย วัดพระพุทธรบาทเขารวก ตำบลวังหลุม จังหวัดพิจิตร เกจิอาจารย์ชื่อดัง ได้แกะสลักเสาหลักเมืองต้นนี้ ตามแบบกรมศิลปากรขนาดความสูง 3.29 เมตร ลงรักปิดทองอบแห้ง เพื่อป้องกันการแตกร้าว และได้นำเสาหลักเมืองต้นนี้ เข้าพิธีพุทธาภิเษกที่วัดพระศรีรัตนศาสดาราม (วัดพระแก้ว) กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ.2538

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

เสาหลักเมืองพิษณุโลก สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว ได้ในทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ยกเว้นคุณลักษณะย่อยด้านศิลปวัฒนธรรม ผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	85	ดีเยี่ยม
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	45	ต่ำ
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	52	ปานกลาง
4.UT: ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	-	-
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	69	ดี
5.DM: การบริหารและการจัดการ	56	ปานกลาง
6.AB: ทักษะคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	69	ดี
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	75	ดีมาก
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	71	ดีมาก
เฉลี่ยรวม	65	ดี

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมของเสาหลักเมืองพิษณุโลก พบว่า จัดอยู่ในระดับดี มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 3 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปร มีตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยม 1 ตัวแปร โดยมีตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีมาก รวม 2 ตัวแปร คือ ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ส่วนตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดี รวม 2 ตัวแปร คือ ตัวแปรคุณลักษณะย่อยด้านประวัติศาสตร์- โบราณคดี และตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว สำหรับตัวแปรตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว และตัวแปรการบริหารและจัดการได้รับการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ ตัวแปรความหนาแน่นของแหล่งท่องเที่ยวได้รับการประเมินอยู่ในระดับต่ำ

โดยคะแนนร้อยละสูงสุดจากการประเมินเสาหลักเมืองพิษณุโลก คือ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งได้คะแนนร้อยละ 85 เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวรวบรวมชุมชนน้อย มีความสะดวก ปลอดภัยในการเดินทาง เป็นที่ยอมรับของคนในท้องถิ่น และมีแหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งในบริเวณใกล้เคียง

ด้าน 2 ตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีมาก คือ ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น ยังขาดความสมบูรณ์ของตัวแปรในด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการ และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ยังขาดความสมบูรณ์ของตัวแปรในด้านป้ายคำเตือนทิ้งขยะให้ถูกที่ และระบบกำจัดขยะที่ถูกต้อง

ส่วนตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดี รวม 2 ตัวแปร คือ ตัวแปรคุณลักษณะย่อยด้านประวัติศาสตร์- โบราณคดี ยังขาดในด้านความกลมกลืนของสถาปัตยกรรมและผังบริเวณโดยรอบ อายุสมัยบรรยากาศและกิจกรรมภายในแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ยังขาดในด้านความคุ้มค่าในการท่องเที่ยวและการเรียนรู้ของนักท่องเที่ยว

สำหรับ 2 ตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง คือ ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว โดยตลอดทั้งปีมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศประมาณ 16,000 คน เนื่องจากอยู่ในเส้นทางของรถรางท่องเที่ยว ตัวแปรด้านการบริหารและจัดการ ยังขาดในด้านสาธารณูปการต่าง ๆ รวมทั้งการจัดทำป้ายสื่อความหมาย และเอกสารเผยแพร่ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว

ตัวแปรความหนาแน่นของแหล่งท่องเที่ยว ถูกประเมินอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้เพียงครั้งละประมาณ 20 คน เท่านั้น

13. วัดตาปะขาวหาย

ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 3 ตำบลหัวรอ ภายในวัดมีศาลาที่ชาวบ้านสร้างขึ้นเพราะเชื่อว่า ชีปะขาวที่เป็นเทพแปลงกายมาเพื่อหล่อพระพุทธรชินราช ได้มาเปิดช่องฟ้าเพื่อกลับสวรรค์ นอกจากนั้นยังมีแหล่งโบราณคดีที่สำคัญคือ แหล่งอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาสมัยที่เรียกกันว่า เครื่องปั้นดินเผาตาปะขาวหาย จำนวนเกือบ 100 เตา ริมฝั่งแม่น้ำน่าน และมีมณฑป สถาปัตยกรรมสมัยรัตนโกสินทร์ สร้างในปี พ.ศ. 2417

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

วัดตาปะขาวหาย สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว ได้ในทุกตัวแปร ของดัชนีชี้วัด ยกเว้นคุณลักษณะย่อยด้านศิลปวัฒนธรรม ผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	74	ดีมาก
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	32	ต่ำ
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	20	ต่ำ
4.UT: ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	-	-
4.2 ด้านประวัติศาสตร์- โบราณคดี	66	ดี
5.DM: การบริหารและการจัดการ	54	ปานกลาง
6.AB: ทักษะคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	73	ดีมาก
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	80	ดีมาก
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	60	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	57	ปานกลาง

สัญลักษณ์มาตรฐาน 2 ดาว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมของวัดตาปะขาวหาย พบว่าจัดอยู่ในระดับปานกลาง มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 2 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปร ไม่มีตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยม มีตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีมาก รวม 3 ตัวแปร คือ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว และ ส่วนตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดี มีเพียงตัวแปรเดียว คือ ตัวแปรคุณลักษณะย่อยด้านประวัติศาสตร์- โบราณคดี

สำหรับตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง รวม 2 ตัวแปร คือ ตัวแปรการบริหารและการจัดการ และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ในขณะที่ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว และตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว รวม 2 ตัวแปร ถูกประเมินอยู่ในระดับต่ำ

โดยคะแนนร้อยละสูงสุดจากการประเมินวัดตาปะขาวหาย คือ ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งได้คะแนนร้อยละ 80 เนื่องจากประชาชนรู้สึกพอใจที่มีแหล่งท่องเที่ยวแห่งนี้อยู่ในชุมชน และรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน ส่วนอีก 2 ตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับดีมากเช่นกัน คือ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากยังขาดความสมบูรณ์ของตัวแปรในด้านความกลมกลืนของแหล่งท่องเที่ยวกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งความเหมาะสมในการจัดและใช้สอยพื้นที่ และตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ยังขาดความสมบูรณ์ของตัวแปรในด้านความพึงพอใจในเชิงคุณค่าเชิงการท่องเที่ยว

ตัวแปรคุณลักษณะย่อยด้านประวัติศาสตร์- โบราณคดี ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดี เนื่องจากยังขาดในด้านคุณค่าทางประวัติศาสตร์ศิลปะสถาปัตยกรรม บรรยายภาพและกิจกรรมภายในแหล่งท่องเที่ยว ความสมบูรณ์ของกลุ่มโบราณสถาน และความเสี่ยงต่อการเสื่อมสภาพจากการกระทำของมนุษย์

ส่วนตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง รวม 2 ตัวแปร คือ ตัวแปรด้านการบริหารและการจัดการ เนื่องจากยังขาดในด้านการบำรุงรักษาอย่างต่อเนื่อง ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว การจัดป้ายสื่อความหมาย และเอกสารเผยแพร่แก่นักท่องเที่ยว และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เนื่องจากยังขาดในด้านป้ายคำเตือนทั้งขยะให้ถูกที่ และมีมาตรการป้องกันการถูกทำลายที่เหมาะสม

สำหรับ 2 ตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับต่ำ คือ ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว และตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว เนื่องจากพื้นที่โดยรอบสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้เพียงครั้งละ 400 คน ในขณะที่จำนวนนักท่องเที่ยวตลอดทั้งปีประมาณ 800 คน โดย เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งหมด

14. วัดอรุณญิก

ตั้งอยู่ที่ถนนพญาเสือ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง สร้างเมื่อประมาณ ปีพ.ศ. 1620 สมัยสุโขทัย มีศิลปกรรมที่สำคัญคือเจดีย์ทรงลังกาศิลปะสุโขทัย นอกจากนั้นยังมีเจดีย์ราย ขนาดเล็กจำนวน 7 องค์

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

วัดอรุณญิก สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว ได้ในทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ยกเว้นคุณลักษณะย่อยด้านศิลปวัฒนธรรม ผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	69	ดี
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	40	ต่ำ
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	55	ปานกลาง
4.UT: ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	-	-
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	69	ดี
5.DM: การบริหารและการจัดการ	49	ต่ำ
6.AB: ทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	70	ดี
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	65	ดี
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	58	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	59	ปานกลาง

สัญลักษณ์มาตรฐาน 2 ดาว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมของวัดอรุณญิก พบว่าจัดอยู่ในระดับปานกลาง มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 2 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปร ไม่มีตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยมและดีมากเลย โดยมีตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดี รวม 4 ตัวแปร คือ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรคุณลักษณะย่อยด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว และตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น ส่วนตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง รวม 2 ตัวแปร คือ ตัวแปรตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ในขณะที่ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว และตัวแปรด้านการบริหารและการจัดการ รวม 2 ตัวแปร ถูกประเมินอยู่ในระดับต่ำ

โดยคะแนนร้อยละสูงสุดจากการประเมินวัดอรรถยัติ คือ ทักษะคิดและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ซึ่งได้คะแนนร้อยละ 70 เนื่องจากนักท่องเที่ยวพึงพอใจในคุณค่าเชิงการท่องเที่ยว และความสะอาด ปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยว ส่วนอีก 3 ตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับดีเช่นเดียวกัน คือ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากที่ดึงดูดชมชนน้อย รวมทั้งความสะดวก ปลอดภัยในการเดินทาง แต่ยังคงขาดในด้านเอกลักษณ์พิเศษเชิงการท่องเที่ยว และการช่วยส่งเสริมฟื้นฟูวัฒนธรรมของท้องถิ่น ตัวแปรคุณลักษณะย่อยด้านประวัติศาสตร์- โบราณคดี เนื่องจากมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์- โบราณคดี และความผูกพันกับท้องถิ่นมาก แต่ยังคงขาดในการจัดกิจกรรมภายในแหล่งท่องเที่ยว และความเสี่ยงต่อการเสื่อมสภาพทั้งจากการกระทำของมนุษย์และธรรมชาติ ส่วนตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ประชาชนในท้องถิ่นรู้สึกพอใจที่มีแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในท้องถิ่น แต่ประชาชนยังขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ

ด้าน 2 ตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง คือ ตัวแปรตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เนื่องจากมีจำนวนนักท่องเที่ยวตลอดทั้งปีประมาณ 10,000 คน ในจำนวนนี้มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเพียงประมาณ 50 คนเท่านั้น ส่วนการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ยังขาดป้ายคำเตือนทิ้งขยะให้ถูกที่ และระบบกำจัดขยะที่ถูกวิธี

ในขณะที่ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว และตัวแปรด้านการบริหารจัดการ รวม 2 ตัวแปร ถูกประเมินอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากพื้นที่โดยรอบสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้เพียงครั้งละประมาณ 300 คน และยังคงขาดในด้านสาธารณูปโภค รวมทั้งการจัดทำป้ายและเอกสารเผยแพร่แก่นักท่องเที่ยว

15. วัดโพธิญาณ

ตั้งอยู่ ตำบลหัวรอ อำเภอเมือง เป็นวัดเก่าแก่อยู่นในบริเวณพระราชวัง ซึ่งภายในวัดพบหลักฐานทางโบราณคดีที่สำคัญคือ ซากกำแพงเมือง ซึ่งมีการเรียงแผ่นศิลาและก่ออิฐถือปูนต่อกำแพงดินจนสูง 8 เมตร ซึ่งเชื่อกันว่าได้รับการบูรณะโดยช่างชาวฝรั่งเศสในสมัยพระนารายณ์ ถือได้ว่าเป็นซากกำแพงเมืองพิษณุโลกที่หลงเหลือเพียงแห่งเดียว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

วัดโพธิญาณ สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว ได้ในทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ยกเว้นคุณลักษณะย่อยด้านศิลปวัฒนธรรม ผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	64	ดี
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	35	ต่ำ
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	30	ต่ำ
4.UT: ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	-	-
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	56	ปานกลาง
5.DM: การบริหารและการจัดการ	51	ปานกลาง
6.AB: ทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	63	ดี
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	69	ดี
8.TT: การรักษาคูณภาพสิ่งแวดล้อม	57	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	53	ปานกลาง

สัญลักษณ์มาตรฐาน 2 ดาว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมของวัดโพธิญาณ พบว่าจัดอยู่ในระดับปานกลาง มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 2 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปร ไม่มีตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยมและดีมาก มีตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดี รวม 3 ตัวแปร คือ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว และตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่นสำหรับตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง รวม 3 ตัวแปร คือ ตัวแปรคุณลักษณะย่อยด้านประวัติศาสตร์- โบราณคดี ตัวแปรการบริหารและการจัดการ และตัวแปรการรักษา

คุณภาพสิ่งแวดล้อม ในขณะที่ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว และตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว ถูกประเมินในระดับต่ำ

โดยคะแนนร้อยละสูงสุดจากการประเมินวัดโพธิญาณ คือ ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งได้คะแนนร้อยละ 69 เนื่องจากประชาชนรู้สึกพอใจที่มีแหล่งท่องเที่ยวแห่งนี้อยู่ในท้องถิ่น และรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน แต่ยังคงขาดความสมบูรณ์ของตัวแปรในด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของประชาชนในท้องถิ่น ส่วนอีก 2 ตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับดีเช่นกัน คือ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ยังขาดในด้านความสมบูรณ์ของธรรมชาติ และความกลมกลืนกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ยังขาดในด้านความพึงพอใจในความคุ้มค่าเชิงการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยว

สำหรับ 3 ตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับปานกลาง คือ ตัวแปรคุณลักษณะย่อยด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี เนื่องจากยังขาดในด้านความกลมกลืนของสถาปัตยกรรม อายุสมัย บรรยากาภายในแหล่งท่องเที่ยว และความเสี่ยงต่อการเสื่อมสภาพจากการกระทำของมนุษย์และธรรมชาติ ตัวแปรการบริหารและจัดการ เนื่องจากยังขาดในด้านสาธารณูปโภค การรักษาความปลอดภัย รวมถึงการจัดทำป้ายและเอกสารเผยแพร่แก่นักท่องเที่ยว และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ยังขาดในด้านป้ายคำเตือนทิ้งขยะให้ถูกที่ อุปกรณ์รองรับขยะอย่างเพียงพอ และระบบกำจัดขยะที่ถูกต้องวิธี

สำหรับ 2 ตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับต่ำ คือ ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว และตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว เนื่องจากพื้นที่โดยรอบสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้เพียงครั้งละ 200 คน ในขณะที่จำนวนนักท่องเที่ยวตลอดทั้งปีประมาณ 600-700 คน โดยเป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติประมาณ 50 คน

16. งานนเรศวรมหาราชและงานกาชาด

สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงพระราชสมภพ ณ เมืองพิษณุโลก ทำให้ประชาชนระลึกถึงพระราชกรณียกิจของพระองค์และได้จัดงานเพื่อน้อมรำลึกถึงวีรกรรมและความกล้าหาญของพระองค์ในฐานะของมหาราชผู้กอบกู้เอกราชของชาติไทย นิยมจัดงานในวันที่ 25 มกราคมของทุกปี ณ บริเวณศาลากลางจังหวัดพิษณุโลก

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

งานนเรศวรมหาราชและงานกาชาด สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวได้ในทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ยกเว้นคุณลักษณะย่อยด้านประวัติศาสตร์- โบราณคดี ผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	72	ดีมาก
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	100	ดีเยี่ยม
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	92	ดีเยี่ยม
4.UT:ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	80	ดีมาก
4.2 ด้านประวัติศาสตร์-โบราณคดี	-	-
5.DM: การบริหารและจัดการ	79	ดีมาก
6.AB: ทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	70	ดี
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	88	ดีเยี่ยม
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	65	ดี
เฉลี่ยรวม	81	ดีเยี่ยม

สัญลักษณ์มาตรฐาน 5 ดาว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมของงานนเรศวรมหาราชและงานกาชาด พบว่าจัดอยู่ในระดับดี มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 3 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปร มีตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยม มากถึง 3 ตัวแปร คือ ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว และตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น ตัวแปรที่ได้รับการ

ประเมินอยู่ในระดับดีมาก รวม 3 ตัวแปร คือ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ส่วนตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดี รวม 2 ตัวแปร คือ ตัวแปรคุณลักษณะย่อยด้านศิลปวัฒนธรรม และตัวแปรการบริหารและจัดการ สำหรับตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวม 2 ตัวแปร ได้รับการประเมินในระดับดี ในขณะที่ไม่มีตัวแปรใดถูกประเมินในระดับปานกลางและระดับต่ำ

โดยจากทั้ง 3 ตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับดีเยี่ยมนี้ ตัวแปรความหนาแน่นของแหล่งท่องเที่ยวได้คะแนนร้อยละสูงสุด ซึ่งได้มากถึงร้อยละ 100 เนื่องจากสถานที่มีความคงทน สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้มากถึงครั้งละ 30,000 คน ด้านตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว เนื่องจากในแต่ละปีมีนักท่องเที่ยวเข้าเยี่ยมชมในงานประมาณกว่า 300,000 คน ในจำนวนนี้มีนักท่องเที่ยวประมาณปีละ 300 คน และตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น เนื่องจากนักท่องเที่ยวรู้สึกพอใจมากที่สุดต่องานเทศกาลนี้ และได้รับประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมมากที่สุด รวมทั้งภายในงานมีกิจกรรมนันทนาการหลายอย่าง

ด้าน 3 ตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีมาก คือ ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากเป็นที่ยอมรับของคนในท้องถิ่น การเดินทางสะดวก ปลอดภัย รวมทั้งมีแหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งในบริเวณใกล้เคียง ตัวแปรคุณลักษณะย่อยด้านศิลปวัฒนธรรม เนื่องจากมีความต่อเนื่องในการสืบสานประเพณีวัฒนธรรม มีความผูกพันต่อท้องถิ่น และเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เรียนรู้วิถีชีวิตและประเพณีท้องถิ่น แต่ยังคงขาดความสมบูรณ์ของตัวแปรในด้านความคงความเป็นเอกลักษณ์ด้านศิลปวัฒนธรรม ส่วนตัวแปรการบริหารและจัดการ ยังขาดความสมบูรณ์ของตัวแปรด้านศูนย์บริการนักท่องเที่ยว และการจัดทำเอกสารเผยแพร่แก่นักท่องเที่ยว

สำหรับตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวม 2 ตัวแปร ได้รับการประเมินในระดับดี เนื่องจากตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว เนื่องจากยังขาดในด้านความพึงพอใจในการบริการของนักท่องเที่ยว และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมยังมีอุปกรณ์รองรับขยะและป้ายคำเตือนทิ้งขยะให้ถูกที่ยังไม่เพียงพอ

17. งานมหกรรมอาหาร

จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีในช่วงเดือนเมษายนและธันวาคมของทุกปี โดยเทศบาลนครพิษณุโลก ร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือเขต 3 จัดรวบรวมร้านอาหารและร้านจำหน่ายของที่ระลึกที่มีคุณภาพและมีชื่อเสียงมาร่วมออกร้านในบริเวณสวนสาธารณะริมแม่น้ำน่าน มีผู้สนใจเดินทางมาร่วมชมอาหารพื้นเมืองและซื้อหาสินค้าที่ระลึกจำนวนมาก

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

งานมหกรรมอาหาร สามารถประเมินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว ได้ในทุกตัวแปรของดัชนีชี้วัด ยกเว้นคุณลักษณะย่อยด้านประวัติศาสตร์- โบราณคดี ผลการประเมินแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	คะแนนร้อยละ	ระดับมาตรฐาน
1.Q: ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	74	ดีมาก
2.T: ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว	90	ดีเยี่ยม
3.N: จำนวนนักท่องเที่ยว	55	ปานกลาง
4.UT:ประเภทของกิจกรรมและการใช้สอย		
4.1 ด้านศิลปวัฒนธรรม	66	ดี
4.2 ด้านประวัติศาสตร์- โบราณคดี	-	-
5.DM: การบริหารและจัดการ	73	ดีมาก
6.AB: ทักษะและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	80	ดีมาก
7.SA: การยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	73	ดีมาก
8.TT: การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	73	ดีมาก
เฉลี่ยรวม	73	ดีมาก

สัญลักษณ์มาตรฐาน 4 ดาว

ผลการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวมของงานมหกรรมอาหาร พบว่าจัดอยู่ในระดับดีมาก มีสัญลักษณ์มาตรฐาน 4 ดาว โดยจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8 ตัวแปร มีตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยม 1 ตัวแปร คือ ตัวแปรความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรที่ได้รับการประเมินในระดับดีมาก รวม 5 ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ตัวแปรการบริหารและจัดการ ตัวแปรทักษะและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น และตัวแปรการ

รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ในขณะที่ตัวแปรคุณลักษณะย่อยด้านศิลปวัฒนธรรม ได้รับการประเมินในระดับดี และตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว ได้รับการประเมินในระดับปานกลาง

โดยตัวแปรที่ได้คะแนนร้อยละสูงสุด คือ ความทนทานของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งได้คะแนนถึงร้อยละ 90 เนื่องจากสถานที่จัดงานสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้มากถึงประมาณ 15,000 คน

สำหรับ 5 ตัวแปรที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีมาก เนื่องจาก ตัวแปรลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ยังขาดความสมบูรณ์ของตัวแปรในด้านความเหมาะสมของฤดูกาลจัดงาน ความสมบูรณ์ของธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และเอกลักษณ์พิเศษเชิงการท่องเที่ยว ตัวแปรการบริหารและจัดการ ยังขาดความสมบูรณ์ของตัวแปรในด้านสาธารณูปการ (ลานจอดรถ และสุขา) การดูแลบำรุงรักษา และการจัดทำเอกสารเผยแพร่ ตัวแปรทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ยังขาดความสมบูรณ์ของตัวแปรในด้านความพอใจในบริการและคุณค่าเชิงการท่องเที่ยว ตัวแปรการยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น ยังขาดความสมบูรณ์ของตัวแปรในด้านความรู้สึกรับเป็นเจ้าของ และการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของประชาชนในท้องถิ่น และตัวแปรการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ยังขาดความสมบูรณ์ของตัวแปรด้านป้ายคำเตือนทิ้งขยะให้ถูกที่ และอุปกรณ์รองรับขยะที่เพียงพอ

ตัวแปรคุณลักษณะย่อยด้านศิลปวัฒนธรรม ได้รับการประเมินในระดับดี เนื่องจากขาดในด้านเอกลักษณ์เฉพาะตน ความงดงามด้านศิลปวัฒนธรรม และความผูกพันกับท้องถิ่น

ในขณะที่ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยว ได้รับการประเมินในระดับปานกลาง เนื่องจากมีจำนวนนักท่องเที่ยวตลอดทั้งปี ประมาณ 40,000-50,000 คน